

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ № 19

от редовно заседание, състояло се на 27.06.2022 г.

ПРИСЪСТВАТ: Габриела Наплатанова, Галина Георгиева, Пролет Велкова, Симона Велева и Соня Момчилова – председател

Начало на заседанието 10.30 часа, водено от Соня Момчилова – председател на СЕМ.
Съставил протокола – Нина Петкова.

Изслушване на кандидатите за генерален директор на Българската национална телевизия по реда на подадените в деловодството на СЕМ документи, както следва:

1. Сашо Диков (вх. № РД-21-24-00-1/ 27.05.2022 г.)
2. Ирина Величкова (вх. № РД-21-24-00-2/ 27.05.2022 г.)
3. Сашо Йовков (вх. № РД-21-24-00-3/ 27.05.2022 г.)
4. Василена Матакиева (вх. № РД-21-24-00-4/ 27.05.2022 г.)

Соня Момчилова: Добър ден на всички!

Уважаеми участници, скъпи колеги, драги зрители, благодарим Ви за интереса и вниманието. Искам да ви уверя от името на колегите си, че съзнаваме пред какъв мъчен и отговорен избор сме изправени днес. Намираме се в третия етап от процедурата. Както вече ви уведомахме, допуснахме всички кандидати за поста генерален директор на Българската национална телевизия, които подадоха документи за участие в тази надпревара. Разчитаме, че ще се получи диалог, че не само няма да навредим, а ще сме полезни за обществената медия да отстои званието си Телевизията.

Ще си позволя да ви припомня накратко в какво се състои този етап от процедурата по изслушване. 15 минути има всеки един от кандидатите, за да представи концепцията си. Ще последват пет минути за въпроси от всеки един от членовете на Регулатора. До 20 минути съответно ще разполага участникът в състезанието, за да отговори на нашите въпроси. След това 5 минути се полагат на служителите на Българската национална телевизия, за да питат, 10 минути ще има кандидатът, за да задоволи интереса им.

В днешния кръг от процедурата ще се срещнем с господин Сашо Диков, след него ще изслушаме Ирина Величкова, трети е Сашо Йовков и днешният ден ще завърши с представянето на Василена Матакиева.

И така, по силата на златното римско правило, че първият по време е първи по право, ще дадем думата на Сашо Диков.

БНТ заслужава грижа, визия и компетентност – това очакваме да чуем и това очакваме да срещнем в тези два дни.

Господин Диков, имате Вашите 15 минути, за да ни убедите, че столът на генерален директор на Българската национална телевизия Ви е по мярка. Заповядайте.

Сашо Диков: Добър ден! Добър ден и на зрителите!

Първо, извинявайте, не за да се правя на интересен, но ще ми позволите да изясним един процедурен въпрос, на който имам право.

Соня Момчилова: Заповядайте.

Сашо Диков: Тъй като стана широко достояние какъв пропуск имам в подаване на документите и аз наистина не бях изряден, защото не бях подал документи за трудов стаж и вие с пълно основание огласихте това пред обществото, нищо, че разбира се, веднага си подадох документите.

Соня Момчилова: Оценяваме.

Сашо Диков: За което се извинявам за затрудненията, които съм ви създал.

Соня Момчилова: Няма проблем.

Сашо Диков: Но понеже тук трябва да изясним предварително критериите, от които се водите във вашите решения, вие казахте, дано правилно да са предадени думите на Пролет Велкова и на госпожа Велева, че всички сте ги допуснали, защото не искате дълги съдебни процеси.

Соня Момчилова: Може би очаквате да чуete техните аргументи?

Сашо Диков: Очаквам да чуя следното – занимахте ли се с казуса, който да се надявам, че ви е добре известен, че един от кандидатите е извършил нарушение, което се наказва – госпожо Велева, би трябвало да знаете – с до три години затвор, документно нарушение. Интересно ми е известно ли ви е, занимахте ли се с това и какво сте направили по казуса, за да сме наясно като подход и критерии.

Соня Момчилова: Да Ви отговоря аз като председател на Регулатора. Занимахме се, да. Една от първите ми задачи при встъпването ми в Съвета за електронни медии беше да проверя документите от последния конкурс, при който господин Кошлуков е бил избран за генерален директор. Нарушения аз лично не открийх. Искам да напомня, че ние не сме разследващ орган. Искам да Ви уверя и в нещо друго, че наистина изключително голям интерес, за четири от нас това е дебют, само госпожа Георгиева е участвала в конкурс за избор на генерален директор на обществената телевизия. Ние нямаме нито правомощията да провеждаме разследване, нито е по силите на СЕМ да прави подобни проверки. Това оставяме в голяма степен и на вас – журналистите. Бихте могли да се заемете и да направите такова разследване.

Сашо Диков: Направено е разследване, госпожо Момчилова. Не мога да повярвам, че говорите по този начин. Достатъчно доказателства има, че този човек е представил фалшив документ 2017 г. Ако не го знаете – толкова по-зле за Вас. И не повтаряйте глупостите, извинявайте, впрочем без да извинявате, глупостите на предишния състав на СЕМ, който пет години търпи този човек. И трябваше да дойде новият председател на Комисията по културата и медиите, за да се разкрие това престъпление. Доказано. Моля Ви се!

Соня Момчилова: Господин Диков, аз съм готова да продължа...

Сашо Диков: Член 316, госпожо Велева, във връзка с чл. 308 много добре знаете, че казва до три години затвор за това, което е извършил този човек.

Габриела Наплатанова: Господин Диков, нека да кажем тук като членове на Техническата комисия, без да браним господин Кошлуков, че към момента на този конкурс обаче той този стаж го има.

Сашо Диков: Естествено, че го има. Той го има и на предишния конкурс. Не обиждайте аудиторията да излизате с този неградски номер, да го кажа, че сега са му редовни. Да, разбира се, че са му редовни. Но престъплението си е престъпление, моля Ви се. Както и да е.

Симона Велева: Господин Диков, здравейте и от мен! Аз наистина бях председател на техническата комисия, която разгледа документите, и мога да Ви уверя, че сме разгледали изключително детайлно документите на абсолютно всеки един от кандидатите. Фактът, че документите са изрядни говори сам по себе си и заради това сме допуснали кандидата, включително и сегашния генерален директор.

По отношение на Вашите документи, понеже започнахте с това, бих искала да Ви уведомя, че Съветът за електронни медии от един месец и половина има публични заседания. Това е причината да дадем законоустановения срок, за да може всеки един от кандидатите – не само Вие, но и други кандидати, които имаха пропуск в своята документация, да я попълнят, така че да отговаря изключително на Закона. Аз много подробно се запознах и с Вашата концепция, която много се надявам сега да чуя във Вашето изложение и много непредубедено да чуя какво

имате да кажете по отношение на това Ваше представяне. Наистина ще се радвам да споделите какво виждате Вие по отношение на развитието на Българската национална телевизия.

Ние имаме своите въпроси към господин Емил Кошлуков. По отношение на доказването на престъпление мога да Ви уверя, че единственият компетентен орган, който може да докаже престъпление, това е прокуратурата, като внесе съответно обвинителен акт в съда. По отношение на това мога да Ви кажа, че тези документи, които ни бяха предоставени, са изрядни във всяко едно отношение.

Сашо Диков: Вън от съмнение е.

Симона Велева: Точно така. Щом не го поставяте на съмнение...

Сашо Диков: Тръгнали сте по пътя на старото, но вървете. Вие си знаете.

Симона Велева: Не мисля, че сме тръгнали по пътя на старото. Напротив, тръгнали сме по пътя на новото и затова много искам да Ви чуя.

Сашо Диков: Нищо ново. Нищо ново, за съжаление. Толкова по-зле за вас. Дано да не продължите така. Както и да е.

Симона Велева: Ами, дайте ни шанс. Хайде, кажете ни какво мислите за БНТ.

Сашо Диков: Разбира се, че ще кажа. Не това е основният проблем с тези документи. Престъплението де факто, извън всичко само юридически и наказателно не е доказано. Всички останали доказателства са налице и затова Тошко Йорданов му искаше прекратяване на мандата. Само че и вие се правите на слепи и глухи, че не ви интересува, не сте разследващ орган. Окей, приключваме тук процедурата. Съгласен съм. Жалко за вас, но...

Симона Велева: Господин Диков, искам да Ви кажа, че държавните органи могат да правят единствено и само онова, което им е изрично разрешено по закон, докато гражданите и всеки един от нас като личности, могат да правят всичко, което не ни е изрично забранено. СЕМ има точно и ясно определени компетенции по Закона за радиото и телевизията.

Сашо Диков: Чудесно!

Симона Велева: Така че, моля Ви се, недейте да спекулирате сега в тази посока, защото пак Ви казвам – проблеми с документите няма.

Сашо Диков: Със сегашните, както и да е. Добре.

Симона Велева: Нашата комисия няма компетенции да оценява документите в предишния конкурс. Така ще Ви кажа.

Сашо Диков: Поне би трябвало да изкаже някакво отношение и желание за разследване на извършено преди малко по-малко от пет години престъпление. И това е документно престъпление, за което се наказва с до три години затвор. И факт ли е това? Ако прокуратурата докаже или съдебните органи докажат, поне това кажете – в чл. 316 и 308 до три години затвор.

Симона Велева: Ако има доказано престъпление, естествено, че прокуратурата ще се включи.

Сашо Диков: Окей, добре, разбрах. Благодаря.

Симона Велева: Аз пък наистина искам да Ви чуя. Може ли да започна с въпрос, понеже стана диалог? Кажете ми Вие какво мислите за управлението на господин Кошлуков, защото аз се запознах много подробно с Вашата концепция и тук говорите единствено и само за господин Каменаров, не казвате никъде за управлението на господин Кошлуков. Разкажете ни малко каква Ви е визията, какви са Ви критиките към БНТ.

Сашо Диков: Така. Съжалявам, че сте чак толкова неточна. Просто се учудвам как е възможно толкова да сте неточна. Наистина моята така наречена концепция се основава на нещата, свързани от преди три години, по простата причина, че това, което тогава съм го написал и тогавашната шефка Бетина Жотева каза, че това е концепцията мечта, винаги си я е представляла така, обаче трябваше да изтъкне някакъв аргумент защо не може въобще никакво доверие да ми се гласува, защото тази концепция искала 150 млн. лв. за осъществяването, което е пълна глупост, но нещо трябваше да бъде измислено. Но Бетина каквото и да измисли в онази ситуация, тя тогава трябваше да избира – от едната страна два гласа за Сашо Йовков, сърцето, от другата страна дълга пред не знам кого си за Кошлуков и трябваше да избере. С нейния глас 3 на 2 за Кошлуков. Да е жива и здрава! Тя си знае.

Соня Момчилова: Господин Кошлуков, знаете как е в спорта. Нека да се придържаме към процедурата. Осма минута от Вашето изслушване. Моля да пристъпим към концепцията.

Сашо Диков: Само че Вие смятате... Това е процедурно. Не ми ли дължите тези 8 минути поне за това, че демек поставихте под съмнение директно левакът тук нещо крие, нещо няма... Както и да е. Добре.

Симона Велева: Не, напротив, аз мисля, че сега да възприемаме.

Соня Момчилова: Не Ви възприемаме така. Много моля!

Сашо Диков: Както и да е.

Какво мисля? Тук едната страна е аз какво мисля, другата страна е какво казват фактите. Фактите са ужасяващи, уважаема госпожо Велева. Какво значи ужасяващи факти?

Човек като четете пространните отчети на БНТ с по 107-109 страници, в които се изреждат какви ли не неща, там се цитират рейтинги, само че тези рейтинги се цитират единствено от техните предавания, сравненията са с рейтингите на предаванията преди година. Никъде няма да видите сравнени рейтингите на БНТ с рейтингите на останалите телевизии, а това сравнение е убийствено. И Ви давам само сравнението, и то според GARB за март месец 2022 г. На bTV среднодневен рейтинг – 5,26, на Нова телевизия – 4,62, на Канал 1 – 1,49 да го кажем 1,50. Загубено. В пъти по-негледаем е Канал 1 от основните конкуренти. Ужасяващи са нещата за останалите три канала – няма ги. Поне преди три години единият канал беше 21-ви, другия 23-и по класацията на другите канали. Сега ги няма между първите 25. И това, което показват за март месец за БНТ-2 – среднодневен рейтинг 0,06, БНТ-3 – 0,06, БНТ-4 – 0,02. Това са фактите според GARB, което говори, че десетки милиони и тази година, както предишните 7, 8 или 10 години изтичат в тази каца без дъно, наречена БНТ. Малкото изключение – някакви островчета като „По света и у нас“, като новото „Последният печели“. Да са живи и здрави! Този пояс между 18,00 и 20,00 ч., „Референдум“ в някаква степен, Мая Костадинова и така нататък говори, че нещо мърда там в тази стара къща. Сега ще ви кажа, сума ти са нещата и най-важното е, че тази свещена крава, наречена БНТ, никой не смее да пипне десетки години, вътре да влезе, защото последната ревизия, проверка на Агенцията „Държавна финансова инспекция“ дава меко казано смущаващи факти за безумията. Вярно, тогава е последната, нова проверка няма. Само един факт – 3 млн. лв. дадени за спортни права, нито секунда не излъчени. Три милиона! Както и да е.

И сега онова, което според мен е още по-важно и показва картината какво представлява в момента БНТ-2 – съдбата подложи на жесток, кошмарен текст БНТ в последните петнадесетина дни. И в двата теста тя се провали гръмовно. За какво става дума? Чета в отчета от месец март 2020 г. подкаст съдържание на БНТ вече има в най-големите платформи „SoundCloud“, „Spotify“, „Google Podcasts“, „Apple Podcasts“. Към това като прибавим, че Институтът „Ройтерс“ за поредна година дава най-високо доверие в БНТ между телевизиите, на второ място след Националното радио от всички медии и така нататък, тук би трябвало аз да се почувствам като водач на рикша, както великият баща на Кедъра на времето каза по един друг повод. Само че, вместо да се почувствам като водач на рикша и да имам усещането, че моята така наречена концепция е някакъв пожълтял пергамент, който за нищо не става, сега ще ви представя факти за най-голямото падение и позор на БНТ в цялата ѝ история. Няма да се учудя, ако въобще това, което сега ви казвам, не сте го разбрали, защото този позор на БНТ е част от големия позор на целия този слагачески фон на медиите.

За какво става дума? В цялата си история за първи път не отразява посещение на български премиер в чужбина, двудневно посещение на важно събитие, на което събитие присъстват, освен редица балкански лидери, Шарл Мишел, Олаф Шолц. Посещението е двудневно на 10 и 11 юни тази година. БНТ не излъчва една секунда, госпожо Момчилова. Една секунда не излъчва от това посещение. Второ, за беда на същия този 10-и се появява едно видео, невинно видео – двама мъж и жена вървят по едни стълби и влизат в един апартамент. Мъжът, докато тя отключва врата дали държи перилата или нещо друго държи – това не е от особено значение. Само че както bTV, уважаема госпожо Наплатанова, гордо мълчи, само че това е

позор за bTV, както Нова с половин уста Лора нещо се опитва да каже по въпроса, да пита Лена, БНТ мълчи и по този въпрос. От уважение към изключително ключовия фактор в БНТ, с когото говорих, уважаема госпожо Момчилова, как така за 63 години за първи път не отразявате посещение на българския премиер в чужбина, отговорът беше толкова дебилен, че не ми е удобно да говоря.

Сега ще спомена няколко члена, които, госпожо Митева, дано сте запознали...

Симона Велева: Аз съм Велева. Госпожа Митева е в парламента. Няма проблем.

Сашо Диков: Извинявам се, тя ми е в акъла по разни причини и най-вече по една. Извинявам се.

Член 15, т. 3: Журналистите имат право да включват в предаването информация от неизвестен източник, като изрично посочват... Това е чл. 15, т. 3.

Член 16, т. 2: Може да включват информация за личния живот на граждани, осъществяващи правомощия на държавни органи. Точен ли съм, госпожо Велева?

Симона Велева: Вярно е.

Сашо Диков: И чл. 6, т. 3.1: БНР и БНТ осигуряват медийни услуги за всички граждани в Република България. И ако за bTV и Нова мълчанието е само позор и слагане и на тази власт, за БНТ това е нарушение на Закона по мое скромно мнение, уважаема госпожо Велева, защото виждате Законът какво им казва. А тъй като тези теми, за които говорим, предизвикват и в малкото медии – жълти, кафяви, всякакви, каквито искате, плюс вестник „Труд“, в някаква степен и „24 часа“ предизвикват огромен, милионен интерес от четения и преглеждания на видеата, това говори, че темата е важна. И сега още малко отварям скобата по темата за официалното посещение. Самолетът, защото вдигането на самолета тук е много важна тема, самолетът Еърбъс А319, госпожо Момчилова, излита в петък в 19,22 ч. с две минути закъснение, и се връща...

Галина Георгиева: Господин Диков, моля да ме извините. Тъй като виждам, че имате критично и доста аналитично мислене по темата, подарявам своето време от пет минути, за да довършите своята теза. Благодаря.

Соня Момчилова: Аз искам да Ви напомня, че регламентът на всяко състезание трябва да се уважава, така че ако искате да продължим в режим на диалог със съветниците.

Сашо Диков: Аз мисля, че имам още от 15-те минути, или Вие ми отрязахте и 8-те минути ли?

Соня Момчилова: Ще трябва да оцетим следващите след това.

Габриела Наплатанова: Ако искате да продължите с принципите на журналистиката и ако Вие бяхте генерален директор на БНТ как щяхте да постъпите Вие?

Сашо Диков: Прекрасно. Да довърша. Аз разбирам, че е крайно неприятна темата, защото целият този прецедент има втори план, а вторият план е това, че самолетът обратно в събота вместо в 9,00 ч. излита в 10,57 ч. Късно го вдигат самолета – не знам защо. Междувременно излиза 5-секундно видео, госпожо Момчилова, как господин Премиерът вечеря в петзвездния „Хаят“ с Лена Бориславова и с българския посланик в Гърция. Междувременно обаче излиза и информацията, поискана от „24 часа“, че господин Премиерът не е отишъл на срещата на лидерите през деня, защото бил много зает, отишъл е на официалната вечеря. Само че на официалната вечеря го няма на снимките, на видеата, няма го никъде на тази официална вечеря, изключая на вечерята с Лена и с посланика. За всичко това мълчи БНТ. И пак казвам – фактът, че мълчат и другите е толкова по-зле. Само че това не е всичко по темата. Седмица по-късно същият премиер отива и гостува в „Панорама“ и там моят добър познат, да не кажа приятел, страхотен журналист, страшно интелигентен и отворен, умрял от страх и пред Кирил Петков темата я интерпретира по този начин. Правя се на разсеян, че не ми е направило впечатление, най-жестоката критика, която Румен Радев отправи към Кирил Петкова, а именно, че пазарували депутати, той – големият водещ, казва: ама те поискаха ли пари? Когато му гостува след седмица Кирил Петков: „Ама те поискаха ли отцепните пари?“ Както и да е. Как формулира темата за Солун и това посещение: „Как така вдигате правителствения самолет

да отидете до Солун, когато можете да отидете с кола?“ Последва нищо като отговор, след което смелостта му „Стига се с кола до четири часа“ – допълва нашият голям водещ. Наистина голям.

Защо ги казвам всичките тези неща и на Вашия въпрос, госпожо Наплатанова? Какво не аз като генерален директор, а аз вече като стажант репортер на 13.06. съм задал осем въпроса до правителствения пресцентър: Каква беше тази заетост в петък през деня, че той не отиде на срещата? Защо го няма на снимките? Защо го няма в заключителния протокол от тази среща, въобще името на нашия премиер не фигурира? Как коментира нещата, свързани с тази вечеря? И така нататък. Плюс писал съм писмо до Външно министерство, тъй като Генчовска беше там: „Госпожо Генчовска, кога отидохте, кога се върнахте, с кого пътувахте?“ Писал съм до Президентството. Слава богу, че отговориха, защото отговорът от правителствената информационна служба е: той вдигнал големия самолет, защото малкият Фалкон бил зает с Румен Радев. Отговориха ми: „Да, Румен Радев същият петък беше в Букурещ“. Ето така според мен се прави и така, ако стана генерален директор, ще задължа дирекция „Информация“ да си свършат работата както налага Законът, според каноните на Закона и интересите на огромното болшинство хора, а не мълчание и слугинаж, какъвто е тази история. И за да завърша с образа на БНТ, втората жестока проба, на която бяха поставени, беше смъртта на Нери Терзиева, госпожо Момчилова. Наред с прекрасния репортаж със страхотни архивни кадри, излъчен в „По света и у нас“ последва черешката на тортата: през 1993 г. тя напусна БНТ. Ей, Вие там от „Позитано“, как не Ви е грях да се изгаврите и с паметта на Нери Терзиева, бе, хора?! Как е възможно такова нещо? Когато истината, ако не я знаете, те би трябвало да я знаят, и особено авторката би трябвало да я знае, защото май че е била 1992 г. по това време репортерка. Хачо Бояджиев – ченгето на Държавна сигурност, уволни Нери Терзиева дисциплинарно в един понеделник на 23 април. Само че и тази лъжа пробутаха, защото някак си не върви. И тази авторка от няколко дена я издирвам, само че не мога да я издирия, не си вдига телефона, но това е последното, за което...

Ето затова казвам какъв е образът с факти. Да, вярно е, че досега никога БНТ през 63-годишната си история не е подложена на такъв жесток тест за обективност, за честност, а трябва да се гъне, да се гърчи, да мълчи, заедно с bTV, заедно със сума ти останали медии, защото онова, което имаме сега като медийна действителност, ако казвам проституиране няма да бъде особено неточен. И на целия този фон, вместо в тази обстановка БНТ да излезе като стожер, еталон, единица мярка за обективност, за несъобразяване на никакви авторитети, само със закона, правилата и така нататък – няма такова нещо, няма! Виждате до какво падение са стигнали. Ето, за да бъде картината, събота, ето я анкетата, която ви е пратена: какво предпочитат половината служители, общо гласували 638, 70,1% предпочитат Емил Кошлуков за генерален директор, на второ място Василена Матакиева – 8,7%, същата Василена, за която КПКОНПИ каза, че май един мастит продуцент ѝ плаща седмичните билети Лондон-София-Лондон. И в същия Ваш стил СЕМ казва: ама ние не сме разследващ орган тук, така, така. След което следва Светлана Божилова и, забележете, някакъв си Сульо Пулев с 2,5% – Сашо Диков. Венелин Петков – процент и половина. Когато в сряда имах среща, онлайн среща с екипа на БНТ, срещу мен бяха трима синдикални лидери, тогава за тази анкета: „Ама тя няма да повлияе“. Викам: „Не, не, много добре правите, че да се види какво е желанието на хората в БНТ“. И дано, както върви и доколкото върви слухът, че Вашите предпочитания са за един човек, нарушил закона и извършил документно престъпление, което се наказва със затвор, дано да излезе така, че да ви лъснат всичките голи намерения и предпочитания. Казах им нещо друго: „Много ви се моля, пишете в тази анкета да има въпрос кого или какъв при всички случаи не желаете да бъде шеф на тази телевизия“. Впрочем резултатите от анкетата като че ли показват ясно за какво става дума.

Соня Момчилова: Благодаря Ви.

Габриела Наплатанова: Господин Диков, не искам да се вълнувате, че започвам и аз да се притеснявам. Моля Ви се, недейте влага толкова емоция. Искам спокойно да говорим. Съгласен ли сте?

Соня Момчилова: Трудно ми е да управлявам процедурата.

Сашо Диков: Преодолявам, вместо да се обърна по един начин, както... От колко години се познаваме? Аз не мога...

Габриела Наплатанова: Точно затова не искам да...

Сашо Диков: Уважаема госпожо Комисар, когато говоря за нещо, на което дължа, ако съм, това, което съм, го дължа на БНТ. Там според документите съм работил 15 години, 3 месеца и 27 дни. И когато виждам тази гавра с професия, с принципи, закони, този ужасяващ слугинаж, който продължава, тези десетки милиони, даже вече са над 100, с които се изливат...

Габриела Наплатанова: Ще искате ли ревизия? Ако станете генерален директор ще искате ли ревизия на всичко, което е правено от предишното ръководство – проверки, Сметна палата, АДФИ? И по въпроса за това, което посочвате и в концепцията си за броя на служителите, дали предвиждате някаква оптимизация на техния брой. Сега Ви питам вече по същество по документа, който сте предоставили? Тук сте ни оставили концепция да мислим над нея и аз Ви задавам тези въпроси. Искам да Ви питам как ще осъществите БНТ-2 да е публицистична телевизия? Аз изпитвам преклонение към Вашия опит в тази сфера. Знам, че Вие имавте много успешно и в Канал-3 и в ViT, искам да Ви питам как ще мотивирате тези хора да правят публицистика по цял ден по БНТ-2? Дали ще може да извършват този двоен труд?

Сашо Диков: Първо, болният въпрос – 1198 са били на щат до преди една година. Дали са много или малко вече им го казах и в сряда. Първо се прави тотална ревизия – това, което казах, това, което никой неслучайно не прави. Човек, който е бил наблизко до сегашното ръководство, имах една среща, защото аз викам: „Край на далаверите, край на далавераджиите, бе, разбери – край! Стига с това източване от външните продукции, стига с това връщане на пари от външни продукции и филмови милиони, които пълнят гушите на един или друг, или трети! Стига! На всичко това трябва и ще бъде сложен край!“, на което той ми казва: „Преди да ти кажат „Добре дошъл!“ ти мятат на бюрото пет договора с по 15% комисионна за теб и борбата приключва!“ Може да не е вярно.

Соня Момчилова: Да се придържаме към фактите. Емоциите често пъти пречат на рационалното излагане.

Сашо Диков: Тук въпросът е: ще искам ли ревизия? Фактите са, уважаема госпожо Момчилова, Бойко Борисов дава 20 милиона на Кошлуков, за да се погасят стари задължения. Запознати казват, че...

Соня Момчилова: Докато не се реши въпросът с финансирането...

Сашо Диков: ...един господ знае къде, точно до кого са стигнали тези 20 милиона.

Соня Момчилова: Без съмнение. Така е.

Сашо Диков: Ето фактите. Нали Вие искате факти. Така че фактите са, че 3 милиона са отишли директно в коша за спортни права. Някой да потърси отговорност за тези 3 милиона? Директно в коша. Ето ги фактите. Относно ревизията, която ревизия...

Соня Момчилова: Можем да кажем всичко. Призовавам Ви да коригираме тона. Не е приносен за диалога.

Сашо Диков: Какво му е на тона?

Соня Момчилова: Да говорим спокойно. Емоциите...

Сашо Диков: Да, затова, че съм емоционален – да, така е.

Соня Момчилова: Аз го ценя високо и ми е симпатично, но, за да можем всички да се включим с въпроси.

Сашо Диков: Разбира се. Казвам това: пълна ревизия, защото не може 80, 90 или 100 и няколко милиона, които вече станаха, които се дават всяка година, да изтичат. Тези десетки милиони един господ ги знае. Според бюджета за 2021 г. за заплати отиват 26 млн. и 600 хил.

лв. Още 2 млн. и 200 хил. лв. пак за поощрения. Издръжката на телевизията е 54 млн. лв., от които външни услуги – 48 млн. и 750 хил. лв. Някой от вас да знае какво значи външна услуга? За къде отиват тези 50 милиона или 54 милиона, че аз не знам? На мен ми е много интересно да знам. Много ми е интересно как се заплащат външните услуги, с какво?

Соня Момчилова: Затова е важно господин Кошлуков да дойде на този разговор. Нали разбирате част от нашите мотиви – важно е да получим отговори и то от настоящия директор. Така разсъждаваме ние.

Сашо Диков: Хубаво. Другото относно болния въпрос, той винаги е болен въпрос – много ли са, малко ли са тези 1200-1300 човека. Казах им и на хората там: първо се прави тотална, пълна и завършена дисекция на това кой в телевизията каква работа върши, защото според същия този доклад на АДФИ, обхващаш последен срок до края на април 2019 г., при 58 човека на щат в дирекция „Маркетинг и реклама“ се сключва договор с външна фирма за неекспозивност и време на реклама, госпожо Велева.

Симона Велева: „Сейл Хаус“. Точно така е, да. Аз съм прочела много внимателно доклада на АДФИ и имам страшно много въпроси към него. Точно така е.

Сашо Диков: Някой да е потърсил отговор какво правим? Тези, които бяха преди три години 160 автомобила и тем подобни? Или тези 68 човека в Телевизионен център – Варна?

Соня Момчилова: Искам да Ви уверя, че всичките въпроси, които сте поставили в концепцията и в предаването Ви ще бъдат зададени на господин Кошлуков.

Сашо Диков: Окей, хубаво.

Соня Момчилова: Госпожо Велкова, Вие сте наред.

Сашо Диков: Само да довърша, защото това е болен въпрос, с хората. Казах им и пак го повтарям и пред вас – 1200 човека могат да се окажат и малко съобразно работата, която трябва да се свърши, но могат да се окажат и много. Всичко след пълна ревизия и преглед кой какво върши и какво не върши. Второто, което казах тогава, заявявам го и сега, гледайки в очите и зрители и пред вас – пред никого не съм поемал ангажимент, защото имаше такъв въпрос от страна на синдикатите: „Ама ще си докараш ли свои хора тук?“, казвам: пред никого никакъв ангажимент не съм поемал, за да го уреждам тук заедно с мен да идва някакъв екип. Първо, всеки, който може да работи и иска да работи, вярвам много повече и по много по-различен начин, е добре дошъл, защото аз вярвам, че в тази телевизия, въпреки слугинажите на ръководствата през последните години, докарали до това безгръбначие на сума ти хора, вярвам, че ще се намерят свестни и нормални хора, както винаги съм ги намирал и в Канал 3, и в ВиТ при тези катаклизми, които трябваше да настанат с оглед новите програмни схеми.

Пролет Велкова: Може ли, колега Диков, и аз да се включа?

Габриела Наплатанова: Да Ви предложи вода?

Сашо Диков: Аз очаквах студена, ама...

Габриела Наплатанова: Тя се стопли.

Соня Момчилова: Госпожо Велкова, заповядайте.

Пролет Велкова: Здравейте и аз да кажа! Наистина беше много експресивна критиката Ви, в голяма степен безспорно е основателна, но се страхувам, че покрай това не успяваме да чуем Вашите намерения за това какво предвиждате да свършите Вие като евентуален бъдещ генерален директор на обществената медия. Аз ще Ви задам един по-общ въпрос, но мисля, че е важен: кои са най-стойностните от Ваша гледна точка проекти, които биха отговаряли на обществената мисия на БНТ, както са заложили в концепцията Ви. Ние четохме, но хората, които в момента слушат, гледат, медиите може би не са наясно, така че хубаво е да кажете.

Сашо Диков: Колкото и да са спорни и измислени според мен в някои случаи рейтингите, когато се сравняват нещата, те са някакъв ориентир. Аз съзнавам, че така наречената обществена функция на телевизията е свързана с предавания, които не предизвикват сериозен зрителски интерес и това е така. Те априори са обречени на по-нисък рейтинг, но не може съвсем пък никакъв интерес да няма. И тук е вече голямото майсторство, с което ми се струва, че с нещо мога да помогна, защото най-интересните теми, за беда наистина не представляват

интерес. Аз две години и половина съм правил най-рейтингово... Заедно с продуцентите от „Телеман“ сме правили най-рейтинговото публицистично предаване в Нова телевизия две години и половина. Огромен рейтинг. Онова, което най- ми се е искало, и най-важните неща са предизвиквали най-малък рейтинг, защото всяка седмица сме преглеждали минута по минута кога какво се гледа. Това е много по-трудно, но си заслужава усилията, които досега никое ръководство изобщо не полага усилия. Да не вадя от чантата си, извадил съм за март, април и май – за три месеца всеки ден, всеки ден и час: „Знание БГ“ – 0,04 рейтинг, „Култура БГ“ – 0,00 и тем подобни важни неща. Те трябва да бъдат предложени по друг начин, от друга гледна точка, за да има интерес към тях, защото самият класик Кошлуков преди доста време се беше изразил: ти не изпълняваш никаква обществена функция, когато не те гледат. И това е повече от очевадно. Затова смятам, че първото нещо, което трябва да бъде направено, първо, имиджът на БНТ. Да, прекрасно е, че за поредна година „Ройтерс“ институт в Оксфорд дава на БНТ най-високо доверие. Да, прекрасно е международни награди за обективно отразяване на войната в Украйна. Всичко това е чудесно и прекрасно, само че доверието тук го няма в тукашните зрители, това доверие от Оксфорд не се прехвърля в гледане на програмата. Затова естествено, че първо гръбнакът на Канал 1 трябва да бъде новини и публицистика. Акълът не ми го побира как е възможно след „По света и у нас“, който слава богу, че държи приличен интерес, представям си ако на тези хора им бъде дадено спокойствие, сигурност и свобода да отразяват всичко единствено и само според канона на тази наистина древна професия, какво би представлявало на другия слагачески фон от другите телевизии, колко още по-добре. Самият факт, че слотът, дето се вика модерно, между шест и седем – „Новини“ и „Още от деня“ също дават някакви прилични резултати. Много е радващо, че „Последният печели“ – това състезание, което се бори и дава много добри резултати, дори в повечето случаи е най-гледаното предаване. Дали е добре или зле, че то е най-гледаното предаване на Канал 1 е друг въпрос. Но ето, че когато се намерят подходящи алтернативи, има с какво Националната телевизия да излезе на тази помийна яма, което е бойното телевизионно поле.

Затова казвам, че е очевадно какво трябва да стане. Веднага след 20,00 ч., когато е набрана зрителската аудитория в понеделник „История БГ“, където пада рейтингът. Във вторник, слава богу, че е „Референдум“, въпреки многото спорни теми и гости в сума ти случаи, пак държи някакъв интерес. Глупотевината „БНТ представя“ срутва рейтинга. В четвъртък пък се излъчва между девет и десет нещо, което е мотото на Канал 1 – „Музика без край“. В петък вечер „Панорама“, която съм написал в концепцията, е допинг – журналистически допинг. Бойко е прекрасен, ама не може с този страх, бе, не може. Да, свръх интелект, пет езика, десет езика или всичко останало. Така че това е, което трябва да бъде Канал 1.

Другото, което е – информационен, не само по цял ден публицистика, а по цял ден информация, новини и публицистика, което според мен поне е толкова очевадно и толкова неподлежащо да се направи. И давам един простичък пример как да стане. Не е въпрос на пари, не е въпрос на техника и хора. Когато сега всеки един GSM може да замени прословутите ПТС-а с безброй хора, които са станали пословични Канал 1 с цяла сбирщина от хора на елементарни обекти ходят, когато GSM-а може да замени това ПТС. Модерната телевизия и модерната информация вече много повече е въпрос да се сетиш, за знаеш как да реагираш, къде да пратиш хора, какво да излъчваш. И веднага давам пример. Когато един екип отива и трябва да направи обект за „По света и у нас“ или за Новините минута или две, същият този екип докато е там може да се включи и да излъчва половин час, един час, колкото е необходимо. Не иска повече техника, не иска повече пари. Исква друг подход. Само че неслучайно не се прави. Не случайно не се прави, казах, поради слугинажния насаден манталитет. Това е насадено от ръководството. Аз не мога да си представя, че няма журналисти, на които не им се иска да се изправят пред да не кажа кого, коя и да пита: „Чакайте, там какво правите вие бе? Отивате там, какво правите по тези стълби, защо?“ Може би отиват, защото то се оказва една неделя сутрин в 8,33 ч. Той след това е имал по БНР в „Неделя 150“ участие, може би са обсъждали час и половина участието. Може би, ама някой

да попита и да кажат. Не може с това петно и с това клеймо да се върви напред. Обръщам се към „Продължаваме Промяната“ и към Кирил Петков – не става с такова неизчистено клеймо. Няма как да стане, да го разберат и да престанат да слушат тъпите съвети на уплашени пиари и хора около тях.

Соня Момчилова: Добре. Доколко е работа на Обществената телевизия да чисти клеймото на определена партия ще си поговорим с Вас, но сега е ред на госпожа Велева за въпроси.

Симона Велева: Господин Диков, понеже сега аз ще взема думата, искам да Ви кажа, че за мен е голяма чест да седя срещу Вас, защото аз съм израснала с Вашите предавания. И независимо какво си мислите, съм изключително...

Сашо Диков: Предполагам и майка Ви е израснала с мен.

Симона Велева: Да, предполагам и майка ми. Но искам да Ви кажа, че аз подходах и подхождам изключително непредубедено към всеки един от кандидатите. Наистина гледам концепциите, фактите и документите. И в този смисъл това, което ме озадачи – от една страна, има наистина добри попадения в тази концепция и тя е била много добра преди три години, безспорно. Тук Вие сте дали всъщност старата концепция и след това сте дали едно обновяване на концепцията, в която аз обаче чета няколко неща и ще Ви задам конкретен въпрос. На страница 18, затова казах преди малко, че не виждам нищо за сегашното ръководство на БНТ, казвате: „Честна професионална равностметка има ли основание доскорошният генерален директор Коко Каменаров да предвиди за 2019 г. 10 милиона повече за заплати, 31 милиона при 21 милиона за 2018 г.“. Преди това казвате: „Как виждам новото лице на БНТ 3“. И тук разказвате за „Асене, върни“ – това е страхотно Ваше предаване, аз го помня, и казвате: „Ето сега и конкретни стъпки, които предлагам – дадено събитие трябва да се пакетира много по-добре. С други думи преди, по време на почивките и след събитието студийната програма може да бъде много по-разнообразна и много по-интересна. Осигурените права за излъчване на Европейското по футбол през 2020 г. и Олимпиадата в Япония в същата година биха били идеална възможност за реализация на това, за което говоря“.

Искам да Ви попитам, понеже това Ви е силата, и тук ми е интересно какво виждате за БНТ 3 и специално за тези спортни права. Това е голям обществен дебат – трябва ли БНТ всъщност да излъчва големите спортни първенства? Имаше едни такива спекулации в миналото, за които аз нямам точните данни, но беше излезнало, че ако купим по един билет на всеки зрител да отиде дотам да го гледа на живо, ще ни излезе по-евтино, отколкото да купим правата. Как виждате развитието на този специално канал?

И също така за БНТ 2 също ми е интересно да ми кажете малко как го виждате. „Да си призная акълът не ми го побира как е възможно да съществува толкова мащабно ТВ недоразумение, като БНТ 2. Идеята е била това да бъде канал за култура и образование. В концепцията на Каменаров четем, че в тригодишна перспектива БНТ ще се превърне в нишов канал за култура и образование“. Знаете ли, аз в последния месец гледам изключително много БНТ – и 1, и 2, и 3, и 4, и Вашето предаване също, защото сте кандидат за генерален директор. Имам и още един въпрос за случая, за който казахте, и начина, по който го отразихте, по отношение на министър-председателя и неговия началник кабинет, но понеже специално тук Ви е силата, първо, да Ви попитам за БНТ 2 и БНТ 3 – как ще ги раздвижите фактически? Какво ще направите? И специално по отношение на спорта как ще направите така, че да е гледаемо, рентабилно и да не отиват толкова много пари за спортни права, които после зрителят не се ползва от тях.

Сашо Диков: Съжалявам, че трябва да давам пример със себе си, но аз съм толкова голяма фигура в спортната журналистика и толкова уникален, че няма накъде повече. Първо, през 1988 г. съм показал и доказал как би трябвало да се отразява голяма спортна проява, а именно Олимпиадата в Сеул. Останах тук, трябваше по десет минути на ден да правя дневничета. Първият ден беше десет минути, вторият ден – 20, на третия ден – 40, четвъртия ден – 120, 200, 300 минути и така нататък. Превърнахме студийната програма от София към програмата

за директните предавания. За първи път тогавашният „Литературен фронт“, тогавашният вестник „Култура“ отразиха начина на отразяване, защото се получи наистина една драма, начин на отразяване на голямо спортно събитие, както хората го правят открай време. Само че след това никой не продължи това нещо, първо, защото очевидно иска много усилия. Хайде, че аз съм много талантилив, на границата на гениалното – това е едно на ръка, но никой, първо... Благодаря, Мона Лиза би Ви завидяла за тази усмивка, но никой, първо, не поиска очевидно да направи по същия начин нещата, или по подобен начин. Втори път, никой шеф не поиска от тези хора, които иначе пращаме екипи, студия и тъй нататък там на място. Тук можеше да стават наистина драми от спортни събития, каквито хората ги правят. То е измислено много отдавна. И затова казвам: аз от 11 секунди изходен материал, това е един световен рекорд на 100 метра, сме правили 17 минути ефирно... Стоиш и гледаш и аз съм гледал с отворена уста, защото Асен Спиридонов – тази енциклопедия в спортната журналистика, ти проследява не всяка крачка, всеки сантиметър как Морис Грийн прави световен рекорд на 100 метра. Само че това иска познания, иска да знаеш как да го направиш, иска особено на фона, да не ме разбирате криво, на онова, което „Диема“ прави със спортните права от футболните мачове, е подигравка със спортната журналистика. При сегашните технически възможности ти да не правиш невероятно интересна програма преди, след мачовете, отделни коментарни предавания – това е престъпление, само че да си го мисли Нова. В тази насока е едната огромна ниша. БНТ не може да се конкурира със скъпите права за евротурнирите и за българското първенство, приемаме това, само че ти за българското първенство можеш и трябва да проведеш разговори за сублицензиране, да имаш право да излъчваш кратки репортажи и на базата на тези кратки репортажи да правиш ала „Асене, върни“, което никой не прави сега. Защото аз съм останал изумен и отвратен от тези млади и кадърни момчета в Диемите, където очевадни спорни положения – не ви ли е интересно бе, момчета?! И на този фон БНТ, която може да блесне и в тази насока, само че не го прави. Като гледате БНТ 2 и 3 не ви ли прави впечатление, че през уикенда има едно студийно предаване половин час бе, да му се не види, спортно?! На кого какво да кажеш? Какво е това? Какво е това, освен някакво тотално безхаберие и липса на интерес какво представлява БНТ 2. Писал съм, Иван Гарелов преди пет години го каза, и сега е: БНТ 2 и 3 – кошче за боклук. Ей там в концепцията го има – излъчва се мач, маратон от Париж, след което джаз фестивал в Монтрьо. Или както вървеше плуването, след което свършва в 9,15 започва сериал „Братство“ или каквото беше там.

Симона Велева: Това е било някога, не знам, не съм го гледала.

Сашо Диков: Това някога е сега, миналата седмица. Същият тюрлюгювеч без грам изменение. Ето затова първото нещо, което трябва да се направи, е изправяне на гръбнака на тази госпожата с памперсите, сваляне на памперсите, пластична операция, пълна промяна, след което профилиране на останалите канали – информация плюс спорт и активно свободно време, всякакви други неща, свързани с модерния живот. Поднасяне на важните неща в култура и образование по друг начин, за да предизвикват интерес. Така може да стане според мен. Ето тук скоро говорих с един тип и каза: „Представяш ли си, ако пуснем един исторически канал на базата и на огромния фонд на БНТ?“ Може ли някой да каже, че не е живо престъпление спрямо зрителя, памет и това-онова да не се използва по подходящ начин огромното богатство. Маги Халваджиян навремето имаше идея под чужд формат да прави на база на фонда, вървяха някакви, което според мен би било страшно любопитно и интересно. Въобще телевизията, за щастие или нещастие, предлага огромни възможности, от една страна, да се представя това, което става в една държава в света, особено сега, но от друга страна, представя още по-огромни възможности да се крие, да се манипулира, да се лъже и така нататък. И в цялата тази политическа каша и това безвремие, което се оформя, колко е важно да има един стожер, един еталон, жалон, какъвто може да бъде БНТ. Няма кой друг да бъде такъв жалон. Съжалявам, пак ще трябва да бъде ослепително скромен – няма кой от другите кандидати да го направи, да гарантира тази свобода, независимост, този тефлонов щит, който

аз мога и съм доказал, че няма кой и няма как да ми повлияе който и да било. Защото аз, ако имах малко такова желание за слагане, нямаше да напусна Канал 3 навремето при новите собственици с 50% повишена заплата, чисто нова кола за 50 бона, всякакви, каквото се сетите. Навремето нямаше, след като отидох в Нова телевизия, ако си бях позатрайвал за Цацаров и Бойко Борисов, още щях да бъда там. Вие не можете да си представите, след като една година бях в Нова телевизия, каква оферта имах от Павел Станчев – чудовищни пари да се преместя в bTV, каквото искам да правя. Само че аз по друг начин ги разбирам нещата. Или в ViT, където след година и половина безвремие там, когато ме направиха програмен директор, за четири месеца ViT стана четвърта по доверие според допитване, вярно, не на Оксфорд, а на bTV – след трите големи станахме четвърти. И понеже нямаше как на Павел Вълнев като собственик да му затворят устата и да го уплашат да няма бизнес в България, купиха телевизията и я затвориха, защото за четири месеца ViT се превърна в незаобиколим фактор именно и най-вече с честна журналистика, с информационни блокове два пъти по два часа, използвайки нишите между 11,00 и 13,00 и между 16,00 и 18,00. Аз съм доказал, че това мога и знам как да го направя, нито съм най-умния, нито най-подготвен. Защото тук два дена – днес и утре, мед и масло ще се лее. И когато ви казах, че тук като чета подкаст съдържание в „Spotify“ и „Google Podcasts“, наистина като водач на рикша се чувствам, ще си взема торбичката и хайде. Само че от другата страна слугинажът – чудовищен, невероятен слугинаж. И от цялата тази работа, споменах Нери Терзиева, защото става дума за 1992 – 1993 г., преди 30 години. Нери Терзиева, когато дойде СДС на власт, гледайте какви са аналозите, идва СДС на власт, слагат Асен Агов за генерален директор, слагат Нери Терзиева за шеф на втория канал, тогава Ефир 2 се наричаше, и тогава Канал 1 плонж пред властта, никакъв достъп на опозицията. Нери даваше, спазвайки законите, критериите на журналистиката, даваше единствен излаз на мръсните гадни комунисти, както седесарите се изразяваха. Аз съм бил свидетел на какво я правеха Нери тогавашните седесари: „Как не те е срам? Мръсна...“ не знам какво-що, да не казвам каква я наричаха. „Откъде на мръсните комунисти ще им даваш трибуна?“ След което се обърна, госпожо Момчилова, палачинката – депесарският шут и изведнъж дойде ченгето Хачо Бояджиев генерален директор, два-три месеца Нери продължи преди да я уволни Хачо. Тогава обаче взе да дава единствен излаз на СДС, вече в опозиция, имаше там, в Ефир 2. И изведнъж: „Нерко, ама тя била прекрасна, ние бяхме се заблудили, тя е толкова чудесна“, защото нямаше къде да ходят. Както виждате, сега нещата са доста подобни. И затова се иска не поредният козметик, не поредният, който ще се съобразява и ще се слага на властта, каквато е кошмарната практика в последните поне десет години, това е очевидно и едва ли има човек, който да го отрече. Затова е необходимо ясна и точна позиция. Съжалявам, ама няма кой от останалите да осигури тази независимост, и тази свобода и съобразяване с ясните професионални критерии.

Симона Велева: Много Ви благодаря. Това ми е последният въпрос, това е въпрос, който ще задам на всички кандидати. Въпреки Вашата ослепителност бих искала да Ви попитам кой бихте включили в управителния си съвет, защото това според мен е доста важно от гледна точка на начина, по който е конструиран в момента законът. Знаете, че генералният директор сам предлага управителния си съвет, но какъв ще бъде екипът, с който ще постигнете тези резултати, за които се борите.

Пролет Велкова: Може ли да добавя тук един подвъпрос към този въпрос? Дали бихте направили промени в управленската структура на БНТ? Намирате ли я в момента за достатъчно добра от гледна точка на творческия инвент на екипа?

Сашо Диков: Тук ще цитирам, колкото и странно да ви звучи, Моника Маковей, правосъдната министърка, която навремето извърши съдебната реформа. Когато я бяха поканили тук по повод на това, виждате ли сега, много е важно Конституцията да се промени, законите и така, така нататък, на което тя каза: „В крайна сметка всичко в най-голяма степен зависи от хората, които изпълняват или не изпълняват законите, изпълняват своите задължения.“ В този смисъл казвам следното: изключително важни са хората. Едно от нещата, които най-мразя е

слагачеството и подмазвачеството. Що се касае до Управителния съвет, декларирам отново – ще избира хора доказани авторитети и с доказано различни виждания.

Симона Велева: Дайте един пример. Кой бихте включили?

Сашо Диков: Не очаквах от Вас подобен наивен въпрос. Вие представяте ли си какво ще му се случи на този човек, какво клеймо ще му се залепи на този човек, че го каня в Управителния съвет?

Соня Момчилова: Ако е доказан авторитет какви са опасенията Ви?

Сашо Диков: Аз не искам на никого да докарвам...

Соня Момчилова: Да, добре, Ваше право е.

Сашо Диков: Плюс това на всичкото отгоре Вие можете да ме порежете. Ваше право е, порязвате ме, не одобрявате Управителния съвет и нещата приключват. Само че аз казвам – няма тук наши, ваши, няма такива. Поне Вие предполагам сте разбрала, госпожо Момчилова, няма „сега ще се слагаме само на тия“. Да, Кирил Петков ми е много мил и аз съм му фен.

Соня Момчилова: Това исках да Ви попитам.

Сашо Диков: Само че виждате какво се занимавам с него и какво показвам от моето скромно предаванияще, което никой не показва, а то трябва да се показва. Да, не ми е приятно, че прави такива гафове като Солунския. Хайде, за другото по понятни причини ще си замълча, човешко е, нали, ама да го обясни. Пък на всичкото отгоре май... Но, както и да е, да спра дотук. Ето затова казвам, че това, което искам, е и винаги съм уважавал човека. Май че един дебел французин навремето беше казал: Не споделям твоето мнение, ама съм готов да умра да го... Споделям и тази наивна позиция, или максима ли е, какво е. Пак казвам, първо, ще бъде дадена възможност, както и в Канал 3, особено в ViT на всеки един сега работещ ще бъде дадено на всеки един, дали са 1198 като юни месец, сега колко са – няма значение, на всеки един ще бъде дадена възможност да работи и да покаже какво може, иска ли да работи по нов начин. Вярно, трябва да се работи много повече.

Що се касае до ключовите позиции – същата история, абе братче, дай да видим какво си направил досега, какво ти е пречило, какво искаш да правиш, как виждаш твоите задължения, едва след това ще преценявам този човек. Защото съм сигурен, че има страшно много кадърни хора, само че при тези ръководства едно след друго... Разбира се, че кучето скача според тоягата. И разбира се, много е прекрасно моето откритие Василена Матакиева, че е на второ място като член на Управителния съвет, на второ място по предпочитания да бъде генерален директор. КОНПИ ти казва, хайде да не му казвам името, кой ѝ е плащал билета Лондон – София, но да са живи и здрави! Да са живи и здрави служителите, които очевидно си искат такъв като Кошлуков. Да, доколкото разбирам е увеличил заплатите, тринадесета, четиринадесета... Тези хора заслужават. Това, което зависи от мен и съм го писал още в старата концепция. И в ВВС има хора, които получават милиони, когато са звезди, когато един екип и хора правят предаване, което се гледа, което привлича спонсори, което привлича реклами. Разбира се, че тези хора трябва да получават много повече пари, и то не става дума само за журналистите, целият екип. Не може. И аз гледам, госпожо Велева, в събота, ако погледнете, ревеше ми се, външна продукция „Моят плейлист“ – от едната страна невероятен интелект, друг е въпросът представена като най-добрата пернишка писателка Здравка Евтимова. Слушаш Караян, Дейвид Гарет, Бизе, най-големите концерти, Андре Рийо. От друга страна, свършват тези невероятни неща, Херберт фон Караян, Берлинската филхармония. Влизаш в студиото – обстановката е килим в стил 70-те години окръжен комитет на БКП, онези червени шарени килими, плюс два стола, в които са седнали, взети назаем от близката шкембеджийница, бе! Да му се не види! Не може такава подигравка със зрителя. Не може външният продуцент да не се изръси. Абе пълниш гушата от БНТ, бе! Малко уважи този зрител, бе! Иначе прекрасно, чудесно като замисъл. Не може 2022 г. подобно нещо! Защото човек където и да погледне мирише на нещо не баш така, бе, нещо не е това, което е бе, да му се не види! Вижте, не може всяка година, вече станаха над 100 милиона да потъват в тази каса без дъно и никой да не търси отговорност.

Соня Момчилова: Да Ви попитам веднага, тъкмо и да охладим малко страстите, какво мислите за цифровизацията и за тези 15 милиона, които отиват за качването на програмите на БНТ на мултиплекс? Това е важен въпрос, струва ми се, предвид недостига на средства, за който споменавате.

Сашо Диков: Сигурно вие тук от мен по-добре знаете, признавам си модерните технологии, давам си сметка, неслучайно накрая така и завършвам...

Соня Момчилова: Това е голямо перо от бюджета, което отива някъде, а май не знаем къде.

Сашо Диков: Едното от нещата, които трябва и ще направя всичко възможно, чакай бе, как така разпространението ще зависи от една частна фирма. Да, навремето далаверата с КТБ...

Соня Момчилова: Какво ще направите по този повод?

Сашо Диков: Първо ще искам това нещо, тази практика може ли да бъде прекратена, тази частна фирма да бъде одържавена, национализирана. Престъпно е такива пари да се плащат. Сигурно си спомняте какви бяха рекламни...

Соня Момчилова: Спомняме си.

Сашо Диков: Колко пара се потроши за цифровизацията. Нищо и половина. И това нещо плаче, защото наистина не може, не е възможно по този уродлив начин да са уредени принципни и важни неща.

Симона Велева: Аз Ви казвам отсега, че не може. И конкретният въпрос е бихте ли свалили БНТ 2 и 3 от мултиплекса?

Сашо Диков: Стига да...

Соня Момчилова: В Германия няма. Защо да не може?

Симона Велева: Генералният директор не може, има решение на Министерския съвет.

Соня Момчилова: Ако потърси съдействието на парламента и на КРС.

Симона Велева: Може да потърси съдействието на политиките.

Соня Момчилова: Затова питам как ще действа. Затова е важно. Това е стратегическият подход, за който аз се интересувам.

Сашо Диков: Аз не обичам да давам крайни мнения по неща, които не съм подготвен, и нямам, както би се изразил един от Банкя, експертизата. Но след консултации, ако има тази техническа възможност 2 и 3 да се свалят, друг технически способ, осигуряващ качествен пренос на сигнала, естествено, че ще бъде направено, защото не може такива държавни пари ей така да отиват за няма нищо. Две и три, хора, чантата ми е там, цяло тесте съм извадил – март, април, май... Не може.

Соня Момчилова: Гледаме предаванията Ви.

Сашо Диков: Не може, това не може да продължава – тази каца без дъно.

Соня Момчилова: Въпросът е как тази пълна промяна ще я извършите? Твърдите, че със скалпел, много филигранно, много ювелирно. Искате търпение обаче. Твърдите, че няма да използвате, какво беше – теслата, брадвата. Има известни рискове, когато една достолепна възрастна дама се подложи на резки оперативни манипулации с цел да се превърне в плеймейтка да речем. Как ще съблюдавате това деликатно равновесие да не увредим, ако не помогнем, поне да запазим достойнството на 60-годишната БНТ?

Сашо Диков: В концепцията на един друг генерален директор беше залегнала основната идея дамата да я превърнем в плеймейтка и той я превърна, защото тя сега това представлява – 60-годишна плеймейтка.

Соня Момчилова: Една друга директорка се закани да я свали от пиедестала и успя. Но Вие как ще подходите?

Сашо Диков: Аз казвам как подходих, защото, разбирате ли, нали си давате сметка, че това днес и утре е една циганска сватба? Като на циганска сватба, където онзи беше казал: „Ама сега ли се дават подаръците? – Абе, не бе, сега само се обещава“. Тук ще се лаят реки, ниагарски водопади от много купешки думи и така, само че никой от тези хора не е правил това, за което ще ви говори. Или, ако не сте убедени, че трябва коренна промяна, не знам. Как ще стане?

Соня Момчилова: Въпросът е: как?

Сашо Диков: Ще стане ето така, както стана в ViT. В ViT стана така – хора, от утре в буквалния смисъл...

Соня Момчилова: Аз съм работила с Вас и имам впечатление.

Сашо Диков: Става така: започваме и работим – ще имате цялата отговорност, но от вас ще се иска да спазвате правилата на тази професия. И затова в седмичното предаване, което водеха Поли Паунова и Силвия Великова, госпожо Велкова, имаше скандал, когато по една тема бяха поканили само едната страна. Викам: къде е другата страна бе, девойки? Ама, ние не намерихме човек. След като не намерихте човек, аз сега ви нареждам като програмен директор в следващото предаване ето го човека, който ще засегне другата позиция. Ама Силвия вика: аз ще изляза от студиото. Викам: излез, ходи, където искаш. И човекът дойде и защити и другата позиция. Ето така ще стане. И когато на хората им казах, защото ViT беше един швейцарски санаториум – всичко много бавно, много високи изкуства се правеха и така нататък, от утре скоростта нараства страхотно и така нататък, имате уникалния шанс да работите както никой друг не може да работи в България, половината напуснаха. Затова казвам: аз съм сигурен, че ще се намерят хора, които да искат да работят поновому. Онзи, който не иска или не може, спрямо тях единствено и само законово, по законен начин, според Кодекса и ще стане. Да, ще е трудно.

Другото, ако говорим за битката с начина на журналистическа работа, ще има и война. Войната ще е с далавераджиите и с далаверите. Там наистина ще бъде жестоко, но...

Соня Момчилова: Не мога да си позволя да Ви оставя на журналистите, както е по регламента, без да Ви задам въпроса: тъй като открито афиширате симпатиите си към Кирил Петков, неговия кабинет, неговия отбор, както те обичат да казват, съзнавате ли, че има риск да изпаднете в ситуацията, която създаде немалко проблеми на Емил Кошлуков, включително и от наша страна, да прекъснете предаване, за да включите някакво събитие, което според определена политическа формация, е важно за тях? И да приключваме. Моля Ви за бърз отговор.

Сашо Диков: Няма да има такъв случай на прекъсване на предаване, поне по начина, по който Кошлуков го прави, по една проста причина, че информационно-публицистичният канал БНТ 2, уважаема госпожо Комисар, ще предава всички най-интересни събития. Това веднъж. Втори път, да, моите симпатии към Кирил Петков си остават, само че това, което правих в телевизията, както показах веднага, още същия петък и стълбите, и самолета, както и в началото неслучайно говоря за срама и позора на БНТ през Кирил Петков и неотразяването на Кирил Петков, щях да мълча и да си трая, щях и тук да се мятам на амбразурата, защото много добре знам, че именно мнозинството, доскорошното мнозинство двата гласа ги е пратило тук. Само че аз смятам, че малко кощунствено за ВИФ-аджия като мен звучи: Кирил Петков ми е скъп, но някои други работи са ми по-скъпи. И съм го доказал и в случая, струва ми се.

Соня Момчилова: Така е. Приемете почитанията ни. Благодарим Ви.

Сега, в случай че имате желание да отговорите на въпросите на медиите, ще Ви оставим, за да ги зададат и ще се радвам да се видим отново.

Сашо Диков: Аз нямам никакъв проблем, те ако имат въпроси.

Соня Момчилова: БНТ нямат въпроси. Така разбрах. Затова Ви оставяме на колегите, които са дошли днес, ако имат въпроси към Вас и успешен ден нататък. Благодаря.

След 20 минути продължаваме.

Соня Момчилова: Здравейте отново! Продължаваме с третия етап от процедурата по избор на генерален директор на Българската национална телевизия. Втора по реда на изслушване е госпожа Ирина Величкова.

Ще припомня отново регламента, госпожо Величкова, за Ваша информация: имате 15 минути, за да ни представите концепцията си, след това всеки един от наша страна разполагаме с по пет минути, Вие имате до 20 минути за отговори. След това служителите от БНТ ще зададат своите въпроси и ще разполагате с 10 минути, за да им отговорите. След това журналистите, които са при нас в залата, ще могат да Ви обърнат внимание, предполагам, че и Вие ще бъдете съгласна да си поговорите с тях.

Заповядайте, Вашето време започва да тече.

Ирина Величкова: Уважаеми дами членове на Съвета за електронни медии, уважаеми колеги, да започнем оттам – къде е БНТ? БНТ е в криза, но това не е новина. Новината е, че кризата е толкова дълбока и всеобхватна в последните 15 години, че БНТ рискува да изпълнява обществената си мисия изобщо като такава, както пише в големите книги. Нали? Всяка криза, ако не бъде намерена алтернатива за решаването ѝ, се задълбочава и неизбежно се стига до катастрофа, но може би това е път, който БНТ трябва да извърви, подобно на гръцката обществена телевизия, която беше закрыта, после открита и така нататък. За БНТ е въпрос на време и на количествени натрупвания. Кризата има свои обективни и субективни фактори. Обективните фактори са: на първо място, националните търговски медии, които в последните 20 години с част от своите предавания изпълняват изискванията за обществената аудиовизуална медийна услуга и разбира се, при наличието на отстъпване от страна на БНТ на програмни територии. Друг фактор са нарастващите възможности за достъп до съдържание, може да се гледа от всякакви устройства, различни платформи. Промяната на пасивния модел на зрителя на гледане – той става един активен участник, иска да контролира и го прави, включително и произвежда съдържание. Законът за радио и телевизия е съществен фактор, който е създаден преди почти четвърт век, той до голяма степен е изпълнил своите функции, за които беше създаден. Само трябва да се има предвид, че той, за разлика от търговските медии, е устройствен за БНТ и БНР. Субективните фактори – телевизионерите казват, че програмната схема е конституцията на телевизията. За жалост програмните схеми, защото те са четири на БНТ, приличат на дрипави кърпени черги, несъответстващи с лицензиите, за които са издадени тези програмни схеми. На практика имаме четири политематични канала. Програмата – основно се разчита на новини, които се излъчват едновременно по няколко програми, на повторение на актуални предавания, на токшоута или говорни формати, които също се повтарят по всичките програми. Засичали сме, че се стига от 4 до 6 повторения в рамките на 24 часа във всички предавания. Липса на таргетиране на предаванията – на практика БНТ извън новини, актуални предавания и токшоу се е отказала да произвежда програма и това е видно и от отчетите на СЕМ. Спадът на доверието, не е нужно специални социологически проучвания, но той стига до отказ изобщо на гледане на БНТ. Управлението във всичките му аспекти в последните 15 години – организация и структура, които не съответстват на обществените функции, неефективност, липса на прозрачност, неспазване на бюджетна дисциплина, генериране на задължения, демотивация на служителите. И така – време е за рестарт, защото БНТ разполага с потенциал. На първо място, това са професионалистите, работещи в медията. Аз ги наричам „въпрекисти“. Друг е разговорът защо и няма да стигне времето. Архивният фонд, който повече от 60 години е събиран, и също си има своите проблеми.

Основните приоритети в управлението на БНТ в следващия тригодишен период логично са: Възстановяване на мястото и ролята на БНТ като обществена медия, осигуряване на технически и технологичен ресурс за осъществяване на това място и роля като обществена медия, и развитието на човешките ресурси. Това може да се постигне. Част от средствата са изброени тук. На първо място, да се приемат и да се спазват програмни схеми, които да съответстват с програмния профил на всяка програма, въвеждане на механизъм за единно планиране както хоризонтално, така и линейно/нелинейно за анализи, комуникации и координация на програмната дейност на база проучването на аудиторията. Конкурсното начало при създаване на програми, предавания и филми, създаване на програми в

сътрудничество и във взаимодействие с националните културни институти, с Българското национално радио. Авторекламата и промотирането на предаванията трябва да стане основен фактор за повишаване на гледаемостта. Обезпечаване на технически и технологичен ресурс както за студийните комплекси, така и за техника, която е ПТС, и репортерските станции в съответствие със стандартите на съвременното телевизионно производство. Инвестиране в квалификацията на действащите журналисти и привличане на млади хора, изкушени от журналистическата професия, към екипа на БНТ. Обвързване на възнагражденията и допълнителното материално стимулиране с качеството, количеството и ефективността на труда. Прозрачност на управленските решения и постоянна комуникация с представителите на работещите в БНТ относно предприеманите мерки за развитието на медията. Ребрандиране на марката.

Програмните намерения за БНТ. Докато се готвех попрегледах обществените медии в Европа, това е тенденция – намаляване на политематичните канали за сметка на програмите със специализиран профил. Това е абсолютно относимо към БНТ 1. Програмата следва да запази своя политематичен профил с коренна промяна в програмната схема след проучване на аудиторията. Време е БНТ да излезе от комфорта на своите студия и да се завърне там, където винаги е била – в реалността, в живия живот. Това да намери отражение във всички части на програмата, новини не само от жълтите павета. И като се почне една нишка от сутрешните новини, тя трябва да има своето развитие в актуалните програми, в актуалната публицистика, в новините и да завърши вечерта. Актуалните предавания са изключителни говорилни. Липсва покритие с картина, липсват различни гледни точки. Правилно таргетиран филм. Връщане на екипния дух, в който водещите си подават шафетата. Толкова ли е трудно да кажеш: „Моля, останете с...“ и да назовеш името на програмата, която идва след теб? Културни развлекателни предавания, като за жалост трябва да кажем, че културата не се преразказва, тя се показва и съпреживява със средствата на телевизията. Местни новини от регионални телевизионни центрове. И мястото за един семеен уикенд. Уикенд програмата е изключително неразработена, а това е адски важно тогава, когато семейството си е у дома и заедно родителите могат да покажат защо старите български филми са хубави – детските такива. Моят син, който е на 21 години, ми каза онзи ден: „Искам да гледам стари български филми, мамо!“ Ами няма как да ги гледаш. Спорта в рамките на лицензиите, които БНТ притежава или е закупила права.

Програмните намерения за БНТ 2. Донякъде ме провокираха и отчетите на СЕМ, но не само. Наистина липсва производството на оригинални детски предавания. Между другото може да се намери в интернет безплатно „Приказки за физиката“, правени по мое време след конкурс – едно прекрасно предаване. Затова трябва да има такава специализирана детско-образователна програма, която преминава през конкурси за различни детски младежки предавания, съгласно техния вид, жанр, формат. Минават през възстановяване на детска редакция и на образователна такава.

БНТ 3. В последните десетина години всички генерални директори много ни убеждаваха, че имаме спортен канал в БНТ. Няма такова нещо и причините са също така обективни. На практика може би да греша в бройката, но има 8 – 10 канала на български език, само в Евроспорт мисля, че са четири на български език, които са изцяло спортни. Тоест няма смисъл от такъв канал, от една страна. От друга страна, което е по-важно за БНТ, тези права са изключително скъпи – спортните права са изключително скъпи. Затова перспективата е БНТ 3 да се развие като специализиран канал с профил култура по две основни направления – кино, а и концерти в различните жанрове. Защо? Може би съм изкушена като режисьор, може би не, но късометражно кино няма къде да се гледа в България, освен няколко интернет базирани сайта, а в момента има бум на производство на късометражни филми по обясними причини – по-евтино е, по-малка форма, младите хора се ориентират към него, а няма къде да се гледа. Така че българското кино трябва да бъде застъпено. Тук е мястото на блоковете предавания за култура. Работното заглавие е „АРТ-БНТ“.

Основания за тези програмни намерения на БНТ 2 и 3 дават и договорите, които БНТ има сключени с организациите за колективно управление на правата – Филмаутор, Театераутор, Профон, Музикаутор и така нататък. Някои действат и досега, а са правени по мое време, аз съм ги правила.

БНТ 4 – едно неотменимо задължение за Българската национална телевизия, то е както законово, така и морално, това е програма за българите в чужбина. Нека да я направим пък такава – за българите в чужбина. Да се селектират програми от богатия архив на БНТ, в които става дума за история, национална културна идентичност, за специализирани новини и за предавания, които ги интересуват българите в чужбина.

Организацията трябва да съответства на задачите и функциите, които са възложени на БНТ от закона. Организацията следва програмната схема. Тоест, ако си представим графично, че програмната схема е с много квадратчета, които реализират програмата, то всяко квадратче трябва да е покрито с човешки и технически ресурс, така щото да бъде изпълнена възложената от закона мисия.

Структурата. Управителният съвет, макар и да е развит подробно в Закона, в последните 10-15 години имаше увлечение от сорта Управителният съвет да делегира права на висшия мениджърски ешелон по отношение на програмата, по отношение на други функции, или пък отделни членове на Управителния съвет да отговарят за определени дейности. Няма такова нещо. Това е колективен орган, пише го, правомощията му изчерпателно са посочени. Тъй като напредва времето, съществателните органи са ясни. Действащите структури са ясни. Там липсва координация и тя трябва да бъде направена. Търговска дирекция трябва да има нови функции, които да са свързани не толкова с продажбата на и без туй ограниченото рекламно време, колкото със създаване или обогатяване, ако има такива, каталози за предлагане на пазара на аудиовизуални произведения, чийто продуцент е телевизията. Разбира се, отварям една скоба – това може да стане само ако се преустанови незаконосъобразното използване на произведения в интернет пространството, продуцирани от БНТ. Никой нищо не прави по въпроса. Това са страхотни пари и права, които изтичат от телевизията. Редакционната структура. Категорично съм за възстановяване на редакциите. Това е начинът да се включат специалисти в производството на програми. Саморегулацията, която е важна както за статута на журналистите, така и за борбата с фалшивите новини. Балансът между редакционния и продуцентския принцип е много хубав въпрос, който в последните 25 години май не намери отговор в телевизията. Аз също смятам, че трябва да се балансира. Развитието на човешките ресурси, инвестиране в повишаване квалификацията, създаване на условия за привличане на млади хора, оптимизиране на професионалните ангажименти на работещите в БНТ, създаване на условия за допълнително материално и нематериално стимулиране, възраждане на екипния дух и принадлежността към мисията на БНТ, вместо пазенето на столчето, което е актуално към днешна дата. Технологичното развитие горе го бях споменала, споменавам го отново – Съветът за технологично развитие, съществуващ и преди, е мястото, където се събират най-добрите практики, които са в телевизионното производство, и начинът как те да станат правило за поведение, защото се срещат с общофункционалните звена. Мисля, че трябва да се възстанови. Иначе са ясни задачите – обновяване на студийната и извънстудийната техника; надграждане системата за отчитане на авторски права; дигитализация на архива. И няма да ми остане време да представя финансирането, а това е много важна тема, както и контролът. За финансирането имам специални възгледи.

Тъй като влизаме в 15-ата минута, уважаеми дами членове на Съвета за електронни медии, уважаеми колеги, всеки директор е временно. Непреходна е БНТ, поне в последните 60 години. Нейната непреходност зависи от предизвикателствата, които приемаме днес. За да остане непреходна и за тези, които идват след нас, защото БНТ е кауза.

Соня Момчилова: Благодаря, госпожо Величкова.

Да започнем с въпросите, колеги. Госпожа Георгиева.

Галина Георгиева: Благодаря, госпожо Председател.

Връщате надеждата в мен, че днес ще проведем разговор за обществения доставчик – честен и почтен. Бих искала да задам своите въпрос. Вие споменахте в 15-19-слайдната си презентация своите по-различни виждания за обществената мисия и за финансирането на Българската национална телевизия. Бих искала да обърнете внимание и на БНТ 3 и Вашите намерения да се превърне в един канал за култура. Не бих искала да пропускам и въпроса: какво е Вашето разбиране за продължителността на мандата на генералния директор, както и органа по избирането му. И Ви предлагам да започнем под формата на диалог.

Ирина Величкова: За мен също е важно, един от мотивите ми да участвам, е да се започне този разговор за обществената медия. Не е важно кой ще е директор. Важното е обществото да е наясно накъде вървим, защото май сме се объркали.

На Вашите въпроси. Да, финансирането, което за жалост, разприказвах се за други теми и не можах да довърша, знаете съобщението на Европейската комисия, в което се казва, че това е държавна помощ и тя трябва да субсидира необходимо присъщите разходи за производство на телевизионна програма. Но какво се случва в БНТ, независимо че има изричен текст в Закона за радио и телевизия, който казва, че държавата поема разходите по разпространението, включително и дигитално? На практика имаме един монополист, който държи мултиплекса, много-много разговори с него няма как да се водят по отношение на цената и е ясно, че 1/3 от бюджета на телевизията директно заминава за това разпространение. Тогава обаче методиката на Министерството на финансите, която е на час програма, не е истинска. Поне съобщението на Европейската комисия не може да бъде приложено в този случай, защото тези необходимо присъщи разходи не могат да се остойностят, ако в тях има и друг. Трябва да се диференцират разходите – да има за производство на програма и да има за разпространение, защото то е относително постоянна величина. И пак същото съобщение ни дава повод да видим, че има възможности, в които има извънредни трансфери от държавния бюджет, които да могат да се използват за конкретни случаи. Четири такива случаи аз съм предложила в моята концепция. Първият от тях е плащането за разпространение на монополист, собственик на мултиплекса, да се изведе изобщо от плащанията за програма. Тогава няма да се лъжем, никого няма да лъжем, ще знаем, че тези пари отиват за разпространение, а другите за производство. Второто нещо пак идва от това, че все пак Законът е писан преди 25 години, тогава най-модерното беше да се разпространява със спътник, обаче минават години, видно е технологиите се развиват, защо непременно програмата за българите в чужбина трябва да бъде със спътник. Ами ако този спътник не е там точно, където има българи? Тук трябва да се помисли и може да се намалят също разходите за разпространение на мобилни приложения, например – начин, който е много по-ефективен. И другото нещо, което е много важно, също по линията на извънреден държавен трансфер, е да се намери начин да се финансира, защото обикновено говорим за дигитализация на архива. Това е 60-годишен архив, от една страна. От друга страна, става дума и за реставриране. Никой не споменава или много рядко се споменава реставрирането на този архив, защото преди да се дигитализира трябва да се реставрира, иначе пак гледаме мазня. С извинени, черно-белите филми искам много да ги гледам, ама няма как да ги видя. Няма ги. Нали? И това са неща, които целево могат да се намерят или да се потърси начин за финансирането на такива дейности.

По отношение на БНТ 3 – защо предлагам канала за култура? Вижте, БНТ и сега излъчва българско кино, само че така е разхвърляно и така е недобре авторекламирано, да го наречем с тази думичка, че хората... Аз попадам случайно на такива филми, за което съжалявам, защото не съм видяла началото. А пък надписите са изрязани, но това е също една друга тема, и не мога да видя даже кои са авторите на филмите. Това е много тъжна история. Просто трябва да се направи така, че тези филми да бъдат гледани на едно място. Те могат да се направят по пояси – българско кино до 1989 г., последните 30 години, премиерни заглавия. Че колко български филми минават, който видял – видял? Защо да не се излъчат пак, да се видят тези български филми? Нали затова се харчат сума ти пари? Трябва да се гледат. Може да има

сериали. Българската национална телевизия има доста сериали, които могат от времето да се изтупат и да се показват. Да не говорим за късометражните филми. В момента, понеже съм минала и по тази система – авторските права на създателите. Всички режисьори всяка година бълват – и НБУ и НАТФИЗ бълват режисьори, те се дипломират с късометражни филми. Всички авторски права са прехвърлени на съответния ВУЗ, така че въпрос е на два договора, сключени с ректора на НАТФИЗ и с ректора на Нов Български университет, и си осигуряваме един пакет от два часа късометражно кино, или един, няма значение, това, разбира се, е въпрос на специалистите, които да кажат кое колко, да се видят нагласите на публиката и така нататък.

По отношение на БНТ 3 в другата му част – концерти. Тъй като съдбата така ми се завъртя, че в последните осем години работя в театри, включително в Музикалния театър, трябва да ви кажа, че това по някакъв начин също... Не че не идва БНТ да снима. Напротив, има много заснети постановки и от БНТ, преди това бях и в Народния театър. Има такива. Правата се изплащат през организациите за колективно управление на права. Така или иначе тези договори съществуват. Така или иначе отчетите съществуват и те се дават ежедневно – 24 часа/7. Там няма празно на отчети. Не разбирам кое ви притеснява от така дадената формулировка на един такъв канал?

Галина Георгиева: Нямам притеснения. Исках да чуя Вашата разработка по темата. Аз съм се запознала с нея във Вашата концепция, но в желанието си да дам възможност да огласите това.

Ирина Величкова: Благодаря Ви.

Галина Георгиева: Дават ми знак да се съберем малко във времето и ще Ви подсетя за следващите ми два въпроса, а те са именно: какво е Вашето разбиране за продължителността на мандата на генералния директор и органа му по избиране?

Ирина Величкова: Първо, само да кажа, че в 2004 г. съм участвала в проект за написване, заедно с проф. Нели Огнянова проект на закон. Тя си беше автор на този закон. Тя и други колеги се събрахме да помислим за възможностите да се променят. Част от тези въпроси сме ги мислили и тогава. Първо, мандатността – абсолютно е невъзможно който и да е, магьосник да е, да вземе вълшебната пръчка, три години ще Ви кажа защо. В момента телевизията е в програмна схема. Агаля-агаля ще започне октомври месец да се работи по новата схема, новогодишната програма и хоп – стигаме пак до повторенията. Значи три години са малко. Три години и при това говорим за календарни години, а пък телевизионното време е друго, то си върви на сезони. Няма как да се завърти достатъчно това нещо. По изборителното право – тогава с проф. Огнянова си мислихме, кое трябва да бъде избираемият тяло, така щото никой да не възразява на избора, да е обществено призната фигура и така, така, така. Бяхме предложили един доста сложен начин – обществени организации, обаче тогава възниква въпросът кои обществени организации?

Галина Георгиева: Какъв е Вашият прочит днес?

Ирина Величкова: Кой трябва да избира генералния директор?

Галина Георгиева: Точно така.

Ирина Величкова: Вижте, аз някъде към втори курс, понеже съм юрист, ни промиват мозъците и започваме да мислим чрез и със закона, така че в този момент аз не мога да кажа, че на Съвета за електронни медии не му е присъщо, не би трябвало да избира. Защо да не избира? Според мен абсолютно нормално. Да, може да се работи по критерии, по промени, изисквания и така нататък – това да. Според мен Съветът за електронни медии е специализиран независим орган. Това го издига над останалите, каквито и да ги измислим органи. Трябва хем да са специалисти тези хора, хем да са независими, достатъчно отдалечени от медиите.

Галина Георгиева: Благодаря, госпожо Величкова.

Соня Момчилова: Благодаря, госпожо Георгиева. Продължаваме с госпожа Велкова.

Пролет Велкова: Много беше добре според мен да чуем, че имате намерение, което струва ми се и други кандидати за тази позиция през годините са заявявали, по отношение на децата, на програми за тях. Виждам, че при Вас това е силен акцент и аз лично го оценявам много високо. Мисля, че целият състав на СЕМ ще го оцени, защото се разбира, че тази тема е водеща за нас – това как децата биват третирани в телевизионни предавания, какво съдържание се създава за тях, спазват ли се стандарти. Само маркирам този факт, приемайки го като изключително положителен. Но не чух достатъчно за това какви са вижданията Ви по отношение на младата аудитория. Знаем, че БНТ има сериозен проблем в това отношение, всички социологически изследвания, емпиричният ни опит показват, че основно възрастна е аудиторията на БНТ. Струва ми се, че е нужно изрично много дълбоко преосмисляне на политиката на медията именно по отношение на това младите да бъдат привлечени – как, с какво съдържание, през какви канали?

Ирина Величкова: Донякъде във Вашия въпрос се съдържа и отговорът. Да, наистина трябва да се направи проучване на нагласите на тази млада публика, защото, когато в 2001 – 2002 година се направиха едни от последните конкурси за програми в БНТ, тогава бяха обявени детски и младежки теми и мисля, че се реализираха няколко предавания. В така наречения конкурс за вътрешни предавания бяха над 40 предложенията, а за външни бяха над 150. Така че телевизията, от една страна, не знае какво иска тази аудитория, защото не се правят такива изследвания. От друга страна, не обявява конкурси на такива теми, не поставя изисквания към тези хора, които пишат, излизат всеки ден млади хора между тях, които пишат, но ние не знаем, кой кой не се интересува от тях. Допълнение към това са и възможностите, доколкото знам вече има приложение за гледане на БНТ чрез мобилно устройство – това също е начин да се накарат, защото децата друго не правят, те си гледат телефоните, тоест могат да бъдат провокирани с игри и така нататък. Но основното е проучването на младежката аудитория и проучването на пазара какво може да се създаде за тях. Според мен няма отговор тук, защото кой кой не се интересува.

Пролет Велкова: Може би да цитирате възможни модели за привличане на младежка аудитория, въз основа на опит извън България...

Ирина Величкова: За съжаление не съм го проучвала. Най-вероятно има модели. Все пак написването на една концепция е едно, а разработването на програмна схема ми се струва висша математика.

Пролет Велкова: Благодаря.

Соня Момчилова: Имате ли още въпроси?

Пролет Велкова: Може би после ще направя.

Соня Момчилова: Госпожа Велева.

Симона Велева: Благодаря Ви много за презентацията, беше ми много интересно.

Бих искала да Ви попитам някои неща във връзка с концепцията и с това, което ни представихте. Казвате, че има липса на таргетирани предавания според Вас. Моето впечатление е, че има доста таргетирани предавания. Какво бихте направила, за да ги промените? Например имаме „България в 60 минути“, „Култура БГ“, „Джинс“, имаме религиозни предавания, „Туризм БГ“. Какво мислите, че трябва да се промени, за да са по-таргетирани предаванията?

Ирина Величкова: Много Ви благодаря за въпроса. Аз обаче разсъждавам по следния вариант. Страхотен сериал в момента върви по Канал 1 – „Ханибал“, в 23,35 ч., а аз утре съм на работа. Как точно ще стане да се гледа този сериал? Много е хубав с любимите актьори. Това правилно таргетирано ли е според Вас?

Симона Велева: Мислите, че трябва да се размести програмната схема?

Ирина Величкова: Убедена съм.

Симона Велева: Как бихте я разместили?

Ирина Величкова: Веднага след „Новини“. Виждате, търговските медии не възникнаха на празно място, те си тръгнаха с част от нашите схеми.

Симона Велева: И как бихте ги променили? Как бихте променили сегашната...

Ирина Величкова: Така, както се правят търговските. Веднага да се залепят за „Новините“.

Симона Велева: Кое?

Ирина Величкова: Филмът, който и да е.

Симона Велева: Филмът да отиде след новините.

Ирина Величкова: Да, още повече ще направя номер на търговските, защото тогава няма да им гледат техния сериал.

Симона Велева: А гледате ли „България в 60 минути“, защото казвате: необходимо е регионалните ТВ центрове да създават повече новини. Как да стане това?

Ирина Величкова: Първо, като се въоръжат с техника, защото нямат.

Симона Велева: Добре. И ако ги въоръжите с техника мислите ли, че в сравнение със сегашната програмна схема на БНТ има нужда от повече регионални новини?

Ирина Величкова: Разбира се.

Симона Велева: И къде ще ги включите?

Ирина Величкова: Това е също въпрос на програмна схема.

Симона Велева: Добре, как ще го направите?

Ирина Величкова: Вижте, първо, трябва да се намерят новините. Новините имат характерна особеност, колегите ще Ви кажат, те не отиват до телевизията. Значи трябва репортерът да отиде до тях. Как, какво се е случило днес?

Симона Велева: Така е. И в „България в 60 минути“ точно това правят – обзор на всички регионални новини.

Ирина Величкова: Не е точно така. Не е точно.

Симона Велева: Какво бихте променила в него?

Ирина Величкова: Как днес в Пловдив – половин милионен град, нищо не се е случило? Как днес във Варна, в Бургас, в Русе нищо не се е случило? Това е абсурд. Това е абсурд – разбирате ли? Това няма как да стане.

Симона Велева: Добре.

Ирина Величкова: Тоест, първо, трябва да се намерят новините, да се произведат новините и тогава може би... Права сте за това, аз също загледах мястото на „България в 60 минути“, добре стои там да бъдат такива. Но пак казвам: в момента няма как да се разсъждава върху разпарцалъосани неща. Туризмът, който споменахте, точно той е примерът, който в рамките на 24 часа шест пъти е повторен. Съжалявам. Как да знам коя програма какво прави, като излъчваме едно и също предаване шест пъти в различните програми? Отговорът на Вашия въпрос ще си дойде тогава, когато знаем коя програма какво произвежда. Ако генералните директори в последните десет години искаха да правят спортен канал, къде е тази програмна схема? Защо не я дадоха на СЕМ.

Симона Велева: Вие ще махнете изцяло програмната схема, свързана със спорт БНТ 3?

Ирина Величкова: Няма как. Това са много пари. БНТ няма такъв ресурс. И защо да има? Аз съм фен, гледам футбол. Там има една друга тема за футбола – защо отиде половината в частна медия, но това е една друга тема, за която няма да ни стигне денят. Какъв е проблемът? Тези права по принцип за Европейските, Световните, Олимпийските игри се договарят и затова са по-евтини от EBU, на която БНТ е член. Затова ги получава по-евтино. Но когато говорим за ски скокове, за други неща – там парите са огромни. Само ще ви дам един пример. В австрийския закон, който е малко по-млад, обществото е преценило, че иска да гледа Формула 1 по обществената австрийска телевизия и там пише, че австрийската обществена телевизия излъчва Формула 1 – точка. Срещу това обаче стои задължението на държавата да осигури средства за закупуване правата на формулата, защото те са едни от най-скъпите.

Симона Велева: Добре. И във Вашите изложения казвате, последно да се разберем, че БНТ 3 ще бъде изцяло без спортна тематика?

Ирина Величкова: Не. Аз предлагам профилът на БНТ 3 да бъде култура.

Симона Велева: Добре. А спорта къде ще отиде? Ще има ли спортни предавания?

Ирина Величкова: Да. Спорт има в рамките на тези лицензии, които е придобила БНТ.

Симона Велева: По БНТ 1.

Ирина Величкова: По БНТ 1 както си е и досега всъщност. Никой не гледа, надявам се и Катар няма да го гледаме по БНТ 3.

Симона Велева: Не знам. Кажете. Ваша е визията.

Ирина Величкова: Не, не мога да кажа, защото има управляващ директор в момента. Няма как.

Симона Велева: Вашата визия как ще промени?

Ирина Величкова: Моята визия е такава, пак казвам – правата се закупуват по-евтино от обществените медии, заради това, че те са членове на Обществения съвет за радио и телевизия ЕВУ. Няма пречка да се излъчват по БНТ 1, както се излъчваха досега.

Симона Велева: Добре. Да Ви питам: Вие сте напуснала БНТ в 2004 г. – защо?

Ирина Величкова: В 2004 г. съм напуснала, тъй като госпожа Уляна Пръмова каза, че ще си доведе друг юрист и ме помоли да остана да я уча. Аз казах, че това няма да стане и си тръгнах.

Симона Велева: Може ли да дадете малко разяснение за този договор с „Видео Интернешънъл“.

Ирина Величкова: Даже Ви го нося.

Симона Велева: Носите договора? Защо?

Ирина Величкова: Защото очаквах такъв въпрос.

Пролет Велкова: Кой договор? Може ли да поясните?

Симона Велева: Разкажете малко повече.

Соня Момчилова: Само да кажа, че такъв въпрос постъпи и по нашата електронна поща от гражданин.

Ирина Величкова: Какво за „Видео Интернешънъл“?

Соня Момчилова: Как допуснахте сключването на договор с руската фирма „Видео Интернешънъл“? Съзнавахте ли, че той е неизгоден за телевизията и че се сключва без санкцията на Управителния съвет? Игор Стоянов пита.

Ирина Величкова: Първо, и тогава, и сега има генерален директор, който решава какъв договор да сключи. Моят подпис върху този договор е по законосъобразност и има становище на СЕМ, намира се също така и на вашия сайт, то е от 10 февруари 2004 г., в което се казва: „Според СЕМ договорът не противоречи на императивни разпоредби на Закона“. Тоест моята работа е до законосъобразност и не виждам някъде да има укоримост към моята работа като юрист. Мога да ви кажа друго обаче – този, който тогава беше в Управителния съвет, член на Управителния съвет и трябваше да каже дали е целесъобразен или не този договор, в момента е омбудсман на БНТ и се казва Иван Такев.

Симона Велева: Този договор минал ли е през Управителен съвет?

Ирина Величкова: Според изискванията на Закона не е необходимо.

Симона Велева: В Решението на ВКС посочват, че не е изпълнен договорът, точно защото не е минал през Управителния съвет.

Ирина Величкова: Защо трябва да мине през Управителен съвет, тъй като той е за търговско представителство.

Симона Велева: Защото е над определена сума.

Ирина Величкова: Няма сума вътре. Ето, заповядайте. Няма сума вътре. Това е търговско представителство. Ако лицето Х донесе едни пари, ще вземе една комисионна.

Симона Велева: Добре и Вашето мнение какво е – изгоден ли е бил за БНТ по това време или не?

Пролет Велкова: От сегашна гледна точка?

Ирина Величкова: В какъв смисъл?

Симона Велева: От сегашна гледна точка бил ли е този договор изгоден? Вие сте го гледали по законосъобразност.

Ирина Величкова: Чакайте малко, аз отговарях за неговата законосъобразност.

Симона Велева: Да, но сега вече сте в друга позиция, сега вече сте кандидат за генерален директор. От сегашната Ви гледна точка?

Ирина Величкова: Мога да Ви отговоря, но това е друг разговор, защото трябва да се види обстановката, в която телевизията беше тогава.

Пролет Велкова: Вие казвате, че е бил законен, не знам дали това подлежи на оспорване, но дали е целесъобразен?

Ирина Величкова: Да, друг взема решенията.

Пролет Велкова: И дали е в полза на телевизията от гледна точка на възприятията Ви на тази ситуация днес?

Ирина Величкова: Пак казвам – разговорът касае други хора, които са живи, и са действали по онова време. Аз не всичко знам, както можете да си представите, така че не бих поела ангажимента да водя разговор без основните действащи лица.

Симона Велева: Добре. Простичко въпросът е: ако бъдете избрана за генерален директор и така се случи, че такъв договор Ви бъде предложен, Вие вече в позицията си на евентуален генерален директор, бихте ли го одобрила?

Ирина Величкова: Нещо пак не Ви разбирам. Как да ми бъде предложен?

Симона Велева: Ако такъв договор бъде предложен да бъде сключен с БНТ със сходни условия?

Ирина Величкова: Как да Ви обясня? Ситуацията е различна. Няма как да бъде същата. В онези години все още БНТ имаше надежда, че може да изкара пари от реклама. За това става дума. Както и едни хора, които бяха собственици на рекламния пазар в България, бяха собственици и на bTV. Как да Ви обясня? Няма такава ситуация. Онази ситуация няма как да се повтори, надявам се.

Симона Велева: Не знам. Ние затова питаме.

Ирина Величкова: Ами ето, дайте ми условия, за да може да се повтори. Няма как.

Симона Велева: Последен въпрос от мен. Казвате в концепцията, че трябва да бъде застъпена авторекламата и че има нужда от автореклама доста по-сериозно, отколкото в момента. Как бихте я направили?

Ирина Величкова: Хубав въпрос. Много Ви благодаря. Също свързвам отговора и...

Симона Велева: Само, извинявайте, да Ви дам малко данни. В периода юли – декември 2021 г. са произведени 3683 броя авторекламни форми на събития, социални кампании, предавания, филми и спортни прояви, които са излъчени близо 30 хиляди пъти. Как бихте го променили това в сравнение със сегашното състояние?

Ирина Величкова: Много Ви благодаря за въпроса. Той също е свързан с това доколко ние имаме истинска, реална, действаща програмна схема или тя е фиктивна. Ако обърнете внимание, сигурно сте обърнала внимание какво се авторекламира. Рекламират се онези постоянни неща, които са заковани в програмната схема – сутрешния в „Култура БГ“, „История БГ“, Новини. Това са неща, които са ясни.

Симона Велева: Какво бихте рекламирали?

Ирина Величкова: И тогава да си задава човек въпросът: ама чакай, то всеки ден има „Култура БГ“ от толкова часа, защо трябва да ми го рекламират пак? Не се рекламират точно ония неща, които са индивидуални. Ето, примерно, попаднах на документален филм на Бойко Василев съвсем случайно.

Симона Велева: За Сараево.

Ирина Величкова: Да. Пак не го хващаш от началото, защо никой не ти е казал, по дяволите, че има толкова нещо като този филм, за да можеш да си организиращ така времето, че да го гледаш, имаш интерес. Тоест да авторекламираме неща, които така или иначе са заложени в програмната схема, ми се вижда малко абсурдно. Още повече, ако забелязвате, напоследък и съдържанието е доста схематично на това, което се рекламира в тези иначе вървящи постоянно предавания. Но друго мога да ви кажа, защото имам и личен опит по въпроса. Много отдавна вече не съм в телевизията, но БНТ решава, че ще излъчват моя, то е не е филма, а дипломна

работа „Сън за щастие“. В договора го пише, че ще има автореклама. Първо, той е малък формат – 29 минути, това не е характерно за телевизията, трябва да е един час, някой да го хване, използват се тези малки форми. Никой не знае, че съществува такъв филм. Два дена преди това вече трябва да се излъчи, по друг повод бях – да дам носител, и в авторекламата ми казват: „Ами жената, която отговаря за Вашия филм, не е на работа, ще дойде другата седмица“. Викам: „Така ли? Ами как ще излъчим авторекламата за този филм?“ Не защото е мой, разбирате ли, но тогава виждаш механизма или липсата на такъв.

Симона Велева: Добре. Много Ви благодаря. Аз съм много удовлетворена от отговорите.

Ирина Величкова: Извинявайте, той след това шест пъти е излъчван. Аз питах: може ли да знам кога се излъчва този филм? Никакъв шанс. Така и никой не разбра кога, кой... Не само заради мен. Стефка Янорова ме пита: обадиха ми се, че са гледали филма. Викам: откъде да знам? Разбирате ли за какво става дума? Ако вземем НВО например, там ти промиват мозъка какво ще гледаш другия месец, какво ще гледаш другата седмица, какво ще гледаш довечера, след малко и преди малко какво си гледал. За такава автореклама говорим, която да работи, която да създава очаквания у зрителя. И това пак е свързано с програмната схема според мен.

Симона Велева: Добре. Благодаря.

Соня Момчилова: Благодаря и аз, госпожо Велева.

Госпожа Наплатанова.

Габриела Наплатанова: Аз искам да Ви благодаря много за така подробно изложената концепция за Вашите идеи, особено за програмната схема. Исках да Ви питам обаче: в концепцията основно се говори за филми, за авторски права и има половин страничка за новините – разкажете ни Вашата визия за новините и актуалните предавания на БНТ. Как смятате – трябва ли да се разместват, по някакъв начин да бъде укрепена повече публицистиката. Някак си няма такава ясно отношение към този сектор от телевизията. Другото, което исках да Ви попитам: според Вас колко години трябва да е мандатът, за да реализира генералния директор тези цели, които си е поставил в концепцията, и да може да даде някакви гаранции, че ще ги реализира? Другото, което исках да Ви питам е по отношение на техническото състояние на телевизията и обновлението, което сте заложили – въобще изчислявали ли сте колко би струвало това на годишна база? И за състава на управителния си съвет, ако сте готова с такъв. Благодаря.

Ирина Величкова: Ще започна от новините, защото Вие сте новинар и е нормално да имате слабост.

Габриела Наплатанова: Новините са сила, не са слабост.

Ирина Величкова: Те са Ваша слабост, така както филмите са моя. Това е видно.

Най-вероятно, ако срещу мен стоеше инженер, който да ме пита каква точно технология искам да внедря, каква техника точно да направя, така щото да съм конкурентоспособна на търговските медии, със сигурност нямаше да мога да отговоря. Но това, което е видно за новините, виждаме го всички, е, че липсват – част от новините просто ги няма. Няма ги. А пък актуалните предавания, извинявайте, лесно се прави. Виждаш ВВС, виждаш CNN как стават актуалните предавания, как са покрити с картина, как не са само един човек, който каним, и той се изживява като рупор на нещо си, няма значение на какво. Значи, ако не може да дойде в студиото, ще трябва да снимаме неговото мнение преди това, да го включим, ако трябва онлайн, за да направим дискусия. Защото, извинявайте, ама сега като пуснеш говорилнята на едната програма, след това на другата говорилнята и на третата викаш: е, няма да гледам. Каква е разликата в актуалните предавания и новините? Чичо от село, казвам ви, не може да ги различи, но ние трябва да работим и за чичо от село според мен. Обществената телевизия, не ние. Аз коя съм? Никоя.

Другият въпрос беше за мандата. Напоследък се променяха мандатите в различни бюджетни организации, да ги наречем. Поне пет години. Никакъв цикъл трябва да има, трябва да завърши този цикъл. Или пък съм си мислила: хубаво, сега правите избор, ама не може ли от 1 януари да започва мандата. Нещо толкова – да има завършеност.

Сега ще Ви кажа, то е свързано и с третия ви въпрос – колко ще струва? Понеже няма много информация, публикувана на страницата на БНТ, но слава богу, счетоводителите си вършат работата, ежемесечно си публикуват финансовите отчети. Последният публикуван такъв е за месец май 2022 г. По този отчет е видно, че за капиталови разходи за годината са били предвидени 8 млн. лв. Значи за 8 млн. лв. колко такива DSNG-та могат да се купят, според Вас, дето има отвън в момента? Нали? Само че 67% от тази сума е похарчена вече и трябва друг да питате за какво са похарчени. Нали? Пет милиона и кусур вече са заминали някъде. Къде? Не знам, защото не ми е работа да знам. Две трети от командировките в чужбина са похарчени вече, но предстои Катар – световно първенство, или ще го гледаме как? Ще получаваме отнякъде сигнала, репортерите ще бъдат в студиото. Става. Евтинко! Нали? Ето за това говорим, че пари има.

Габриела Наплатанова: В студио винаги е по-евтино, отколкото...

Ирина Величкова: Евтино е – точно така. И знаете ли, малко се проточи, но си позволявам това, което мислих тези дни. Оказва се така, че разговорите в студиото, този вид токшоута толкова вече са ни влезли под кожата, че трудно можем да обясним на по-младите хора какво всъщност е телевизията, че тя не е да стоим... Хачо Бояджиев имаше такава приказка: остави двама души да си говорят в студиото и телевизията умира. Вече до такава степен ни се е променило съзнанието, че това не е окей за телевизията, че никой даже не си прави труда да прави нещо друго. То е видно. В киното, в театъра и в телевизията всичко се вижда – там не можеш да излъжеш, не можеш да скриеш.

Габриела Наплатанова: Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Уточняващ въпрос.

Симона Велева: Аз имам уточняващ въпрос, провокирана от Вашето изказване. Многократно казахте, че в БНТ липсват новини, че няма и регионални новини, но специално, че липсват новини, понеже сте юрист, работите с фактите, ще ми дадете ли три новини, които според Вас са липсвали в БНТ новините.

Ирина Величкова: Не казвам за липса на новини. Новини има, но...

Симона Велева: Да, новина, която е следвало да бъде вътре, но не е отразена.

Ирина Величкова: Чакайте, нещо се бъркаме. Аз нито съм новинар, нито репортер, нито човекът, който тича да види новината къде е.

Габриела Наплатанова: Само да Ви върна на въпроса за Управителния съвет, ако сте готова и имате проект с какви хора бихте работили?

Ирина Величкова: Няма как да съм готова с нещо, което аз не знам какво ще се случи с мен, така щото да водя разговори с хора, които да ангажирам по един или друг начин, при положение че аз нямам такъв ангажимент. Наистина несериозно ми изглежда такъв разговор да се води сега.

Соня Момчилова: Госпожа Велкова.

Пролет Велкова: Аз, понеже се възползвах от правото си на само един въпрос, сега ще Ви задам само втори и с това мисля да приключа. Струва ми се важен и съществен. Ако е възможно да отговорите максимално искрено – откъде почерпихте самочувствие за участието си в този конкурс? По-точно кое във Вашата биография Ви дава основание да се чувствате уверена в тази позиция на кандидат за генерален директор на БНТ? И понеже обещахме да зададем въпроси, идващи отвън, тук има един въпрос, който е близък до това, което Ви питам, но, разбира се, не съвсем от същия този човек Игор Стоянов, който Ви попита за договора с руската фирма „Видео Интернешънъл“ – защо отказахте да се срещнете със служителите на БНТ? Каква е причината да не желаете да бъдете изслушана от работещите в телевизията?

Ирина Величкова: Много благодаря и за двата въпроса. Ще започна от втория, тъй като се опитах да обясня на Емил Розов, той, за жалост, ми затвори телефона преди да довърша, а довършването беше: ако това е твоят телефон, ще помисля и ще върна обаждане. Той затвори преди това. Поканата беше от синдикални организации. Аз не бях готова в онзи момент. Те ми казаха къде се намира колективния трудов договор, не се намираше в сайта им, не мога да

кажа каква е причината. Но като юрист смятам, че трябва да съм достатъчно подготвена за един разговор, ако ще и за колективен трудов договор, тоест най-малкото трябва да съм се запознала с материята, за която става дума. В този момент аз му казах, че не съм готова, не познавам колективния трудов договор. Той каза: ама ти нали знаеш, че той е един от най-хубавите? Викам: знам, защото съм седяла до дясната ръка на генералния директор и на БНТ, и на БНР, в Музикалния театър, в Народния театър – знам за какво става дума за колективен трудов договор. Просто нямах готовност да дискутирам синдикални проблеми в оня момент. Що се отнася до другата част на концепцията, смятам, че не е редно преди да е минала процедурата в Съвета за електронни медии да се водят този вид разговори. Винаги могат да се водят разговори. Като започнат кръгли маси, квадратни маси, могат да се водят, но сега е тенденциозно и не смятам, че трябваше да приема нещо, за което не бях подготвена.

Другият въпрос беше?

Пролет Велкова: Вътрешните Ви мотиви и основания, самочувствие...

Ирина Величкова: Не знам, аз съм вече човек на възраст, едва ли едно нещо в биографията ще го накара точно това да прави. Както предполагам, че повечето хора имат натрупвания в някаква част в професията си, в която смятат, че могат да направят нещо по-добро. Аз мога да покажа – от 29 години трудов стаж, 13 години имам в обществени медии, две години имам в Съвета за електронни медии като адвокат, процесуален представител. Има едно становище, махнато е, сега го видях, махнали сте го, за излъчванията в спортните събития. Това беше правено по мое становище. Когато не съм се занимавала с обществени телевизии или радио, съм правила частни телевизии. Цял живот това съм правила. Само че много ми е интересно като правиш концепция за частна телевизия, там между 50 и 60 страници съм писала, тук са само 20. Малко бях изненадана.

Соня Момчилова: Това ще го променим. Наследено е.

Ирина Величкова: Страхотно.

Соня Момчилова: Колеги, имате ли други въпроси, или да питам аз?

Благодаря Ви, че се включихте в днешния конкурс и Ви поздравявам за куража. Ще започна с въпрос, който току-що дойде от зрител, който следи дискусията с Вас. „Гледам на живо – казватя – с госпожата, кандидат за директор на БНТ. На 37 години съм. Единствено програмата на БНТ следя, заради високия процент културно съдържание и новини и искам да помоля да бъде зададен въпрос: ще бъде ли запазено културното и информационното съдържание на програмата в сегашния формат? Аз и голяма част от моите познати много държим на този сектор. Благодаря.“

Ирина Величкова: За БНТ 3 ли?

Соня Момчилова: Според мен общо за културното съдържание се касае. И новини.

Ирина Величкова: Да се връщам пак на този въпрос? Предвидила съм, дето се казва, цяла програма за култура.

Соня Момчилова: Аз ще го допълня. Вие сте човекът, който следи културата отвътре и бидейки в Операта, в Музикалния театър, балет и така нататък, но една кандидат директор на БНТ беше казала, че няма нищо по-лесно от това да се излъчва програмата на Зала „България“ например. Било достатъчно да се сложи една камера. Според мен няма нищо по-сложно и скъпо от този тип спектакли. В този смисъл амбициозна задача е може би да се обещава, без да е възможно да се обезпечи.

Ирина Величкова: Пак ще кажа, че имам известен опит. Защо? Преди години, докато бях в Националното радио, Българската национална телевизия си хареса откриването на сезона на Симфоничния оркестър. По принцип те свирят в зала „България“ и си харесаха концерта по съдържанието. И предложиха да го вземат като програма. Радиото нямаше нищо против, но те казаха: обаче има шестима оператори, може ли да им платите хонорара?

Соня Момчилова: Да, за това става въпрос.

Ирина Величкова: Само че има и друг подход. Найден Тодоров в Софийска филхармония си е взел – един от най-добрите режисьори, който снима предимно концерти в Българската

национална телевизия, и си записва всички концерти. Значи може пък да не е толкова скъпо, нали, след като една филхармония може да си го позволи? Всички концерти се снимат от професионалист, режисьор, специалист. След Ласка Минчева – да е жива и здрава, тази дама остана като неин наследник за най-добрия режисьор на концерти на живо. Така че има начин.

Соня Момчилова: Тъй като сте експерт в авторското медийно право, запозната ли сте с целия механизъм и цялата бумащина в телевизията по това да се удостоверява то и да бъдат изпълнени всички ангажименти по него? Може ли според Вас да се поработи за тази процедура и това, което отнема много от времето на творческите екипи, да бъде някак си редуцирано?

Ирина Величкова: Благодаря за въпроса. Първо, докато бях главен юрисконсулт, тогава се сключиха по-голямата част от тези договори и този ангажимент произтичаше от договорите с организациите за колективно управление на права, да се представят отчетите. Тези две момичета, които отговарят и до ден днешен за авторски права, бяха в Правен отдел, трябваше някъде да ги зачислят, защото възникваха чисто правни въпроси, авторско правни и така нататък, беше удобно да са при нас, така че съм наблюдавала какво правят. За съжаление, 20 години по-късно нищо не е направено. И затова там, където не можах да стигна – за финансирането, смятам, че трябва да се финансира... Има някаква и тя между другото е податка от организациите за колективно управление на права, те си направиха така да се каже платформа, в която да може отчитането да върви по-лесно. Но не е невъзможно да се направи, и в Радиото го направихме също, да се автоматизира не, ами да се намали човешкият фактор в отчитането. Защо имаме фингърпринт. Във фингърпринт, това е за музиката, разпознава софтуера музиката и директно си праща отчета, засича се колко е времето. Това поне бяхме направили в Радиото. Проблеми имаше тогава, когато редакторът Х знае едно изпълнение на известен изпълнител, ама то е записано специално от радиото в един концерт през 1978 г. Редакторът е поработил и иска точно това изпълнение. Това изпълнение обаче фингърпринта не го разпознава, защото то за него е ново и трябва да се подаде на ръка. Подобен проблем има и в телевизията, особено сега с „БНТ на 60“. Там се извадиха доста неща, които се дигитализираха, и колегите започнаха да ползват тези записи, защото са по-интересни за публиката, на песни, които ние познаваме от детството си, но е заснето по друг начин, защото тогава е заснето. Тези неща трябва да се правят на ръка. Но, абсолютно сте права, има голяма част, която може да се автоматизира точно чрез един софтуер, за който обаче също трябва средства и това съм посочила.

Соня Момчилова: Трафиксистемата на БНТ по същия начин стои неупотребена докрай.

Ирина Величкова: Всичко е работа, работа, работа. Това е.

Соня Момчилова: Да Ви попитам: доколкото зная bTV калкулира приходи от над 200 млн. паунда от гледане в YouTube. Какво може да се направи в тази посока със Златния фонд на БНТ? И не само.

Ирина Величкова: Първо, да се спре незаконното използване.

Соня Момчилова: Това чисто юридически би ли могло да стане в спешен порядък?

Ирина Величкова: Естествено. Първо, да кажа, че БНТ си има канал в YouTube. Това е прекрасно. Само че хората си се пазят много добре, те си излъчват само актуална публицистика – неща, които са изчистени откъм права. Оттам насетне в YouTube има система да се администрират тези отношения, да се изброят нещата, които поради това че БНТ е продуцентът на тези неща, те не могат да се използват без негово знание, съгласие и така нататък. Това е първата точка – трябва да се свалят оттам и не виждам пречка да не го направи настоящия Правен отдел от 5-6 юристи. Какъв е проблемът?

Соня Момчилова: Понеже говорим за диагнози, телевизията може да се сравни със стар, амортизиран, въпреки че все още витален организъм с много проблеми и симптоми, Вие цитирате Хачо Бояджиев на доста места в концепцията си. На едно място казвате, припомняте ни, че БНТ трябва да се започне от нулата. Това е в далечната 2022 г.

Ирина Величкова: Цитат от един филм на Илиян Иванов.

Соня Момчилова: Че в БНТ работят прекалено много чиновници и че липсва творческата инвенция, трябва да има морален кодекс, който да се спазва. Какви хора си представяте, какво обновление? Да поговорим за душата на този организъм Ви предлагам. Ако искате и за духа. Каква промяна менталитетно виждате и според Вас следва да се случи, за да оздравее медията?

Ирина Величкова: Неслучайно на няколко места казвам, че липсва мотивация, че хората отиват да се чекират, защото днес, ако не се е чекирал, няма да си вземе заплатата. Общо това се нарича липса на мотивация. Обаче, за да мотивираш някой да свърши своята работа извън административните и трудовоправните отношения, трябва да си му формулирал неговата задача като част от организацията. Между другото, това е правило за управление на всички организации – трябва да има поставена цел организацията, която всеки служител да допринася за нейното постигане. И не казвам нищо ново. Това е А-Б-то на управлението. Ако организацията няма поставена цел, не можем да очакваме от всеки, който работи там и все пак е отишъл, защото трябва да се храни, да получи своята заплата, не можем да очакваме, че той ще е мотивиран, ако не знае накъде върви неговата организация, ако не знае къде отиват неговите новини, които прави, неговото нещо, което прави. Той прави нещо малко, но трябва да вижда цялото, за какво се бори.

Соня Момчилова: Синергията. Да Ви попитам: Вие твърдите, че ние се намираме пред четвърта индустриална революция, твърдите, че има смисъл от сателитното излъчване на канал, предназначен за българите в чужбина, във века на пълен достъп...

Ирина Величкова: По-скоро обратното, не сте ме разбрали.

Соня Момчилова: Може би не съм. Бихте ли пояснили?

Ирина Величкова: Записано е в Закона за радиото и телевизията, че държавата осигурява средства за спътниково и за разпространение на програмата за българите в чужбина.

Соня Момчилова: Точно така. Необходимо ли е?

Ирина Величкова: Точно това се опитам да кажа, че при такова ниво на технологиите, по-добре е да се вложат средства в развитието на едно приложение за БНТ, то има такова, но да се надгради, за да може да се популяризира и да се използва от българите в чужбина. Това ми се струва доста сериозен лукс да се плаща спътниково. И пак казвам, защото и в спътникова телевизия съм работила, спътникът не покрива каквото ние си искаме. Той си покрива каквото той може да покрие в стъпката на спътник.

Соня Момчилова: Така е. Аз Ви благодаря, нямам други въпроси. Завърших.

Колеги? Госпожа Георгиева.

Галина Георгиева: Благодаря. При Вас остана време и се радвам, че...

Ирина Величкова: Аз също се радвам. Толкова отдавна искам да го водя този разговор.

Галина Георгиева: На стр. 5 от Вашата концепция сте казала, че надзорът на изпълнение на задълженията, свързани с обществената услуга, би бил ефективен единствено, ако се извърши от външен орган, който е на практика независим от управлението на телевизионния оператор, има правомощията и необходимия капацитет и ресурси. Кой е този външен орган? Какви са критериите, по които ще бъде избран? Какъв е неговият състав?

Ирина Величкова: Не стигнах до тази тема, затова Ви благодаря. Вижте, пак не казвам кой знае какво ново. Има го в Съобщение № 257 от 2009 г. на Европейската комисия за държавната помощ при аудиовизуалните медийни услуги. Тоест разсъждавайки, Комисията дава дефиниция на този орган. За да има ефективен надзор дали тези средства, които се дават, отиват точно за осъществяване на обществената аудиовизуална медийна услуга, този орган трябва да е такъв – трябва да е независим, тоест да стои извън структурата на медията, да има ресурс да наблюдава какво прави медията и съответно да има възможност да налага корективни мерки, ако има отклонения от тази мисия. Това е дефиниция и тя по някакъв начин приляга на Съвета за електронни медии, ако се зачетем в правомощията му. Има място да се развият правомощията на Съвета според мен. Това Ви казвам само в едно от изреченията.

Галина Георгиева: Ако имаме една минутка, бих Ви помолила да доразвиете вашето предложение за разширение на правомощията на Съвета.

Ирина Величкова: Има разлика между това какво прави Съветът за търговските медии и какво трябва да прави...

Галина Георгиева: Аз смятам, че Вие сте кандидат за обществения доставчик и в тази посока – кандидат за генерален директор.

Ирина Величкова: Какво трябва да прави за обществените медии. И това не е случайно, защото 80 милиона годишно се заделя обществен ресурс, за да получи обществото тази услуга, която, ако липсва достатъчно дефиниция, ако липсват критерии, ако липсват достатъчно знаци в Закона, или в лицензията, или в какъвто и друг документ, те трябва да се донапишат, да се доразвият, за да изискваме ние от БНТ и от БНР точно определените неща, за които обществото плаща. Иначе какъв е смисълът? По-добре тези 80 милиона да отидат за кувьози за новородени, отколкото да отиват някъде, където обществото като такова не получава тази услуга. Нали това е дефиницията на обществена телевизия?

Галина Георгиева: Благодаря.

Симона Велева: Аз да доразвия въпроса на госпожа Георгиева. Кажете ми Вие като кандидат за генерален директор на БНТ, как ще гарантирате прозрачността на финансирането на БНТ?

Ирина Величкова: Не на прозрачността на финансирането, а на отчитането.

Симона Велева: Точно така.

Ирина Величкова: Бих отговорила така: опитайте се да намерите един протокол на Управителния съвет в последната една година.

Симона Велева: Аз се опитах и ги изчетох. Има скрити точки, има точки, които не са публични, така е, но...

Ирина Величкова: Откога са последните?

Симона Велева: Има и от преди години точки, които не са публични. Но ми кажете какво ще направите конкретно като стъпки?

Ирина Величкова: Най-малкото стъпката е, понеже съм се замислила за филмопроизводството, в момента, ако някой може да ми отговори колко реално са парите за българско филмопроизводство в размер на 10%, съгласно Закона...

Симона Велева: Да, чл. 71, т. 3.

Ирина Величкова: Член 71, т. 3 – това ще ни отговори на много въпроси. Първо, бюджетът на телевизията се планира на два пъти за 2021 г. Веднъж 2020 г. телевизията завърши с минус не знам колко милиона, които с държавния бюджет за 2021 г. бяха додадени. След което те не бяха достатъчни, за да се попълни дупката, и на 9 април с министерско постановление, след изборите – забележете – бяха дадени още 20 милиона. Е, колко аджеба е сега бюджетът и колко трябва да са тези 10%?

Симона Велева: Ние тези неща ги знаем Кажете Вие как точно ще гарантирате отчетността?

Ирина Величкова: Ама аз не ги знам. Значи трябва да се каже в началото на година: ето тези 10%, уважаеми кинаджии, са толкова като пари, физически са толкова, не са 10% от нещо, което ние не знаем колко е, и те са за такива, такива и такива филми. Къде Вие видяхте такова нещо?

Симона Велева: Тоест ще го публикувате на сайта.

Ирина Величкова: Естествено. Трябва да имаш обратна връзка. Вижте, едно време имаше Програмен съвет, който правеше следното нещо, съвсем простичко – програмният директор го водеше и присъстваха представителите на програмата. Правеше се първо анализ на предходната седмица на база включително какво се е случило за програмата и обаяданията на зрителя. Телефон на зрителя имаше навремето. Имаше си човек, който изваждаше какво е мнението на тези хора за едни-какви си и трябва ли да се промени. „Дързост и красота“, колкото и да е смешно, цели трудови колективи помолиха да го изменим в едни-колко си часа.

Симона Велева: Благодаря Ви, това исках да Ви питам. Ясно, разбрах Ви. Благодаря.

Соня Момчилова: Вие ме подсецате, че в търговските медии близо 50% от бюджета отива за изработване на програма, поне тази, в която аз съм работила.

Ирина Величкова: Нямам информация.

Соня Момчилова: Ще промените ли нещата в това съотношение в БНТ, в случай че поемете ръководството?

Ирина Величкова: Тя нали затова е създадена телевизията – да прави програма.

Соня Момчилова: Знаете ли какъв бюджетен процент всъщност се заделя за програма?

Ирина Величкова: В момента не мога да кажа.

Соня Момчилова: Добре. Още един въпрос от зрител.

Ирина Величкова: Което, само извинявайте, да довърша, също е относително, тъй като 2001 – 2002 г. по времето на Кирил Гоцев, имаше...

Галина Георгиева: Колеги, много се извинявам. Времето Ви изтече. Бих Ви помолила вкратко, 20-тина секунди, така че докато председателят изчете въпрос да приключим с оглед останалата част от конкурса. Благодаря.

Соня Момчилова: Накратко. БНТ през годините се е доказала като медия, която прави сериали, които са обичани от всички, през последните години станахме свидетели на филми, които са приети положително от аудиторията, например „Денят на бащата“ и „Порталът“. Медията следва принципа на ВВС – кратки сериали с по около 6 епизода, но без излишни драматични схеми, където само гледаме актьорите, които стоят и се гледат... Смятат ли кандидатите да продължат създаването на българска продукция във филми и сериали, и то на нивото, което постигна през последните години. Конкурентите bTV и Нова си имат платформа за гледане на съдържанието на медията. БНТ възнамерява ли да направи такова?

Ирина Величкова: Защото са няколко въпросите, на последния въпрос – да, би трябвало. Само че има един тест в обществените медии, който се казва така: доколко обществото е склонно да плаща за даден нов вид услуга. Първо се тества дали и колко, каква част от обществото желае тази услуга. И второ, кой ще осигури парите, средствата за тези права за излъчване в мобилен формат или нелинейна услуга? Това са много важни въпроси и те са свързани също с финансирането на телевизията.

Соня Момчилова: Без съмнение. Благодаря Ви за участието.

Ирина Величкова: Аз много ви благодаря. Наистина имах нужда от такъв разговор.

Соня Момчилова: Работещите в БНТ нямат въпроси, така че ще се видим след 20 минути.

Соня Момчилова: Преди да пристъпим към изслушването на третия кандидат от процедурата за избор на генерален директор на Българската национална телевизия, съвсем накратко ще Ви представя позицията на омбудсмана на Българската национална телевизия Иван Такев по повод на договора с „Видео Интернешънъл“, за който стана дума в изслушването на предишния кандидат. Иван Такев твърди, че договорът е незаконен, защото Управителният съвет на БНТ трябва да утвърждава всички договори с интереси над 50 хил. лв., а този е многократно по-голям. Такев напомня, че БНТ поддържа щат от 50 души, чиято работа е да намират реклама, а към онзи момент се е сключил определен договор с частен търговски представител. Депутатите били настроени негативно към свършеното от Кирил Гоцев. Йордан Соколов от ОДС директно заявил, че договорът с „Видео Интернешънъл“ е резултат от корупционната среда в Националната телевизия. В заключение Парламентарната комисия излиза с позиция, че не е получено задоволително обяснение за действията на телевизионния началник. Другото им решение е, че договорът с „Видео Интернешънъл“ съдържа неизгодни клаузи за държавната телевизия. Гласуването е единодушно – 14 за и 1 въздържал се. Дължахме това право на отговор. Приключваме с това темите от изслушването на госпожа Ирина Величкова.

Господин Йовков, добре дошъл!

Сашо Йовков: Добре заварил!

Соня Момчилова: Поздравяваме Ви за последователността! Вашето време започва да тече сега. Слушаме Ви.

Сашо Йовков: Добър ден, госпожи членове на Съвета за електронни медии, добър ден на зрителите на Българската национална телевизия, добър ден, разбира се, и на колегите от Българската национална телевизия, които, сигурен съм, сега следят с особен интерес тези изслушвания, защото никак не им е безразлично кой ще оглави Националната телевизия за следващите три години.

И така, с няколко изречения мотивите защо се кандидатирам. Вероятно мнозина знаят, тези, които не знаят – участвам за трети път в тази процедура. В предишните два конкурса достигнах до този последен етап на изслушвания, като в последния през 2019 г. получих два от общо петте гласа и Емил Кошлуков оглави Националната телевизия, за което го поздравих тогава, защото аз съм човек спортист и мога да приемам загубите, гледайки напред.

С няколко изречения защо кандидатствам отново и кое ме мотивира да кандидатствам отново за поста генерален директор на Българската национална телевизия. Моят мотивационен път, житейски път започва със спорт и със Софийския университет. Спортът ме научи да бъда борец, завърших като майстор на спорта по волейбол – спорт, който пък ми даде възможност да работя в екип и да стигна до извода, че успех се постига само с екипна работа. Завърших Софийския университет „История“, профил „Археология“, втора специалност „Философия“, но същинската житейска история, моят житейски университет започна в Българската национална телевизия, защото именно там двама души, на които винаги ще бъда благодарен – Сашо Диков и Нери Терзиева, отвориха широко вратите, приеха ме, и не само мен, а мнозина като мен. И така тръгнах в Националната телевизия, където извървях един дълъг път от 30 години, в които извървях цялата кариерна стълбичка – от репортер, редактор, водещ, коментатор, продуцент, изпълнителен продуцент, ръководител направление, директор на дирекция. Така че съвсем нормално и съвсем логично, със самочувствие и с амбиция сега участвам отново тук в този конкурс, защото в тези 30 години аз разбрах, че БНТ за мен е кауза, защото тя ме изгради като професионалист, от една страна, и като личност – от друга. В същото време няма да скрия, че в тези 30 години, колкото и шаблонно да звучи, аз оставих в нея сърцето и душата си. Така че ето още едно нещо, което ме кара и ме задължава да участвам в този конкурс.

Сега, ако минем по същество за това, за което сме се събрали или срещнали тук, пътната карта за развитието на Българската национална телевизия в следващите три години, периодът 2022 – 2025 г., вероятно в тази пътна карта на почти всички колеги има великолепни идеи и великолепни намерения. Между другото, използвам възможността да им пожелаая успех, защото успехът на всеки един от тях ще бъде успех за Националната телевизия. Да им пожелаая успех и заради куража, защото в днешно време да се кандидатираш за поста генерален директор на Българската национална телевизия не е лесна работа, трябва да имаш наистина характер и кураж, за да го направиш. Тази пътна карта, както казах, вероятно в концепцията на колегите е с много добри намерения, с много добри идеи, но тя трябва да бъде реализирана в едно много сложно време. В едно сложно време, което всеки един от нас усеща, защото ние живеем в една среда, несигурна бих казал, една среда, която в следващите години ще се формира на базата на една световна многостранна криза. Една световна многостранна криза, която се формира и се очертава от войната Русия – Украйна, един сблъсък, който все по-отчетливо виждаме, че се превръща в световен сблъсък между Русия и демократичния свят. Свят, в който впрочем сме и ние. От онова, което виждаме ежедневно около нас – енергийната криза. Достатъчно е да отидеш на бензиностанциите и да видиш проблемите, които всеки един изпитва с джоба си. От инфлацията. И, разбира се, онова, което се очертава – продоволствената криза. Няма да срием, няма да кажем нещо ново, ако кажем, че тази многостранна световна криза ще се отрази и върху начина, по който ще се управлява Националната телевизия в следващите три години, защото онова, което не достига на всеки един от хората, които застават начело на Националната телевизия, това е време и пари – време,

от една страна, като мандатност, защото тези три години са недостатъчни един човек да реализира идеите и намеренията си; и пари, защото добрата телевизия, всички тук знаем, се прави с много пари, а Българската национална телевизия в годините, особено в последните, аз бих казал откровено, е недофинансирана. Независимо че някои казват, че тези 80 и малко милиона лева, които получава, че стигат. Не, не стигат! Когато човек иска да прави качествена модерна обществена телевизия, обществото трябва да осигури финансов ресурс за тази телевизия, а това може да стане с един нов закон. Един нов закон, в който ясно и точно да е записано как може и как трябва да се финансират обществените медии, защото тук не става дума само за Националната телевизия, а става дума и за Българското национално радио, става дума за БТА, става въпрос и за Съвета за електронни медии – за Регулатора.

Аз съм го казал и съм го написал и в предишните си концепции – това може да стане по един-единствен начин, за да се отървем, говоря като човек от медиите, да се отървем от любовната в кавички прегръдка на политиците. Както аз казвам – от прегръдката на анакондата. Защото това, което е в момента, Българската национална телевизия де юре трябва да бъде обществена, защото е записано в Закона за радиото и телевизията, че от 2011 г. тя трябва да се финансира от Фонд „Радио и телевизия“ – нещо, което не проработи и няма да проработи, защото в същия този закон бе заложено това да не заработи, защото малко преди да влезе в сила този закон бяха продадени енергоразпределителните дружества. Как ще отидеш да накараш един частник да увеличи таксата, за да влиза такса електромер в сметката, което всяко едно домакинство трябва да плаща? И в същото време казвам „прегръдката на анакондата“, защото, когато политиците са недоволни от работата на обществените медии, тази прегръдка се стяга и тези обществени медии трудно дишат, трудно живеят, защото се намалява обикновено финансирането. За да се отървем от тази прегръдка, ние трябва наистина, говорейки сега за това нещо, да поведем една битка за този нов закон, в който ясно и точно да е записано: финансирането на обществените медии трябва да става чрез процент от brutния вътрешен продукт. Не е тайна, че икономиката е в основата на всяко нещо – икономиката, която при каквито и обстоятелства в крайна сметка дава продукт, който добавя към това, което е било всяка година, така че всяка година този брутен вътрешен продукт расте и оттам ще расте и субсидията за обществените медии. Но записано в закона, това ще лиши политиците от възможността да оказват натиск върху управлението и съдържанието на обществените медии. Ще даде възможност на обществените медии, на Националната телевизия да се отърси и от корпоративния натиск на външни продуценти и икономически интереси. Защото 0,1% от brutния вътрешен продукт, представлява от порядъка на 130 милиона за Националната телевизия като финансиране за една година. Тук даже бих отишъл и към още нещо по-драстично и по-революционно – при едно такова записване в закона, аз бих отказал дори и възможността Националната телевизия да излъчва реклами, защото този бюджет ще ни генерира и дава възможност да свършим онова, което сега ние добавяме към получаване бюджет от държавата, чрез реклами, спонсори, някаква стопанска дейност. Нека не забравяме, че Националната телевизия може да прибавя към субсидията си средства, които набира чрез стопанската дейност продажба на съдържание, от една страна. От друга, даване под наем на онова, което има като техника и студия. И още нещо – Националната телевизия има две великолепни туристически бази на Пампорово и в Китен, те могат също да генерират приходи. И в тези бази трябва наистина да се управлява по начин, по който те да носят приходи. Да, те изпълняват своята социална функция, защото служителите в Националната телевизия получават възможност все пак зимата и лятото на по-прилични цени да осъществят своята почивка, но тези бази могат целогодишно да работят и да получават допълнителни приходи. Така че има ресурс, има какво да се направи, но пак казвам – основното и най-важното, което трябва да бъде, е един нов закон, в който ясно и точно да бъде формулирано как трябва да се осъществи финансирането на обществените медии в България, ако искаме тези обществени медии да изпълняват своята функция, както са повелите на Европейската комисия.

Аз няма да скрия, че хвърлих един поглед на колегите, които бяха преди мен. Съжалявам, че имаше толкова много отрицание. Българската национална телевизия не е в толкова трагично положение, както бе очертана такава картина. Българската национална телевизия има своето развитие. Да, не е с онези стъпки, с онова темпо, с което ми се иска и на мен, но тя има своето развитие и това развитие трябва да продължи в посоката, която смятам, че е правилна, най-после да се трансформира като обществена телевизия, защото и в момента тя, както казах, де юре е обществена, а де факто е държавна, защото де факто ние получаваме субсидията от държавата. Тази трансформация на Българската национална телевизия като обществена трябва да стане на базата на съдържание, от една страна, и разбира се, мултиканалност. Радвам се, че независимо от това, че в различен период от време в последните години се чува интересни, еретични бих казал предложения – част от каналите на Националната телевизия да бъдат свалени, или дори да бъдат премахнати, че тя успя да съхрани тази мултиканалност, от една страна, и в същото време на базата на технологично развитие и на присъствие в онлайн платформите тя да се превърне в мултимедия. Ето там е голямото бъдеще на обществената телевизия – мултимедийното развитие на Българската национална телевизия. Това ще стане чрез технологично развитие, чрез присъствие в онлайн платформите, за да можем да върнем не само доверието на онези зрители, които и сега ги имаме, но да привлечем онази младежка аудитория, която липсва на Националната телевизия. Онази младежка аудитория – 18-25 години.

Тук трябва да отчетем, разбира се, новото място на зрителя и на гражданското общество в медийния процес. Зрителят отдавна не е само пасивен наблюдател. Той активно участва вече в правенето на това съдържание. И именно отчитайки това присъствие на зрителя като активен участник в правенето на медийното съдържание, ние трябва да насочим нашето внимание най-вече в тези онлайн платформи, за да можем да привлечем и младите хора. Тези форми, под които можем да ги привлечем, е с едно съдържание, което е насочено спрямо възрастта за която говорим – за по-малките със съответните игри, за по-младежката аудитория с полезна информация за кариерно развитие, което е много важно в днешно време. Да се създава съдържание с кратки форми, които да генерират интерес в тези онлайн платформи, а оттам вече разработени те да се интегрират в ефирните програми на Националната телевизия.

Говорейки в тази посока аз пак ще кажа, че Националната телевизия има своите големи ресурси и възможности, защото съхранявайки своите четири канала тя запази една стабилност в медийното пространство. Една стабилност, която, както и да го определим, може би най-точно е онова, което и колегите преди това, особено моят добър приятел Сашо Диков каза – да, доверието, което отчетоха от „Ройтерс“, че Българската национална телевизия, заедно с Българското национално радио и Дарик са в тройката на доверието, което генерира зрителят и слушателят.

Соня Момчилова: Времето Ви завърши. Последни думи.

Сашо Йовков: Последни думи – ще оставя на Вас въпросите, за да мога да развия другите неща.

Соня Момчилова: Благодаря Ви.

Госпожа Велкова.

Пролет Велкова: Мисля, че доста справедливо очертахте някои от недостатъците на Закона за радиото и телевизията, но така или иначе следващият генерален директор на БНТ ще работи, може би поне като начало, не знаем, а може би и през целия си мандат с наличното законодателство. В този смисъл мислите ли, че е възможна независимостта на Обществената телевизия, въпреки порочната система на финансиране? Мисля, че добре я описахте като такава. Финансирането я поставя в ситуацията държавна в много по-голяма степен, отколкото да бъде обществена. Тоест възможно ли е телевизията да бъде независима при тези обстоятелства? Това е единият ми въпрос.

Как се отнасяте към анкетата, която организираха синдикатите в БНТ? За публиката извън тази зала, може би не всички знаят, имаше покана към всички кандидати да се включат в

изслушване сред работещите в БНТ и те на свой ред да изразят предпочитания за един от тях. Вие сте видели скалата как попадате там и как се оценявате. Изобщо този подход как го намирате – добър ли е да бъдат питани хора, които работят в Обществената медия, за това какво мислят за настоящото си ръководство, примерно, най-малкото?

За творческата атмосфера в телевизията мисля, че разговорът е много важен. Управленската структура – такава, каквата е, създава ли условия наистина за реална, автентична творческа атмосфера, така че хората да се чувстват свободни, да могат да раждат идеи, да се чувстват свободни да ги реализират? Или строгата йерархичност на управленската структура в някаква степен затиска тази атмосфера? Вие говорите за креативен борд в своята концепция, затова Ви задавам този въпрос. И този креативен борд как си го представяте – дали като нещо отделно, творчеството дали трябва като някакво отделно звено да бъде, или да е на всички нива и да свързва екипите?

Май засега повече въпроси нямам.

Сашо Йовков: Ще се опитам да отговоря накратко.

Първо, какво ми е мнението за анкетата, която се е организираща в Националната телевизия след разговора на синдикатите с кандидатите? Приемам го като информация. Приемам го като опит да се види някаква нагласа, може би да се даде възможност на хората от Националната телевизия да кажат своето мнение, защото техният глас е важен. Но имам своите резерви доколкото това е било реално и доколкото това се е случило нормално. Дотолкова за синдикатите. Сега по същество за атмосферата в Националната телевизия. За съжаление, в последните години, не визирам последните три, говоря за последните години, онова, което аз самият като човек, който близо 30 години е бил в тази сграда, мога да кажа, че се загуби духът на тази сграда. Загуби се духът на хората, защото в един момент те се чувстваха толкова несигурни с оглед на променящата се конюнктура в управлението на медията, с оглед на всичко онова, което се случваше около финансирането на медията, че те се чувстваха недооценени, от една страна, със заплащането, което получаваха, а това водеше до страхотна демотивация на хората за работата. Няма да скрия, че повечето от хората идваха просто да се чекират в Националната телевизия, за да може да се отчетат, че са били на работа. Били на работа! Което е най-страшното – ти не отиваш, защото изпитваш удоволствие от работата, а отиваш да отчетеш присъствие на работата си. Това струва ми се, че трябва да се върне. И това може да се върне, дай боже, с едно управление, което да разчита или по-скоро да заложи, на ефективност на това управление – ефективност като структура, понеже стана дума и за структурата на Националната телевизия, и за креативния борд, за който говорим. Само две изречения за този креативен борд, малко разхвърляно, но този креативен борд трябва да бъде, от една страна, генератор на идеи, а от друга страна, да упражнява вътрешен контрол върху творческата работа и съдържанието да бъде част от онова, което генерира колективното решение за вземането на отговорност при правенето на това съдържание.

Може би в началото въпросът беше за финансирането?

Пролет Велкова: Да. Този модел на финансиране позволява ли автентична, истинска независимост на обществената телевизия?

Сашо Йовков: То е повече от ясно, този модел упражнява...

Пролет Велкова: Може ли да му се противостои?

Сашо Йовков: Да, може да се противостои, ако можеш да казваш „не“. Трябва да можеш, да имаш волята и характера да казваш не. Един много важен урок, бог да я прости Нери Терзиева, тя предаде на всички нас, които започнахме с нея. Този урок беше: Телевизията не е за институциите, телевизията е за хората, за зрителя. Този урок ми остана за цял живот и именно това е важното и същественото – телевизията се прави за зрителя, за хората, които са пред телевизионните екрани, за гражданското общество, а не за политиците и за институцията. И точно заради това трябва да можеш да им казваш „не“, говоря за политиците, в името на това да съхраниш доверието на зрителя.

Пролет Велкова: Мисля, че имам още 30 секунди и ще ги използвам. Говорите в концепцията си за необходимостта да бъдат увеличени заплатите на хората в телевизията. Реалистично ли е това с финансите, с които в момента разполага телевизията? Знаем за дълговете, които има.

Сашо Йовков: Чудесен въпрос, защото тук ми отваряте възможност долу-горе да развенчая два мита, които битуват в медийното пространство. Единият мит е за милионите задължения на Българската национална телевизия в 2019 г. и когато, видите ли, сегашното ръководство е спасило телевизията едва ли не от фалит. Да, имаше ги тези задължения. Тези задължения бяха в рамките на около 35-36 милиона, но какъв е прочитът на тези задължения? Тези задължения бяха формирани, първо, от една страна, с неплатените такси за разпространение програмите на Българската национална телевизия. Това бяха едни средства от порядъка на 20 и няколко милиона. Вадим ги от тези 35 и остават едни 12-13 милиона, които бяха част от скъпо и нерентабилно закупени спортни права. За съжаление, тук влизам в една много моя област, която много добре познавам, и която в никакъв случай не трябваше да се случи, защото тя допълнително задължня Националната телевизия и оттам дойде формирането на този дълг. Както виждате, във времето този дълг продължаваше да го има и той беше изчистен с онези 20 милиона, които Министерският съвет гласува преди близо година, с които покрихме тези задължения. Ето къде отидоха тези 20 милиона, защото тук чух някакъв въпрос: ама къде са потънали, къде са отишли? Тези 20 милиона отидоха за покриване задълженията на Българската национална телевизия за разпространение на сигнала и на нейните програми. А в Закона ясно и точно е записано, но ето още нещо, което може би трябва да коментираме, да дискутираме. В Закона е записано: програмите на Българската национална телевизия и на обществените медии се заплащат от бюджета – точка. И оттук нататък има тълкувание – съответният финансов министър по свое виждане или по решение на политическата формация, която представлява, в един момент може да реши, че бюджетът е на Националната телевизия. И това обикновено се случва тогава, когато тя е непослушна. Когато обаче тя играе по свирката на управляващите, които и да са те, обикновено това тълкувание е: а, да, от бюджета, да целево от бюджета на държавата. Ето върху какво можем да дискутираме и да внесем яснота.

И тук стана дума още за нещо, за завърша, ставаше дума за заплащането. Още един мит. Да, сигурен съм, че хората в Националната телевизия трябва да получават едно достойно заплащане и се радвам, че в последните три години те на два пъти имаха своето увеличение. Но то не е защото мениджърският екип е изсипал манна небесна в хазната на Националната телевизия – не! Защото имаше решение на Министерския съвет за 10-процентно увеличение на заплатите на хората в обществения сектор. Така че първият път беше в началото на 2020 г. – до 10%, и след това още веднъж. Дойдоха не защото сегашното ръководство на Националната телевизия е осигурило тези пари чрез стопанска дейност, чрез спонсорство, чрез реклама, чрез какво ли не. Не. Тези пари дойдоха просто с решение на Министерския съвет. Чудесно е хората в Националната телевизия да получават едно достойно заплащане, чудесно е, че техните заплати вървят нагоре, но трябва да е ясно – това не се случва, защото екипът е осигурил това допълнително финансиране, което да отиде за заплащането на труда на хората, а това заплащане дойде от бюджета на държавата с решение на Министерския съвет.

Пролет Велкова: Възможно ли е да бъдат увеличавани заплатите в рамките на тези средства, с които разполага телевизията в момента?

Сашо Йовков: Възможно е, ако човекът, който се качи на десетия етаж, не седне на креслото, а се разходи и познавайки телевизията, познавайки хората да оптимизира структурата, за да се види дали тези 1200 души наистина заслужават мястото, на което са, по какъв начин те уплътняват и извършват своята трудова дейност. Това е едната страна. Другото е това, което казахме – чрез формиране на собствени приходи. Тези собствени приходи вече обясних как биха могли – спонсорство, реклама, стопанска дейност, продажба на съдържание. Какво сме продали ние, между другото? Ето, задавам въпрос, който няма отговор, въпрос, който виси повече от пет години – къде са парите от „Под прикритие“? Няма отговор на този въпрос. В

момента Националната телевизия е съдена от хората, които са правили този филм, защото не са си получили парите. А къде са парите? Ние, за съжаление, бях част от този екип, твърдахме от ефира, че този филм, който е наистина чудесно направен, друга е темата доколко тази тема под прикритие трябваше да се направи от обществената телевизия, защото там главните герои, положителните герои всъщност са онези герои от подземния свят, и доколко това е място и роля на обществената телевизия като продукт? Но това е друга тема. Така и не стана ясно една продукция, която е продадена, както твърдахме от ефира на Националната телевизия, на 177 територии, не страни, а територии, това могат да бъдат и кварталите на София, условно казано, но реално един добър продукт – реализиран, направен със средствата на Българската национална телевизия, така и не получи отговор къде отидоха приходите и колко са приходите от този филм. Ето един пример.

Пролет Велкова: Благодаря.

Соня Момчилова: Госпожо Велева, заповядайте.

Симона Велева: Благодаря Ви. Изкушена от Вашето изложение, бих искала да направя, най-напред един коментар, след това да Ви похваля за нещо в концепцията, а след това ще Ви задавам бързи въпроси и ще съм Ви благодарна на бързи и кратки отговори.

Сашо Йовков: Блиц. Добре.

Симона Велева: По отношение на финансирането действително това е големият проблем, който следва да намери място за разрешаването си при едно бъдещо отваряне на Закона за радиото и телевизията. Само бих искала да Ви обърна внимание, че темата за финансиране на Българската национална телевизия и Българското национално радио и обвързването на финансирането с процент от brutния вътрешен продукт е обсъждана неведнъж и за жалост има становище на Министерството на финансите след кореспонденция с Европейската комисия, че това ще противоречи именно на това съобщение на Европейската комисия от 2009 г., тоест ще бъде третирано като държавна помощ. И за жалост имаме много сериозен проблем с европейското законодателство. Друг е въпросът по целесъобразност дали връзването с процент или промил от brutния вътрешен продукт би било обективно от гледна точка на това, че две години ще имаме олимпиада, после няма да имаме. Тоест програмата е динамична, може да се обвързват различни неща. Има последно един качен законопроект за обществено обсъждане от 2020 г., което задава един възможен вариант на разрешаване на финансовия въпрос, но тук ние с Вас наистина няма какво да направим по този въпрос.

Сашо Йовков: Извинявайте, че Ви прекъсвам. Ние няма какво да направим, но трябва да се борим да направим нещо. Защото този разговор трябва да продължи и да намерим решение.

Симона Велева: Тоест Вие, ако станете генерален директор, ще търсите разговор с политиците и с хората, от които...

Сашо Йовков: И с институциите, естествено.

Симона Велева: И с институциите, така че да може да се промени Законът и да се промени начинът на финансиране.

Сашо Йовков: Абсолютно.

Симона Велева: Сега да Ви попитам как си представяте финансов борд. Вие тук на стр. 2 казвате, че трябва да има най-напред един финансов борд, докато се оздрави БНТ. Как си го представяте?

Сашо Йовков: Веднага с няколко изречения бих го формулирал по следния начин. Няма да скрия, че това е една идея, която беше породена още в предишната ми концепция, когато задълженията на Националната телевизия бяха от порядъка, както вече казах, на около 35 милиона. Този финансов борд значи пълна проверка, защото не е тайна, че всяко едно управление започва с одит. След този одит, в който трябва да има пълна проверка на договорите, сключени от Националната телевизия с външни продуценти, за спортни права, за обществени поръчки и така нататък, да се преразгледат тези договори и да се види какъв ресурс...

Симона Велева: Какъв е механизмът? Кой ще назначите? Ще назначите нови хора, които да са вътре в самата телевизия, отдел „Икономическа“, или ще наемете външна фирма? Как си го представяте като структура?

Сашо Йовков: Не, не. В първия момент може да се намери такава консултантска фирма.

Симона Велева: Тоест външна.

Сашо Йовков: Която да бъде външна фирма към Икономическия отдел на Националната телевизия.

Симона Велева: Тоест ще направите външен одит?

Сашо Йовков: Веднага казвам. Аз съм водил разговори с човек, който въведе финансовия борд в България – Красимир Ангарски, и той ми е дал много ценни съвети как биха могли да се случат тези неща. Всичко е въпрос на комуникации и на търсене.

Симона Велева: Добре, благодаря Ви. Искам много кратко да ми отговорите: в концепцията Ви има доста за БНТ 3 спорт, днес отделяме доста време на него, но ми кажете по въпроса за световното по футбол и тиражираното от преждеговорившите, че са закупени правата на световното, пък няма реклами. Как мислите да разрешите този въпрос с тези скъпи спортни права, излъчването им по БНТ и същевременно липсата на достатъчно рекламодатели в тази област?

Сашо Йовков: Имам съвсем категорично свое виждане и то е: първо, БНТ като обществена медия трябва да бъде територията за българския спорт, не за външния, не за чуждия спорт. Това значи БНТ 3 трябва да се насити с програма на български спортни състезания, събития на територията на България. БНТ 1 и БНТ 3 съвместно трябва да отразяват значимите спортни събития – европейски, световни и олимпийски игри, ако се стигне до тях, защото те вече станаха много скъпи, а начинът, по който ние ги показваме, вече е фрагментарен, на базата на обща концепция за интеграция на двата канала, когато имаме тези скъпо струващи продукти.

Симона Велева: Добре. Да Ви попитам какво мислите – БНТ радио споменавате във Вашата концепция, това реалистично ли е изобщо?

Сашо Йовков: Да, защо да не е реалистично. Говорил съм с хора, които добре познават. Всичко е въпрос на разговори и на концепция, защитена...

Симона Велева: На лицензия.

Сашо Йовков: На лиценз, който може да се получи. Но е необходимо, защото не е тайна, че хората в колите, а ние живеем в голяма степен в колите, слушат Дарик, слушат Националното радио, слушат БТВ, Нова и така нататък. Говорим за bTV и Нова, а Националната телевизия може да направи това, където да транслира най-малко своите новинарски емисии.

Симона Велева: Кажете ми, понеже малко като пропорция сте отделили на БНТ 1, как бихте разменили, разместили програмната схема такава, каквато е в момента? Кое предаване считате, че трябва да се промени или съответно да отпадне? Как си представяте да се променят новините? Въобще по отношение на БНТ какво бихте променили конкретно?

Сашо Йовков: Много фрагментарно ще отговоря, защото това е един глобален въпрос. Тук трябва да говорим за цяла програмна схема.

Симона Велева: Конкретно кажете, дайте пример.

Сашо Йовков: Онова, което според мен трябва да се направи в тази очертана от Вас програмна схема, трябва да има много повече забавления в съботно-неделния ден, в уикенда. Там дори трябва да се очисти програмата на Националната телевизия от политика в тези съботно-неделни дни.

Симона Велева: Как си го представяте – с повече филми, вътрешни или външни продукти?

Сашо Йовков: Филмите са твърде скъпо удоволствие. Затова, ако имаш достатъчно ресурс, трябва да купиш добри филми. Не е просто да заложиш филмова програма, а филмова програма, която генерира интерес.

Симона Велева: Какво забавление например?

Сашо Йовков: Повече спорт, повече музика, примерно говоря, условно. Привлекателни продавания, в които да има по-малко политика и повече развлечение.

Симона Велева: По-скоро ми се иска, конкретно Ви питам, защото има доста музикални формати и ми е интересно тях ще ги изместите по-скоро събота и неделя ли?

Сашо Йовков: Тези музикални формати, които се получиха в програмата на Българската национална телевизия, са плод на това, че Българската национална телевизия сключи договори с външни продуценти, които продукции обаче трябва да се преосмислят и като съдържание, от една страна, и като цена, от друга, и като визия, от трета. Защото добрата телевизия е съвкупност от визия, звук, интерактивност и, разбира се, всички тези неща трябва да бъдат едно цяло.

Симона Велева: Сега ще Ви задам един последен въпрос. Наистина исках да Ви похваля, защото тук сте обърнал внимание на Закона за българския жестов език. Аз бях в работната група, която пишеше закона. И това, че сте заложил жестов превод във всички новинарски емисии наистина е похвално и нещо, за което Ви поздравявам.

Сашо Йовков: Благодаря за което. Само да вметна, че аз работя също с хора с увреден слух, помагам на хора спортисти. Те са една много сериозна общност. Те са над 120 хиляди души.

Симона Велева: Така е. Кажете ни последно за ТВ театъра, който сте заложил в концепцията си. Как си го представяте и мислите ли, че ще има интерес към него?

Сашо Йовков: Като говорим за ТВ театъра, аз нямам визия, че това трябва да бъде ТВ театър от преди 30 години. Тук говорим за онова, което прави ВВС. Отиваш, снимаш Кралския шекспиров театър и излъчваш постановките. Отиваш, сключваш договор с Народния театър и тази постановка след това я излъчваш. Ето това е съвременния прочит на телевизионния театър. И не само на телевизионния театър. Тук говорим за концерти...

Симона Велева: Ще се гледа ли според Вас?

Сашо Йовков: Според мен всичко е въпрос на култивиране на интерес. Защото ние опрофанчихме програмата за сметка на онова, което е необходимо. Повече култура. Повече.

Симона Велева: Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Госпожа Наплатанова.

Габриела Наплатанова: Господин Йовков, искам да Ви поздравя за куража за трети път да се явите на този конкурс. Вие безспорно сте много добре започнат с проблемите на телевизията отвътре, след като имате 30 години стаж и сте минали през всички йерархични стъпала. Като човек телевизионер Вие дадохте отговор на много от въпросите на моите колеги. Аз ще Ви задам само няколко кратки въпроса. Как виждате Вашето разбиране за плурализъм в обществената телевизия? Как ще го осигурявате?

Сашо Йовков: Той е заложен в самия въпрос. Различните гледни точки трябва да присъстват в публицистичните предавания на Националната телевизия във всеки един формат.

Габриела Наплатанова: Как трябва да се развият новините и актуалните предавания, защото Вие говорите и за развитие на разследващата журналистика във Вашата концепция? И идеите Ви за саморегулация – бихте ли ги обяснили за зрителите, тъй като те неса чели концепцията Ви?

Сашо Йовков: Първо, как виждам аз – бих си позволил тук да поздравя екипа на дирекция „Информация“ за начина, по който работят. И тук ще използвам една дума, която в едно от последните си интервюта даде Даниел Чипев: хората в дирекция „Информация“ работят в извънредност. Ние в тази извънредност ще продължим да работим дълго време с оглед на онази картина, която описах в самото начало. Та тези хора заслужават наистина поздравления за начина, по който си вършат работата. Те я вършат за мен много професионално, отчитайки, естествено, онова, което е най-важното, когато правиш новини. Това са четирите най-важни неща – независимост, безпристрастност, плурализъм и колективност при вземането на решенията. Това са принципите, върху които трябва да почива правенето на новини. А когато говорим за публицистика – естествено, да осигуриш възможност на всички гледни точки, независимо от това какви пристрастия имаш ти, за да може зрителят да направи своя информиран избор, да направи така, че да изгради своята нагласа и своите виждания на базата на онова, което чува от студиото.

Габриела Наплатанова: Като саморегулация, нямате предвид автоцензурата.

Сашо Йовков: Точно така – като саморегулация. Аз казвам все повече саморегулация. Все повече, но онази саморегулация, която почива на високи журналистически етични норми и стандарти, защото вие самите знаете, че саморегулацията е жалон за зрелостта на журналистиката и на медията. Саморегулацията е мерило за развитието на самата демокрация. Само ще добавя: осмислената, осъзнатата саморегулация, а не наложената. Говорим за автоцензурата.

Габриела Наплатанова: Да ми кажете за Вашата концепция за развитие на кореспондентските бюра – къде, колко, защо трябва да се разширят. Включително и в чужбина, разбира се.

Сашо Йовков: Тук съм много категоричен, че Националната телевизия трябва да има кореспондентски бюра. Да, тя може да използва синергия, но трябва да има и свои хора на мястото на събитието. Това касае както страната, така и кореспондентски бюра в чужбина. Вярно, за това е необходим ресурс, но в името на онова, което трябва да получи зрителят – достоверна информация от мястото на събитието от човек от медията, това трябва да го има. Къде? Ние имахме такива кореспондентски бюра в Германия, във важните, значимите европейски столици, където се случват нещата. В Германия, в Брюксел вече имаме кореспондент, сега може би трябва да имаме в Лондон, можем да помислим и да видим на базата на една прецизирана финансова сметка можем ли да си позволим кореспондент в Щатите и Китай и така нататък. Тоест една кореспондентска мрежа, която не трябва да е лишавана от възможността да информира зрителя от мястото на събитията.

Габриела Наплатанова: Искях също да Ви попитам, да отбележа, че във Вашата концепция най-подробно е описано техническото състояние на БНТ. Вие сте отделили най-много внимание на този проблем. Какво би струвало и колко би струвало? Тригодишен мандат как ще се справи с преоборудването на БНТ? Всичко, което сте описали вътре.

Сашо Йовков: Аз вече казах, че три години са малко, за да може един генерален директор да реализира идеите си, да реализира намеренията си. Но понеже става дума за технологично обновление на Националната телевизия, не е тайна, в Закона е записано 20% от субсидията, това са 8 милиона за година. За три години са 24 милиона. Никак не е малко този ресурс. Този ресурс обаче трябва да отива наистина за технологично обновление на Националната телевизия. И не само на Националната телевизия тук на жълтите павета, но и за нейните регионални центрове, защото те са като изоставеното дете, което по един или друг начин ние го подхранваме оттук с някакви огризки, пратим една кола, пратим две камери и така нататък. Трябва да има интеграция на технологичното обновление на централните, за да може това оттам да се връща като качествена добре подадена свършена работа като съдържание към централата в София.

Габриела Наплатанова: Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Благодаря, госпожо Наплатанова.
Госпожа Георгиева.

Галина Георгиева: Благодаря, госпожо Председател.

Благодаря Ви, господин Йовков, че ни върнахте в реалността, повдигнахте теми и дадохте яснота, внесохте светлина по теми, по които предишен състав на СЕМ е давал трибуна за разговори, не само по завареното наследство, имайки предвид дефицита на всеки един от генералните директори в последните няколко години. Тъй като съм в края на задаващите въпроси, до известна степен се изчерпах, но вие сте обърнали внимание на допълнително перо за събиране на средства към бюджета на БНТ, а именно разпространението от страна на кабелните оператори. Това е тема, която е имала широко обсъждане в среди, от които идвам аз. Бих Ви помолила да развиете тази Ваша идея.

Сашо Йовков: Да, това наистина е доста интересна тема, защото по Закон Българската национална телевизия трябва да предоставя безплатно правата на операторите, които разпространяват и предоставят сигнала на зрителите, но ако това не може да бъде променено

с един нов закон, в който Националната телевизия да може да генерира средства не на базата на онази информация и онова съдържание, което е задължително за зрителя като новини, публицистика и така нататък, а за скъпи спортни права. Тогава, когато Националната телевизия показва скъпи спортни състезания, за които е платила милиони, а операторите ги разпространяват безплатно, трупайки на гърба на Българската национална телевизия и ползвайки техния сигнал и заплатени права, генерирайки средства от реклами.

Галина Георгиева: Колегата засегна и тази тема във връзка с финансовия борд, описан във Вашата концепция. На мен ми се иска обаче да дадем малко яснота, че Вие я заявявате като една временна кризисна мярка.

Сашо Йовков: Точно така, защото човек трябва да е наясно къде отива и с какво ще започне да работи. Той трябва да е наясно какво е финансовото състояние в момента на влизането в Националната телевизия, за да може да начертае и да реши онези идеи и намерения, които е описал в концепцията си. Всичко това като временна мярка, говоря за около три месеца, когато тази картина се изясни, когато имаме яснотата за финансовия дефицит, с който Националната телевизия, за съжаление, всяка година влиза, ще можем да дадем и отговор на онова, което Вие зададохте като въпрос – как би могла Националната телевизия да излезе от тази ситуация?

Галина Георгиева: На предно Ваше участие в 2019 г. колегите споменават, че на 6 март 2014 г. тогавашният генерален директор госпожа Вяра Анкова казва, че е започнала мандата си с 24 милиона дефицит. През 2018 г. тогавашният генерален директор господин Каменаров е заявил, че е започнал мандата със същите 24 милиона. През март месец 2019 г. са обявили 18 милиона, а по време на избора юли 2019 г., тогавашният генерален директор – с 30 милиона. Тоест Вие смятате, че за кратък период от време с въвеждане на тази кризисна мярка финансов борд ще имате възможност да се сдобие с реалистична представа и да предприемете следващи стъпки и да изпълните тази пътна карта, която очертахте днес пред нас?

Сашо Йовков: Естествено, че тези милиони в годините виждаме, че цифрите са много близки, те не се наследяват, а са резултат, пак казвам, на онова, което Законът трябва да реши. Големите пари отиват за разпространение сигнала на Българската национална телевизия. Те са между 11 и 12 милиона на година.

Соня Момчилова: Малко повече – 15.

Сашо Йовков: Може би и малко повече. Ето ги тези години, за които говорим и които се наследяват от всеки генерален директор, след като влезе на десетия етаж. Те идват от неплатените такси за разпространение, но този проблем трябва да го реши държавата, защото тя го създаде 2015 г., когато в специално построения мултиплекс за разпространение програмите на Българската национална телевизия, той беше затворен буквално и Българската национална телевизия беше принудена, казвам го в прав текст, да отиде на частния мултиплекс. Защо това се случи – големият журналистически въпрос, отговор, ако седнем да коментираме сигурно ще намерим, но той е много дълга тема и е свързано не с процедурата в момента. Но там беше заложено кучето.

Галина Георгиева: Последен въпрос: смятате ли, че колегите Ви от БНТ ще Ви последват?

Сашо Йовков: Ролята на генералния директор е, от една страна, да създаде нормални условия за труд, за свободно упражняване на професията, а от друга, за достойно заплащане на този труд. Ако един човек съумее да направи тези неща, ще го последват.

Габриела Наплатанова: Генералният директор е гарант пред нас за изпълнението на това, което казахте. Благодаря Ви.

Сашо Йовков: И аз Ви благодаря.

Соня Момчилова: Господин Йовков, времето напредна. Вашият, пък и мой ментор Нери Терзиева казваше: не ползвайте уморени думи. Все по-трудно ни е да спазваме протоколната куртоазия. Аз чух доста уморени думи от Вас днес. Във Вашата органиграма, която предлагате, твърде много бордове, малко индианци, ако перифразираме популярната фраза. Казвате, че темата за мултиплекса не ѝ е сега тук мястото и времето. Аз мисля, че точно сега и тук, защото шансът да бъде чута и да се подемем същински не просто разговор, а и някакви

действия, е много закъснял. Обичам да си говоря с хората, които работят в БНТ, познавам такива от преди 30 години и парадоксално те казват, че там работят много млади хора, работят и такива, които са след пенсионна възраст, но най-странното е, че същинската работа се върши от по-възрастните, защото те знаят как да работят по онази остаряла матрица, която никой няма мъжеството да отхвърли, да счупи. Знаете, а може и да не знаете, предполагам, че не сте гледали и тази дискусия, която омбудсманът направи с общественици за това какво е изискването и каква е визията им за обществената мисия на БНТ и как те си представят БНТ като обществена медия. Препоръчвам Ви, защото според мен не е еретична идеята да се премахнат един, защо не и два от каналите, за чието съдържание в момента очевидно или няма ресурс, или просто липсват идеи, което е по-гъзната равностметка.

Въпросът ми е един. Свършвате с цитата на Марк Твен, че слуховете за смъртта на старата къща са силно преувеличени. Как, откъде ще започнете и ще захванете реанимацията? Ще възстановите ли стажантските програми, ще търсите ли млади хора? И докато не оправите алгоритъма, по който се работи в БНТ, мислите ли, че има смисъл да се кърпи това индианско одеяло, наречено реформа на БНТ?

Сашо Йовков: Благодаря Ви за въпроса.

Първо, за мултиплекса. Да, темата казах, че не е момента да се дискутира. Тя трябва да се дискутира в публичното пространство, за да се намери решение на този проблем, който виси върху обществените медии с тези огромни средства, които те плащат на частниците. Що се отнася дали ще възстановя стажантските програми, това е задължително да го има, за да има прилив на свежа кръв, за да могат наистина в Националната телевизия да влизат хора. Те и сега, и в момента, и през годините винаги е имало един добър прилив на млади хора. Въпросът е как да ги задържим тези хора, защото те идват, обучават се и след това отлитат. Това е големият въпрос – как тези млади научени хора Българската национална телевизия да ги задържи да останат и да продължат в нея. А пътят е един – възможност за кариерно израстване и добро заплащане.

Соня Момчилова: Благодаря Ви. Пожелавам Ви успех.

Сашо Йовков: И аз благодаря.

Соня Момчилова: Въпроси от БНТ? Няма.

Оставяме Ви на вниманието на журналистите и Ви желаем спорен ден нататък.

Сашо Йовков: Благодаря Ви. И на вас!

Соня Момчилова: Продължаваме в третия етап от конкурса с последния кандидат, който следва да изслушаме днес – госпожа Василена Матакиева. Припомням регламента, госпожа Матакиева, добре дошла! Имате 15 минути, за да представите Вашата концепция, след което ние ще задаваме въпроси, Вие ще имате 20 минути да ни отговорите. Служителите от БНТ на свой ред ще проявят интерес към Вашите намерения и ще имате време да им отговорите, след което журналистите, които присъстват в залата днес, също ще могат да отправят своите въпроси. И така, Вашите 15 минути започват сега.

Василена Матакиева: Здравейте! Аз съм Василена Матакиева. Работя близо три десетилетия за каузата на БНТ като вече пет години втори мандат съм част от Управителния съвет. Вярвам, че е време за стъпка напред и не в личната ми биография, време е БНТ да направи стъпката напред, с която да покаже как трябва да изглеждат обществените медии – да се гарантира честна информация, атрактивна визия и пълноценно изпълнение на обществената ни мисия. Почти целият ми професионален път е преминал в БНТ. Започнала съм от най-ниското стъпало – била съм стажант-репортер. Минала съм през всичките творчески позиции в телевизията – редактор, репортер, водещ, продуцент. За всичките години на „Сан Стефано“ познавам много добре и хората, и проблемите там, а за последните няколко години като част

от Управителния съвет успях да видя и някои възможни решения за проблемите. Именно заради това се кандидатирам за този пост.

Къде се намира БНТ днес? Славата на БНТ вече е в миналото, защото конкуренцията е налице. Очакванията и потребяването на информация вече са други. Но обществената медия има няколко много ценни актива и именно оттам трябва да започнем. От собствен опит казвам, че да работиш в БНТ това е кауза, мисия и начин на живот. Смятам, че оттам трябва да започнем. В БНТ работят знакови журналисти, изключителни професионалисти. Единственият проблем, който аз виждам на база човешки фактор в БНТ, това е недостатъчната подреденост в структурата и проблемите, които седят пред всяко едно от звената. Като тук искам да уточня – говоря за оптимизация, а не за съкращения.

Числеността на персонала в БНТ е критикувана многократно през годините и сравнявана процентно с броя на служителите в търговските медии отдавна е тема на разговор. Защо в БНТ работят над 1300 души, реално сега заетите щатни бройки са 1190, а в търговските телевизии бройката им е по-малко от половината? Веднага обяснявам – собствената продукция, която произвежда БНТ, е в пъти повече от тази на търговските телевизии, които произвеждат новини и известно количество публицистика. Освен това ние в Националната телевизия имаме задачата да достигнем до публики, които частните оператори не считат за атрактивни. За да предава Народното събрание например, на БНТ на дневна база са му необходими 30 души екип. Същото важи и за пряко предаване на спортно събитие или изобщо за всяко едно пряко предаване. И това не е прищявка в никакъв случай, или пък надписване на работен график. Такива са реалностите, които са в зависимост с технологията и техниката на производство. И макар в последните години работата в БНТ значително да се облекчи с навлизането на новите технологии, технологичната дисциплина все още не позволява сериозно редуциране на човешкия фактор в производствения процес. Търговските телевизии получават в болшинството си на флашка или на FTP външните си продукции, не разходват персонал за тежки вътрешни такива. Ако имат нещо да произвеждат, просто наемат персонал. 1300 души в нашия случай са и много, и малко. Много са, защото остават неоползотворени капацитети на хора. Има хора, които работят на по-малко от половината от възможностите си. Малко са, защото продължаваме да наемаме външни хора за продукциите си. При последното голямо съкращение в БНТ преди десетина години, за да спазим изискванията на изпълнителната власт, бяха премахнати голямо количество хора. За да избегнем възможността съдът да ни ги върне, техните позиции бяха закрити, вследствие на което в едно от основните звена в производството на телевизията, а именно програмата, няма оператори. Затова всички предавания там наемат външни, тоест харчат бюджети. Общо с новините и публицистиката в БНТ 1 предаванията са 42, а в БНТ 2 те са 29. Има още няколко и в БНТ 3. Като прибавим нуждата от външни оператори за отразяване на всяко едно спортно събитие, тъй като в дирекция „Спорт“ също няма щатни оператори, сами можете да направите сметката по тарифна ставка между 50 и 160 лв. на ден общо взето цифрата гони 1 млн. лв. годишно за хонорари.

Другото ценно нещо в БНТ е Златният фонд и архивът, който телевизията е събирала в продължение на 60 години. При една добра опаковка и експлоатиране ми се струва, че това може да остане емблемата на БНТ. Смятам, че линията „БНТ на 60“ беше много добра във времето, трябва да бъде продължена с рубрики, в които, например, да повторим „Панорама“ от 1997 г. или „Панорама“ от 1985 г., да видим какво е интересувало аудиторията тогава и изобщо какъв е бил животът през тези години, да повторим някои от емблематичните си предавания като „Минута е много“ или „Бързи, смели, сръчни“. Новините и публицистиката, към които аудиторията е изградила навик и са се наложили в определен часови пояси, не трябва да се местят.

БНТ 1 в моята концепция остава политематичният канал на Българската национална телевизия. Именно там акцент трябва да бъдат качествена публицистика и проверените новини. Ще се старая отново в ефира на БНТ да има ярки образци на разследващата

журналистика. Сред приоритетите, свързани с новинарското съдържание като форма на БНТ е и сериозното обръщане към градовете извън столицата и към съседните държави. Остава според мен в моята концепция поясът след новините от 20,00 ч., както досега с „История БГ“, „Референдум“, „В кадър“, документален филм или музика и „Панорама“. Към поредицата „БНТ представя“ за знакови личности в нашата история трябва да бъдат прибавени и очерците и документални филми за спортните такива величия, тъй като с тях можем да захванваме БНТ 3.

И тук искам да поставя един много важен програмен акцент. Ще работя активно за това по БНТ 1 да има обособен качествен пояс за детски програми. Българската национална телевизия е длъжник в последните години на детската аудитория и това трябва да бъде спешно оправено. Защо да не направим, например, едно ново детско състезание с помощта на Министерството на спорта, кметовете по общини и райони? Но това не е всичко. Ангажирам се като генерален директор във всяка една сесия за филмово производство да присъства позицията за детско кино. Така ще гарантираме продължителност в работата, за достигане до детската аудитория. Задължително ще наблегна на предаванията за хората в неравностойно положение. Сега съществуващото ни предаване за хората с увреден слух е добро. Жестомимичният превод обаче според мен трябва да бъде още по-отворен, трябва да го има във всичките новини, в спортните такива и в голяма част от публицистиката. Ще работим и за друга част от обществената си мисия – предавания на социална тематика.

БНТ 2 остава територия за култура и образование, като там основно се позиционира всичко, свързано с културата и образованието. Вече няколко години се работи в тази посока. Резултатите, знаете, са незадоволителни като лично аз намирам като причина факта, че голяма част от културните ни формати имат своето първо излъчване в ефира на БНТ 1. Продукциите са ни над 14. Повторенията започват по БНТ 2 и съвсем логично е аудиторията да не иска да прелее за повторения в ефира на БНТ 2. Затова тази промяна трябва да бъде адекватно маркетингирана и разположена добре във времето и постоянно задължително. Респективно също трябва да се работи по имиджа на ключовите лица на БНТ 2 и културно-образователната продукция на телевизията като цяло.

Дигитално съдържание. Сигурно Ви е направило впечатление, че това е най-голямата част в концепцията ми, независимо че не съществува като изискване във Вашите правила, но според мен е абсолютно наложително от гледна точка на съвременните тенденции и достъпа до всякаква информация. Ще работя за по-доброто структуриране на дигиталното съдържание и създаването на звено „БНТ Подкаст“ под шапката на дирекция „Мултимедия“, което да генерира оригинално съдържание за дигиталните ни канали. Тук също можем да развием формати, таргетирани към детска аудитория или хора в неравностойно положение. В годините назад са правени опити за развиване на собствена платформа, приложения за стрийминг, съответно Video on demand, но правилната политика според мен е ние да следваме зрителите, а не да ги караме да ни търсят някъде в интернет пространството, най-малкото защото не можем да им предложим същото качество и същата гледаемост, каквато например предлага YouTube каналът. БНТ трябва да работи по-активно за пълноценната дигитална трансформация, да се насочат повече усилия и ресурс за развитие и маркетинг на дигиталното ни съдържание и изобщо да се осъзнае нуждата от дигитален маркетинг, която, боя се, не е много разпространена.

Финансова дисциплина – също важно в настоящата ситуация. Знаете, че БНТ се финансира по силата на Закона за държавния бюджет всяка година, а за да се осигури адекватното съществуване и възможност за развитие, трябва да се работи в две посоки, а именно: намаляване на разходите и увеличаване на приходите. Финансова дисциплина на всяко ниво, спазване на бюджетните рамки по предавания и дирекции. Преди това задължително трябва да има одит и актуализация, тъй като например трасетата, по които се получава спортната картина за нашите предавания, са в бюджета на Спортна редакция. Самият бюджет наброява 600 хиляди на годишна база, а трасетата за миналата година са милион и 198 хиляди. Тук,

разбира се, трябва да се положат усилия картината да се получава по интернет – способ, който все повече навлиза, а не по драстично по-скъпите досега действащи сателитни трасета. Намаляване разходите за електрическа енергия и парно, които за последната година са близо милион и половина за двете сгради на БНТ, описала съм го подробно в концепцията си. Правилно разходване на материалната база. Например миналата година една от сградите в НРТЦ при заетост едва една десета от помещенията работеше на пълен отоплителен капацитет, в друга пък беше спряно парното и хората бяха оставени на студено през зимните месеци заради икономии. Може да се помисли и за по-ефективното използване на гаража на БНТ – огромно помещение, в което се извършват незначителен брой ремонтни работи, основните такива са аутсорснати. Струва ми се, че примерът на радиото в тази посока е заразителен и можем да почерпим повод от него, а именно отдаване на гаража под наем срещу извършване на ремонтни работи на нашия автопарк. Също така има варианти за отдаване на помещения под наем предимно в НРТЦ, които би следвало да бъдат оптимизирани и да носят приходи.

Технологично развитие. Инвестиционната програма за 2022 г. вече е разписана. След внимателен анализ на нуждите за производство на програмата тя ще бъде актуализирана, но не мога да подмина и неслучването на HD ПТС-а, за който бяха изхарчени доста пари и остана да се дооборудва, а вече пет години в Управителния съвет слушам как ей сега ще тръгне този HD ПТС. Мислеше се, че е прекалено скъп, въпреки че голяма част от стъпките за неговото оборудване са направени. В момента сме в ситуация, в която сме си направили банята, но не я ползваме, защото кранчетата на мивката са ни прекалено скъпи. Ще направим изчисления за възвръщаемост на инвестициите и ще положим максимални усилия той да бъде пуснат в експлоатация. С него можем да отразяваме лицензионните си спортни събития, които имаме по лиценз за следващите години и също така да го отдаваме под наем.

В заключение мога да кажа, че приоритетите пред Българската национална телевизия трябва да бъдат: изграждане на единна и цялостна стратегия за съдържанието в различните медийни услуги, предоставени от БНТ; повишаване на инвестициите в обучението на журналистически и ръководен персонал на телевизията; сътрудничество с национални и международни партньори; технологично обновление, което да даде възможност за създаване и разпространяване на медийни услуги за всички достъпни медийни платформи. За да изпълни тези цели пред ръководството на Българската национална телевизия седят следните задачи: повишаване квалификацията на журналистите в областта на създаването на дигитално съдържание; създаване на повече медийни продукти, насочени към младите хора и хората извън страната; осигуряване на възможност за хората в неравностойно положение да потребяват по-голяма част от медийните продукти на БНТ; използване на данните за потреблението на медийните продукти на БНТ като основа за периодични анализи и подобряване на качеството на програмите и нелинейните медийни услуги; постоянен диалог, разбира се, с представители на работещите в БНТ относно предприетите мерки за развитие на организацията, както и задължителното сътрудничество с европейските медии и партньорски организации от страната за създаване на информационни продукти и задължителното звено за проверка на факти.

През последните години в БНТ успяхме да постигнем немалко: подобриха се битовите условия, повишиха се заплатите, постигнахме финансова стабилност – нещо, което костваше доста тежки решения през годините и аз съм свидетел. Сега е време за нещо повече – време е за по-добра програмна политика в телевизията; време е водещите ни да станат по-разпознаваеми; време е да обърнем внимание и към децата, да намерим златното сечение между качествен и гледаем телевизионен продукт; време е да обърнем повече внимание на социалните групи, които не намират своята представителност в ефира; време е за една по-добра Българска национална телевизия. Време е за стъпка напред, както се казва в концепцията ми. Благодаря Ви.

Искам само едно уточнение в края, нарочно си оставих малко време, за да мога да го направя, тъй като името ми беше намесено днес сутринта в едни твърдения, които няма да коментирам, няма да влизам в обяснителен режим. Само искам да кажа за Вас и за хората, които ни гледат, че такова нещо няма. КПКОНПИ не е излизала с такова решение по мой адрес и това е една лъжа. България Ви.

Соня Момчилова: И аз Ви благодаря, госпожо Матакиева.

Време е за нашите въпроси. Госпожо Велева, заповядайте.

Симона Велева: Благодаря Ви, госпожо Матакиева. Госпожо Председател, благодаря. Госпожо Матакиева, откако сте член на Управителния съвет на БНТ?

Василена Матакиева: От 2017 г.

Симона Велева: Понеже във Вашата концепция застъпвате много пространно въпроса за енергийната ефективност и за оптимизиране на разходите за текущата издръжка, най-вече свързани с енергийна ефективност, казахте финансова дисциплина, мислите ли, че през последните години, откакто Вие сте член на Управителния съвет, в БНТ е имало финансова дисциплина?

Василена Матакиева: С годините все повече да.

Симона Велева: Може ли да Ви попитам за нещо много конкретно? Не можах да намеря нещо задоволително на сайта на БНТ за последните три години, което да ми даде достатъчно информация за разбивка на разходите, но попаднах на доклада на Държавната агенция „Финансова инспекция“. Те казват: „При посочените по-горе налични лицензии и времетраене на оставащи излъчвания от 2189 часа през 2019 г. и при изразено писмено становище от директор на дирекция „Икономическа“, че не е обосновано поемането на нови задължения с контрагенти, чиито плащания не са финансово обезпечени, Управителният съвет на БНТ, мога да Ви кажа и с кои протоколи, но може би не е чак толкова важно, е дал съгласие за сключване на договор с „Балкан Вижън“ за доставка на филмов пакет на стойност 850 хил. евро. След това в същия протокол, в същото решение е дал съгласие за сключване на договор за доставка на филмов пакет с „Тандем филм“ на стойност 90 хил. евро. И освен това е одобрил сключването на договор с „Диджитъл медиа“ на стойност 1 млн. и 400 хил. евро, като Агенцията е констатирала в този доклад, че разходите в размер на 1 милион и 500 хиляди надхвърлят утвърдените разходи по бюджета на БНТ за 2019 г. и е наложила санкция. Как мислите Вие, ако бъдете избрана за генерален директор, как ще оптимизирате разходите? И бидейки член на Управителния съвет, защото аз извадих и протоколите, Вие сте одобрили тези плащания, какво мислите с оглед изводите на компетентните органи за тези милиони – разумно ли са разходени и бихте ли ги одобрили отново? По отношение на визията Ви за финансова дисциплина.

Соня Момчилова: Благодаря Ви.

За съжаление е печално известен фактът за недофинансирането на Българската национална телевизия. Ако влезем във формулата, в която то се излъчва с днешна дата, а именно финансиране час програма, и си платим разходите, защото предполагам, че и това сте видели – касовия отчет, който Ви казва, че разходите на БНТ само за издръжка и външни такива горедолу се доближава до цялата сума от бюджета, или по-скоро остава само тази, която е във фонд „Работна заплата“. Така че ние не можем да си позволяваме да харчим пари за програма. Никъде в бюджета няма перо харчене на пари за програма.

Симона Велева: Тогава защо сте ги одобрили тези разходи?

Василена Матакиева: Ние трябва да излезем отнякъде, трябва да вземем някакви пари и трябва да решим нещо, което да купим, защото пък от другата страна БНТ е съдържание. Обществената телевизия на съдържание.

Симона Велева: Аз Ви питам Вас персонално, лично.

Василена Матакиева: Вие ме питате конкретно за тези.

Симона Велева: Да. Защо сте ги одобрила лично Вие? Не Управителният съвет, не генералният директор по онова време, а Вие лично, персонално. Защото Вие сега се явявате лично като кандидат за генерален директор. Защо ги одобрихте?

Василена Матакиева: Управителният съвет е колективен орган. Ние сме изходили от експертизата на човека, който е бил начело в програмата, който е казал, че това ни е необходимо.

Симона Велева: Тук има писмо, в което директорът на дирекция е препоръчал да не се сключва този договор. Има експертно мнение, че няма пари за такъв тип разходи.

Василена Матакиева: Това беше една практика, която бившият финансов директор поддържаше в годините – на всяко нещо пишеше, че няма пари за него. И наистина във всеки един протокол пишеше, че няма пари. Пак казвам – доверили сме се на експертизата...

Симона Велева: На кого?

Василена Матакиева: На програмния директор, който е внесъл този пакет. Няма как за филми да не го е внесъл програмния директор.

Симона Велева: Тоест просто сте му дали празен чек и сте го одобрили, въпреки че е имало санкция и на експертите в администрацията, и по финансовите данни, че няма пари за такъв тип разходи.

Василена Матакиева: Не празен, а конкретен. Не помня конкретно в този казус как съм гласувала – дали съм гласувала „за“ или „с особено мнение“, но така или иначе това е колективен орган и сме се оставили да ни убедят в нуждата от закупуването на тези филми.

Симона Велева: Добре, благодаря Ви.

Казвате, че няма да правите съкращения на персонала, а само размествания. В момента в дирекция „Маркетинг и комуникации“ от 67 щатни бройки са заети 58. Какво мислите – много ли е 58 човека за дирекция „Маркетинг и комуникации“ с оглед и рекламата, и продаването на продукциите на БНТ? Как виждате оптимизацията специално на това перо?

Василена Матакиева: В дирекция „Маркетинг и реклама“ има няколко звена. Една част от тях, ако не се лъжа, 12 човека са тези, които се занимават директно с рекламите. Имаме звено „Автореклама“, което наброява 7-8 човека. Имаме „Международна дейност“, която също е в тази реклама, където са 12 човека. Така че реалните търговци, които се занимават с привнасянето на външни средства като реклама в Националната телевизия са около 12 човека.

Симона Велева: А останалите 42-ма какво правят?

Василена Матакиева: Имаме звено „Автореклама“, което изготвя авторекламата на телевизията, грижи се за опаковките, за кашовете и изобщо цялостната визия в телевизията, което също се намира в тази дирекция. Имаме „Международна дейност“, където са 12 човека, които също са в тази дирекция.

Симона Велева: Добре. Мислите ли, че дирекцията си върши добре работата?

Василена Матакиева: Напоследък смая да твърдя, че си върши добре работата.

Симона Велева: А има ли нужда от външна подкрепа?

Василена Матакиева: По-скоро не, защото през годините там имаше много голямо количество, аз все пак, както казах, съм близо 30 години в телевизията, видяла съм доста началници на дирекция „Маркетинг“ и различни трансформации на нейното съществуване през годините. Струва ми се, че сега намерихме вярната формула, най-малкото, че „Мултимедия“, която беше създадена специално, я извадихме също от тях, където те нямат работа заедно.

Симона Велева: В тази връзка искам да Ви питам още нещо от доклада на АДФИ. Става дума за един договор, който е сключила БНТ със „Сейл хаус“ ООД. Запозната ли сте с този договор?

Василена Матакиева: По-скоро – да.

Симона Велева: Ще ни разкажете ли малко за него, или да кажа аз на зрителите в доклада?

Василена Матакиева: Ако искате.

Симона Велева: Кажете Вие какво знаете за този договор.

Василена Матакиева: Този договор беше един отчаян вик според мен в някакъв момент, в който имаше сериозно текучество отново на хора, които...

Симона Велева: Специално към този момент е имало заети 58 души в момента на сключване на договора.

Василена Матакиева: Аз говоря за ръководни кадри. Няколко човека минаха през този пост и това беше в един момент, в който отново беше сменена главата на дирекцията. Дойде следващ човек и наистина пак, съжалявам, че се повтарям, но се оставихме да ни убедят. В крайна сметка в телевизията работят професионалисти и не е моя работа да взимам санкция по всяко едно нещо, което те предоставят като нещо работещо.

Симона Велева: А чия е? Нали Вие сте в Управителния съвет? В крайна сметка Вие носите отговорността. Освен това тук отново има от ресорния експерт в Икономическата дирекция, който е препоръчал да не се сключва този договор. Заключениеята на АДФИ са, че този договор, който е за 700 хиляди плюс възможност за повече, ощетява изключително БНТ и правата на БНТ. Договорът е за: договаря и продава рекламно време. При положение че има цял отдел, в който 58 човека работят за това да се продава рекламно време. Сега казвате, че не всички работят за това. Но Управителният съвет одобрява сключване на такъв договор за една немалка сума. Кажете какъв е резултатът от този договор? Привлече ли повече от 700 хиляди, за колкото е бил сключен?

Василена Матакиева: Не, той беше развален след прецизиране на нуждата от него.

Симона Велева: И колко е изплатено от него?

Василена Матакиева: Нямам представа.

Симона Велева: Цялата сума – от това, което аз виждам в доклада. Има и акт, който е съставен.

Въпросът ми към Вас, понеже казвате, че Управителният съвет е колективно тяло: в крайна сметка Вие сте част от това колективно тяло и личната отговорност е на всеки един човек, който е в едно колективно тяло. Ако бъдете генерален директор, ще позволявате ли да се сключват такива договори и как може да Ви доверим една такава важна отговорност, ако сте склонна да одобрявате подобен тип разходи, в които виждаме, че става дума за милиони, които след това по никакъв начин не реализират печалба в сметките на БНТ.

Василена Матакиева: Договорът със „Сейл хаус“ според мен беше едно допълнение към работата на хората, които са в телевизията в тази Търговска дирекция, защото наистина изнемогахме.

Симона Велева: Безспорно.

Василена Матакиева: И наистина бяхме с някакви съвсем нищожни приходи от рекламата, от която знаете, че сме длъжни да произведем по-големи приходи.

Симона Велева: Да, но щатът е 67, а 58 са заети.

Василена Матакиева: Пак казвам, че около 12 човека са заети реално с търговията – така да я наречем, в телевизията.

Симона Велева: Как ще гарантирате в бъдеще прозрачност на отчитането на бюджета на БНТ, защото тук преждеговорившите кандидати имаха различни мотиви, но всички казаха едно, а и аз също, като се готвих за това изслушване, не можах да намеря разбито по перо да разбере за какво са отишли парите на БНТ през последните три години. Да, разбира се, виждам капиталови разходи, виждам външни услуги, виждам ги всички тези неща, но дори тези точки, за които Ви казвам, които впрочем в доклада са публични, но на ваши сайт не са публични, точно тези точки са скрити на сайта в протокола на Управителния съвет. Как ще гарантирате прозрачност? Как ще гарантирате някаква промяна? Как ще гарантирате, че тези средства ще бъдат разходвани разумно, прозрачно, ефективно и че няма отново да бъдете убедена, не знам от кого, защото в доклада експертите казват, че хората, които имат някаква финансова експертиза са препоръчали на Управителния съвет изключително да не сключват тези договори? Как ще гарантирате, че няма да бъдете отново повлияна от нечие чуждо влияние, за да не сключите подобен тип неизгодни договори за БНТ?

Василена Матакиева: Говоря за експертите, които са вносителите, а не за тези, които са от Финансова дирекция. Чрез прозрачност и чрез повече диалог с хората, с управляващите и естествено със Съвета за електронни медии. И може би с това, което е възможно да бъде качено като публичност.

Симона Велева: Как виждате диалога? В смисъл за всеки договор ще говорите със СЕМ или по какъв начин ще се случи?

Василена Матакиева: Мисля, че има достатъчно хора, които разбират в телевизията от работата си и биха били достатъчна експертиза и от помощ.

Симона Велева: А Вие лично? Вие как ще гарантирате прозрачност на средствата, които ще разходвате, ако станете генерален директор?

Василена Матакиева: Аз казвам, че съм 30 години в телевизията и хората, които са работили с мен, ме познават.

Симона Велева: Аз не съм работила с Вас.

Василена Матакиева: И мога да гарантирам с името си и с това, което съм постигнала.

Симона Велева: Разбирам, аз по никакъв начин не поставям под въпрос Вашия авторитет.

Василена Матакиева: Далеч съм от мисълта да допусна такова нещо.

Симона Велева: По никакъв начин, но просто Ви давам конкретни данни за конкретни Ваши решения, за конкретни финансови параметри. Затова Ви питам пак съвсем конкретно: ако станете генерален директор и следва Вие да подписвате такъв тип договори, как ще гарантирате тяхната прозрачност? Защото тяхната прозрачност към този момент е единствено и само изключително от доклада на АДФИ. По никакъв начин не е свързана с прозрачност, която се е опитал да гарантира Управителният съвет, нито пък с прозрачност, която ръководството на БНТ се е опитало да предостави. Това нещо ние го виждаме от един външен одитор в лицето на държавата. Как, ако Вие станете генерален директор, ще гарантирате тази прозрачност, освен с името си и с професионалистите...

Василена Матакиева: Можете да ме приемете за гарант в лично качество, защото всичките казуси, с които аз съм се занимавала, както знаете всеки от членовете на Управителния съвет има ресори...

Симона Велева: Да, видях Вашия ресор.

Василена Матакиева: За всички от казусите, които аз съм се занимавала, мога да кажа, че не съжалявам за нито един от подписите, които съм поставила под решенията на Управителния съвет, нито за това, че съм убедила колегите да се случи едно или друго нещо.

Симона Велева: Да. Вашият ресор включително е спазване на Закона за радиото и телевизията и затова приключвам. В доклада е посочено, че със сключване на комисионен договор се намаляват приходите от продажба на рекламно време, при положение че БНТ има дирекция и служите в нея на стаж, които следва да осъществяват тази дейност, да договарят с директни рекламодатели и рекламни агенции продажбите на рекламно време в програмите на телевизията. Предвид възможностите и обществените функции, които БНТ има като медия, е налице нарушение на Закона за радиото и телевизията със сключения договор със „Сейл хаус“, одобрен от Управителния съвет на еди-коя си дата.

Василена Матакиева: Преди решението на АДФИ ние сме установили същото нещо и сме спрели този договор.

Симона Велева: Не. Договорът е спрял две години по-късно. Дотогава има изпълнение. Благодаря Ви.

Василена Матакиева: И аз.

Соня Момчилова: Госпожа Наплатанова.

Габриела Наплатанова: Аз ще се опитам да бъда по-кратка. Първо, поздравления за куража, че се явявате на този конкурс.

Исках да Ви питам как трябва да се позиционира БНТ спрямо конкуренцията на търговските телевизии?

Василена Матакиева: В смисъл?

Габриела Наплатанова: В смисъл къде трябва да стои като обществена медия?

Василена Матакиева: Не на дистанционното, предполагам.

Габриела Наплатанова: Трябва ли да се конкурира пряко, или да бъде оставена да си следва някаква обществена роля?

Василена Матакиева: БНТ има обществена мисия и това е задължение по Закон – да изпълняваме обществената мисия. Това, което сме намерили, аз неслучайно казах, че трябва да имаме акцент оттук нататък в програмата и в златното сечение на гледаемост и на добър телевизионен продукт. В никакъв случай не смятам, че търговските телевизии разполагат с безкрайно много такива. Както виждате, ние нямаме нито реалити формати, нито нещо скъпо външно. Болшинството от продукциите, които са в ефира на всичките ни четири канала, над 80 и няколко процента е абсолютно наша продукция. Струва ми се, аз го споменах и в концепцията си съм го написала, нещата за тези, които трябва да останат по начина, по който са определени по слотове, съм ги маркирала. Другото, което трябва да направим, е едно много добро и мащабно проучване от какво има нужда аудиторията – нещо, което не е правено в последните години, или поне не в мащабен формат. Да се съобразим с него и да произведем такава продукция. Не смятам, че сме някакъв конкурент на търговските телевизии, нито трябва да се оглеждаме в тях, както и те в нас. Просто си вървим по различни писти.

Габриела Наплатанова: С какво трябва да се занимава креативното звено, което сте посочили вътре в концепцията?

Василена Матакиева: Креативното звено в моята глава има идеята да уеднакви, грубо казано, визията на телевизията, тъй като в момента няма синергия, няма разговори между звената, между предаванията, ако щете между информация и програмата. Използват се най-различни кашове, най-различни шапки, най-различни визии, най-различни цветове, дори ако щете, което води до абсолютна неразпознаваемост и затлачване на бранда – нещо, върху което трябва да работи това креативно звено, и то трябва да бъде събрано от всичките сфери в телевизията и да направя наистина едно звено, което да си говори на един език.

Габриела Наплатанова: Друго, което искам да Ви питам: защо сте толкова категорична в концепцията, че БНТ трябва да бъде в YouTube платформата, при положение че може да има собствен сайт, където да монетизира, да има приходи от гледането на...

Василена Матакиева: Ние имаме собствен сайт.

Габриела Наплатанова: Да, но все пак там да имате и филми, и да се развивате по този начин. Така просто губите, а YouTube печели от продукцията на БНТ.

Василена Матакиева: Говоря за дигиталните канали, а не за нашата оригинална продукция, която да се качва в YouTube, и не за нещо, което е минало в ефир, просто да бъде прелято след това или качено някъде на сайта. Ние сайт имаме и него го развиваме доста добре в последните години, знаете какъв напредък направи и новинарският ни сайт.

Габриела Наплатанова: Има, но не е от най-гледаните.

Василена Матакиева: Ами не е от най-гледаните – добре. Сега в някакви разклонения на БНТ Спорт и на културен сайт също ми се ще да се помисли в тази посока, но изследванията, за съжаление, в последните години, що касаят дигитализацията, са точно тези, че ние именно трябва да следваме аудиторията там, където тя се намира, и да се постареем да задоволим нейните нужди, а не да ги вкарваме единствено в приложенията.

Габриела Наплатанова: Последният ми въпрос, за да съм кратка и да име време и за колегите: какво имате предвид под „подобряване на сигурността на сградите на БНТ“? Има ли проблеми със системите за сигурност? Много тревожно ми изглежда тази констатация в концепцията.

Василена Матакиева: Има. Знаете, че бяхме и обект на хакерски атаки. Сега сме взели мерки, работихме и с хора от ДАНС и предоставихме обществена поръчка, дори мина в тази посока, за да увеличим сигурността на сградите, видеонаблюдението, чекирането и всичко това. Надявам се, че ще се справим.

Габриела Наплатанова: Добре. Благодаря.

Василена Матакиева: И аз.

Соня Момчилова: Госпожа Георгиева.

Галина Георгиева: Благодаря. Радвам се, че чух Вашата визия за Българската национална телевизия и на мен ми се иска да върнем диалога, а именно в духа на изслушване за генерален директор, Вие кандидатствате за този пост.

Във Вашата концепция описвате една оптимизация на разходите за текуща издръжка – увеличаване на приходите на БНТ е от първостепенно значение за Вас. И един абзац във връзка с контролните дейности. Иска ми се да чуя Вашия прочит за един такъв процес, за една такава Ваша визия. Как бихте оптимизирали разходите?

Василена Матакиева: Аз съм го споменала в оптимизирането на разходите в концепцията. Това, което може би трябва да добавя като приходи, ако сега действащият закон продължава и за в бъдеще, макар че знаете, че в последните години се направи доста по тази тема, направиха се и работни групи, които работят, стигнаха донякъде. Имаше разписана и обществена мисия, и методология за финансиране на телевизията, времето не стигна на предишния парламент това нещо да влезе в залата и да бъде разгледано по някакъв начин. Силно се надявам, ще работя с всички сили това нещо да се случи отгук нататък. Контролът са звената, които имаме в телевизията за вътрешен контрол, например да не изпадаме в ситуация, в която изтича някакъв лиценз на даден филм, на нещо, което сме купили в пакет, каквито случаи също е имало назад във времето, имаме така наречената трафик система, която, ако бъде свързана подобаващо с хора, които носят отговорност за това участие, се надявам, че няма да има такива проблеми, каквито са се случвали. Затова трябваше да излъчваме, примерно, „Госпожа държавен секретар“ миналата година август месец, когато нямаше кой да я гледа, тъй като лицензията ни изтичаше.

Галина Георгиева: На мен в никакъв случай не ми се иска да гледаме назад и да правим ретроспекция на Вашия вече изтекъл един и подновен втори мандат като член на Управителния съвет. Иска ми се да говорим в посока, както сте озаглавили своята концепция – „Стъпка напред“. Вие вече до известна степен споменахте, но както е формулиран финансовият аспект в телевизията, за Вас приемлив ли е начинът, по който се финансира телевизията, или предпочитате друг модел?

Василена Матакиева: За съжаление, пак влизам в тази хипотеза, че ние сме заварено положение, мъртво родено нещо, което е създадено през 1997 г., особено що касае главата си за финансиране. В нея попадате и Вие – БНТ, БНР, както и Съветът за електронни медии. В Европа и в света има доста практики и модели за финансиране. Добър вариант е това с brutния вътрешен продукт и процент от него. Добър вариант е методологията за изчисления, до която стигнахме и се обединихме в предишната работна група, която работеше, както вече споменах. Но докато действаме с така постановения закон и така обвързаните ни възможности, няма как дори да изпълняваме обществената си мисия, тъй като нещата са абсолютно пряко свързани. Не може ти да си в една зависимост от изпълнителната власт, която, да припомним, знаете преди няколко месеца реши, че този точно генерален директор не ѝ харесва и му взе два милиона. И каза, че ако иска...

Галина Георгиева: Вие точният генерален директор ли сте, така че да бъде възстановено?

Василена Матакиева: Вярвам в това.

Галина Георгиева: Ще Ви последват ли колегите на БНТ?

Василена Матакиева: Мисля, че да. Все пак се познаваме доста добре и си имаме доверие през годините.

Галина Георгиева: Благодаря Ви.

Василена Матакиева: И аз.

Соня Момчилова: Благодаря, госпожо Георгиева.

Госпожа Велкова.

Пролет Велкова: С извинение за малкото закъснение, беше неизбежно. Ще започна с това, с което приключихте предишния въпрос. Много силно впечатление ми направи в

мотивационното Ви писмо изречението „Кандидатурата ми е безалтернативна“ – завидно самочувствие! Да обосновеете наистина това убеждение, че е безалтернативна. Аз го тълкувам в смисъл, че съм най-добрият кандидат за тази позиция.

Василена Матакиева: И по-скоро с още малко нюанси – безалтернативна от гледна точка на това, че на мен почти целия професионален път ми е минал в телевизията, наистина познавам всички поименно и абсолютно всичко, което се случва там. Може би и този нюанс трябва да добавим.

Пролет Велкова: Аз ще Ви върна към настоящото Ви битие на член на Управителния съвет, за да Ви попитам: какво от онова, което не можахте да свършите като член на Управителния съвет през тези години, мислите сега, че ще можете да свършите като генерален директор? И по-точно битките, които водихте, които загубихте и защо ги загубихте? Предполагам, че сте ги водили. Чувам, казвате „колегиален орган“, да, разбираме – така е, човек не може да следва единствено собствените си намерения, съобразява се с волята на колегиалния орган, но какви битки водихте там, за какво и докъде ги доведохте?

Василена Матакиева: Битки, които съм водила и при предишния, и при сегашния генерален директор най-вече свързани със спортните права – нещо, което, както казах и преди малко, си позволявам да твърдя смело, че съм успяла да убедя колегите, че това нещо трябва да се случи. Слушах тук, че има идеи спортът изобщо да не присъства в ефира на Националната телевизия, но аз смятам, че това е наше задължение най-малкото като част от обществената мисия. Позволявам си да припомня един случай, когато през 1996 г. европейското първенство беше взето от Диемите и скорострелно след това ни го върнаха след протести и недоволства на гражданите, защото това нещо се случва. Така че да, това е по силата на Закона и ние трябва да го изпълняваме. Има, естествено, битки, в които съм направила реверанс или съм била в позиция, в която мога да бъда убедена от хора, които имат експертиза. Аз съм далеч от мисълта, че знам всичко, че мога всичко, или че мога да направя всичко и затова искам да работя с хора, които са в телевизията, с хора, които познавам, и хора, които знам кой какво може да прави.

Пролет Велкова: По повод пак на спортните права – платени са огромни суми с нулев резултат. Изслушали сте сутринта представянето на Сашо Диков. Три милиона дадени за спортни права без никакъв резултат. Опитвам се почти буквално да цитирам, не знам дали оставам.

Симона Велева: Без реклама.

Василена Матакиева: Съжалявам, не искам да коментирам другите кандидати, все пак участваме в едно и също състезание, но така седи пазара със спортните права. Ние сме направили наистина доста сериозни инвестиции от тема на преговори, защото мачовете, които ние купихме в този договор, който предполагам, че господин Диков визира, бяха намалени четири или пет пъти спрямо себестойността им от предишните договори с УЕФА. И това беше така нареченото пакетно закупуване. За първи път УЕФА се появи на пазара с възможност да купуваш пакетно мачове. Преди това се купуваха на бройка. И, вярвайте ми, назад в годините сме плащали много повече пари за мачовете на българския национален отбор, отколкото тези, които купихме, и към които добавихме съдържание. Пазарът на спортни права наистина работи така – купуваш X количество от нещо, за да можеш да си позволиш да имаш това, което на теб ти трябва. Имаш задължение да излъчиш още други неща. Няма как да излъчим всичките мачове, които са купени, и няма как да ги платим по-евтино, освен ако ги вземем като пакет.

Пролет Велкова: Няколко думи ако искате да кажете за БНТ 4. Тук ще се опитам да цитирам Вас – да се обсъди смисълът от съществуването на този канал, българите в чужбина се информират от интернет, живеят в различни часови пояси, това е разбираемо. Тоест това са Вашите съображения и основания да се обсъди смисълът от съществуването или по-скоро от закриването.

Василена Матакиева: Или поне да не плащаме сателита, тъй като направихме опити в тази посока, поискахме, извинявайте, ако Ви прекъснах,...

Пролет Велкова: Няма нищо. Просто да разгънете идеята си за Канал 4.

Василена Матакиева: ... да бъде свален от сателита БНТ 4, тъй като зрителите вече ни достъпват по съвсем различен начин и по други платформи, това не ни беше разрешено. Това имам предвид – да се продължи разговорът, на първо място с Вас, след което и със законодателната власт ако може това нещо да бъде пропуснато като разход, така да го кажа. А не да закриваме БНТ 4.

Пролет Велкова: Какво да има там? В смисъл на мястото на БНТ 4 – дигитално съдържание ли ще го замени?

Василена Матакиева: Аз съм описала и в концепцията си – евентуално би било добра трибуна за студенти, за всичките ни БНТ академии, които правим в последните години.

Пролет Велкова: Добре.

Габриела Наплатанова: Стажантската програма?

Василена Матакиева: Стажантската програма както и досега. Битката всъщност е да бъде свален от сателита, за да спестим този разход.

Симона Велева: Аз за битката разбрах. Въпросът е за профила.

Пролет Велкова: Разследващата журналистика – слагате акцент върху нея, мисля съвсем основателно, и казвате, че ще направите опит да върнете отново най-ярките образци на разследваща журналистика. По-конкретно дали може да кажете какво предвиждате?

Василена Матакиева: Аз съм споменала и в концепцията си или в резюмето, не помня къде точно от двете места, че направихме една кръгла маса преди години с колегите от дирекция „Информация“ и стигнахме до извода, че трябва да има ярки образци на разследващата журналистика във всичките програми и във всичките места, във всичките часови пояси на телевизията, а не да бъде концентрирано върху едно разследващо предаване, каквото ние и в момента имаме. „Следите остават“ изпълнява тази функция. И ми се струва, че това нещо трябва да бъде един хъб, в който да има няколко човека, те да са към дирекция „Информация“, да работят профилирано, защото и аз съм работила тази работа и знам колко е сложно да правиш именно разследваща журналистика, колко е скъпо, колко е тежко, колко е трудно да се направи разследваща журналистика. Това, което зависи от мен, в позицията на генерален директор ще бъде да бъда абсолютен гарант и да застана зад гърба на тези хора, тъй като съм била в тази ситуация и знам колко е тежко.

Пролет Велкова: Ако имам още малко време да попитам дали предвиждате специално звено или изобщо работа по линия на проверка на фактите?

Василена Матакиева: О, да. Това е задължително.

Пролет Велкова: Ясно е, че живеем в силно противоречива дезинформационна среда, наложително е това да се случва. Как мислите да работите за достоверността на фактите в новините, в актуалните предавания?

Василена Матакиева: Един отдел, какъвто има в голяма част от вече европейските телевизии, какъвто и радиото наскоро направи, какъвто ще се опитаме, даже мисля, че мога да се обадя и на Милен, и на Кирил Вълчев да поговоря с тях в тази посока. Те също биха били от полза на един такъв отдел, едно звено, което бъде ситуирано, отново казвам, в дирекция „Информация“, където да се проверяват фактите. Това е една от силите, между другото, на Българската национална телевизия, неслучайно започнах със знаковите журналисти и изключителни професионалисти, които работят там. И това е един актив, който ние в никакъв случай не трябва да омаловажаваме, а напротив – трябва да го използваме в пълната му цялост.

Пролет Велкова: Кое Ви се вижда най-трудно преодолимо по посока на амбициите Ви, на плана Ви, на представата Ви за това как трябва да бъде реформирана телевизията по посока на стъпката напред? Това, което най-много Ви плаши и Ви се струва най-невъзможно?

Василена Матакиева: Може би има лека леност в хората, които работят, предвид инерцията, която са натрупали през годините, работейки на един и същи адрес, и няма достатъчна

мотивация, но това зависи от мениджърите и от всичките шефове на екипи и на звена и ми се струва, че е абсолютно постижимо. Това е нещо, което леко ме притеснява, но в никакъв случай не смятам, че е нещо, което би ми попречило или би ме спънало в стъпката напред.

Пролет Велкова: Благодаря Ви.

Василена Матакиева: И аз благодаря.

Соня Момчилова: Уточняващ въпрос.

Симона Велева: Във връзка с това, което попита госпожа Велкова за идеята Ви за предаване, доколкото разбрах, свързано с разследваща журналистика, нали така?

Василена Матакиева: Не, не предаване. Навсякъде във всичките новини и във всичките публицистики да има слотове.

Симона Велева: А това предлагала ли сте го на Управителния съвет, на сегашния генерален директор, или за първи път го представяте в концепцията си?

Василена Матакиева: Говорило се е. Както Ви казах, имахме кръгла маса по тази тема.

Симона Велева: Във връзка с кръглата маса внасяли ли сте докладна или нещо друго обсъждано ли е?

Василена Матакиева: Не, не съм внасяла.

Симона Велева: Добре, благодаря.

Соня Момчилова: Наричате кандидатурата си безалтернативна, опита си безценен. Както казва Гьоте: скромни са посредствените. Последното нещо, което може да се каже за Вас, е, че сте посредствен човек и професионалист. Като говорихме за мястото на БНТ аз имам един съвсем практически въпрос: хрумвало ли Ви е да разрешите проблема с мястото, което отреждат на програмите на Българската национална телевизия доставчиците и операторите, то е след стотно, въпреки че безплатно разпространяват програмите. Смятате ли, че трябва да се направи нещо в тази посока, като ние сме готови да съдействаме, разбира се, и даже каним евентуалния следващ директор да помислим заедно в тази посока.

Василена Матакиева: Благодаря за Вашата подкрепа, изказана така. Правила сме опити във всичките години, в които съм член на Управителния съвет. Това е тема, която изключително много ни притеснява. Разговаряли сме с доставчиците. Не се е стигнало до нещо, което нас да ни задоволява и да бъде преподреждане на каналите. Но това не пречи да продължим с нова сила и с вашата подкрепа, както разбирам.

Соня Момчилова: Тъй като стана дума за сателитното излъчване на БНТ 4, което за мен също е несъстоятелно, включително по причините, които Вие изреждате, но какво мислите за тази програма на дигитализация, която вече не само се прокрадва, ами категорично се твърди от страни от Европейския съюз, че беше сгрешена. И тези милиони, които отиват за мултиплекс, са един пари хвърлени на вятъра ще си позволя да кажа. Не може ли да се повдигне и тази тема подобаващо, да се търси решение?

Василена Матакиева: Искате да кажете да направим опит да сваляме някои от каналите си от мултиплекса?

Соня Момчилова: Да.

Василена Матакиева: Да, то е много лесно да свалим някои от каналите си от мултиплекса, но се опасявам, че тогава няма да имаме онази достъпност до телевизионното съдържание, каквато осигурява предаването чрез мултиплекс. Това е тема на една много широка дискусия според мен, в която трябва да бъде въввлечено и обществото, и професионалистите и трябва да се стигне до някакво решение, тъй като ние губим от съдържание. Представете си, примерно, както беше миналата година в положение на извънредни избори, тъй като те не бяха редовни, и на европейско първенство. Ако ние имаме един канал, респективно да приемем хипотетично, че той е БНТ 1, какво излъчваме по БНТ 1, а другите не са на мултиплекс.

Соня Момчилова: Без съмнение въпрос и от националната сигурност.

Василена Матакиева: А как ще реагира зрителят на факта, че ние сме му скрили някъде под черджето европейското първенство, за което сме платили и пари, тъй като Вие знаете, че това, което се афишира тук, купени са спортни права за толкова и толкова пари, те са купени напред

във времето. Ние сега имаме едно световно първенство ноември месец в Катар, което е купено от Вяра Анкова, а ние го изплащаме.

Соня Момчилова: Да, знаем за него.

Василена Матакиева: Тоест спортните събития, това също е един повод, да не съм и съгласна с продължителността на мандата, който сега е залегнал в закона, а именно три години. Най-малкото като си направил инвестиционна програма и като си купил нещо, не можеш да си го изплатиш докрай, а оставяш на следващия да ти плаща.

Соня Момчилова: Аз мисля, че и техника Ви отлежава поради...

Василена Матакиева: Техника ни отлежава тази в HD ПТС-а, за който казах, която е от Европредседателството и с която се казваше, че ще бъде напълно достатъчна за оборудването на нов HD огромен камион, който може да захранва... Например пред зала „България“ не можем да го сложим, защото е много голям за там.

Соня Момчилова: Трафик системата, за която споменахте, оптимално ли се използва, защото чувам, че едни хора с литове тичат от първия до десетия етаж?

Василена Матакиева: Останали са много такива, за съжаление. Аз затова казах и в отговора на госпожа Георгиева за системите за контрол, че трябва да бъдат сложени на места, където наистина могат да вършат работа. Проведохме обучение за всичките системи в телевизията, включително и за трафик системата. Имаше даже пожелателно да не се използват хартиените носители, но стара къща, както казват, малко по-трудно се случват нововъведенията. Но се работи в тази посока.

Соня Момчилова: Работи се – това е обнадеждаващо. Добре.

Парите за външни продукции целево и оправдано ли се разходват?

Василена Матакиева: Парите за външни продукции са една много малка част от бюджета. Знаете, че ние по силата на закона сме задължени да имаме процент от външните продукции, който е 12% на годишна база.

Соня Момчилова: Да Ви попитам по друг начин. Продуцентите, които са обичайните заподозрени, не казвам в никакъв случай, че те са неправилните, лошите, но като че не се оповестяват достатъчно широко конкурсите.

Василена Матакиева: Няма как да кажем цената. Вие сама знаете, разбирате, че това е търговска тайна и няма как да обявим цената, но мога да Ви уверя, че абсолютно процентно съотносимо те кореспондират с парите, които харчим за вътрешна продукция. И това нещо беше направено като повод за изследване. Преди три години направихме сметка колко пари ни струват вътрешните продукции, като вкарахме абсолютно всички фактори, от които зависи тази сметка, като заплати, разходи, енергии, ток и така нататък, и се оказа, че цифрата е горедолу една.

Соня Момчилова: Това ли са удачните формати е по-скоро моят въпрос?

Василена Матакиева: Това пак влиза в онова, за което говорихме, общественото обсъждане какво иска да гледа... Сега, права сте, ние решаваме какво трябва да пуснем и от какво има нужда Българската национална телевизия и го правим, естествено, с помощта на Програмния съвет, на Продуцентския съвет, на хората, които са ангажирани по един или друг начин в тази кауза. Но допитването до обществото ще ни даде пък другата гледна точка и ще можем да направим по-добре изводите.

Соня Момчилова: Има една интересна дискусия, направена от омбудсмана, на сайта ви, която дава сравнително подробна снимка на нагласите.

Другият ми въпрос е: имате ли поглед върху проектите, които спечелиха бюджетите за филмопроизводство – онези прочути 10%.

Василена Матакиева: За последната сесия ли?

Соня Момчилова: Да, последната. Мисля, че преди седмица приключи.

Василена Матакиева: Последната сесия – да, даже сме ги гласували и вече са оповестени тези проекти.

Соня Момчилова: Успешни ли ще бъдат според Вас?

Василена Матакиева: Тук пак казвам: не съм човекът, който има експертиза за това нещо, тъй като те си имат художествен съвет, шефът на дирекция „Екран“, всички хора са гледали проектите, прочели са ги, гласували са, класирали са ги. Ние сме ги одобрили. До мен не са стигнали сценариите на филмите, така че не мога да дам такова, но се надявам, че... Искам да разчитам на хората, които са професионалисти в телевизията.

Соня Момчилова: Да, основателно. Понеже имаше мнения, че гласуването не е било отразено коректно, въпреки първоначално заявената прозрачност, че карти, не зная по какъв точно начин се е провело гласуването, са били скрити, подменени и така нататък. Имате ли подобна информация?

Василена Матакиева: Не.

Соня Момчилова: Нямате, добре.

Аз очаквах от Вас да заявите скок, а не стъпка, защото...

Василена Матакиева: На тази скромност, която се визираше преди малко, по-лесно е да е скок, да.

Соня Момчилова: Благодаря Ви, аз нямам повече въпроси. Завърших.

Галина Георгиева: Колегите дали могат да ме ориентират с времето, което ни остава. Имаме ли още време за въпроси?

Соня Момчилова: Имаме време, да.

Галина Георгиева: Бих искала да споделите Вашето виждане кой да бъде органът по избиране на генерален директор за Българската национална телевизия и Българското национално радио? Знаете, че в годините назад този дебат е стоял на масата. Ще се радвам да чуя и Вашето мнение.

Василена Матакиева: Без колебание абсолютно СЕМ трябва да бъде органът, който да избира генералните директори – регулатор, независим орган, по никакъв начин не е в контакт с изпълнителна власт. Така че ми се струва, че СЕМ трябва да бъде този орган.

Галина Георгиева: Благодаря.

Симона Велева: И един въпрос от мен финално: имате ли някаква нагласа, ако бъдете избрана за генерален директор, кой би бил в Управителния съвет? С кого бихте управлявала?

Василена Матакиева: Това, което мога да кажа, защото разбирате, че не мога да спомена имена в никакъв случай, даже не съм и говорила с хора, тъй като аз не знам своята съдба каква ще бъде, камо ли да предлагам на хора нещо несъществуващо.

Симона Велева: Какъв е техният профил?

Василена Матакиева: Хора, които са в телевизията, които са в бранша, които са в това, което работим, хора, които разбират от телевизия.

Симона Велева: Добре. И последно ще ни дадете ли някаква яснота, двама от кандидатите споменаха „Под прикритие“ и неговата продажба.

Василена Матакиева: Това е същото като с HD ПТС-а. Пета година чакаме и оттам някакви документи да се появят. Да, има. На час по лъжичка се дават документи, имаше комисии на няколко пъти и при единия, и при другия генерален директор.

Симона Велева: Ако бъдете генерален директор?

Василена Матакиева: Ще ги изисквам задължително отново, да.

Симона Велева: А какво Ви пречи да ги изисквате като член на Управителния съвет, заедно с останалите от Управителния съвет?

Василена Матакиева: Дават ги по лъжичка, на масти, не става ясно. Няколко пъти помолихме да се напише одит, да се направи сметка.

Симона Велева: Сегашният генерален директор?

Василена Матакиева: От пет години назад.

Симона Велева: Него и предишния?

Василена Матакиева: Да.

Симона Велева: Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Как ще устоите на политическия натиск? Нали не храните илюзии, че такъв няма да има при това настоящо финансиране на телевизията?

Василена Матакиева: Ами то пак става нескромно, но общо взето мога да гарантирам с името и с професионалния опит, който имам, че плурализмът ще бъде застъпен в БНТ и аз ще бъда гарант. И се надявам, не се надявам, а ще спра до мен опитите за натиск да не слизат по-надолу.

Соня Момчилова: Благодаря.

Колеги, въпроси от Българската национална телевизия? Няма.

Оставям Ви тогава на вниманието на тук присъстващите журналисти и Ви желая успех и приятна вечер!

Василена Матакиева: Благодаря.

Соня Момчилова: Благодаря Ви, уважаеми зрители.

Утре в 10,30 ч. продължаваме с втория етап от третата част на процедурата. Благодаря, че съпреживяхме заедно състезанието.

Соня Момчилова
Председател на СЕМ

Пролет Велкова

Габриела
Наплатанова

Симона Велева

Галина Георгиева

Нина Иванова
стенограф